TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! — SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

VAPAUS

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

No. 109 1924 — Torstaina, syysk. 18 p. — Thur., Sept. 18th, 1924 — VIII Vuosik. - Vol. VIII

Työttömille karkotusmääräyksiä

Saskatoon, Sask. — Tämän kaupungin hallitus ei tule panemaan tikkua ristiin työttömäin avustamiseksi ensi talvena. Sen sijaan kaupungin neuvosto on päättänyt karkottaa kaupungista kaikki työttömät, jotka eivät ole asuneet kaupungissa vähintään viittä vuotta. Näin roistomaisella tavalla kohtelee porvarien käsissä oleva kaupungin hallitus kovan kohtalon alaiseksi joutuvia työläisiä.

Suoranainen laivaliike Canadasta Suomeen

Quebec. — Jos nykyään kehityksen alaisena olevat suunnitelmat tulevat toteutumaan, niin Canadan ja Suomen välillä tulee ennen pitkää olemaan suoranainen laivaliikenne. Tässä tarkotuksessa on Suomesta juuri saapunut Mr. K. Auermaa tutkimaan Montrealin ja Quebecin satamaoloja. Täällä on Auermaa ollut neuvotteluissa paikallisten laivavirkailijain kanssa. Myöhemmin tulee hän neuvottelemaan johtavien laivayhtiöiden virkailijain kanssa Montrealissa. Aikomuksena on saada laivaliikenne avatuksi jo ensi kesänä.

Uusia ennätyksiä urheilussa

Helsingistä. — (Kirjetieto) — Elokuun viimeisenä päivänä pidetyissä porvarillisen urheiluliiton kilpailuissa Kuopiossa, jouksi Nurmi uuden mailmanennätyksen 10,000 m. jouksussa tuloksella 30 min. 6,4 sek. Juostuaan matkan loppuun oli hän asettanut kaikkiaan viisi uutta mailmanennätystä, sillä hänen väliajoikseen merkittiin neljällä maililla 19 min. 18,7 sek. viidellä maililla 24 min. 13,2 sek. ja kuudella maililla 29 min. 7,4 sek. ynnä puolella tunnilla 9,957 metriä, jotka kaikki neljä ovat uusia mailmanennätyksiä.

Espanja vetää joukkonsa pois Marokosta

Lontoo. — Tänne diplomaattisiin piireihin saapuneiden tietojen mukaan on Espanjan hallitus Madridissa päättänyt kutsua sotajoukkonsa pois Marokosta, sentähden kun ne ovat kärsineet siellä tappioita jatkuvasti.

Hallituksen päätöstä ei vielä kylläkään ole julaistu espanlaisissa lehdissä. Tänne saapunut diplomaattinen sähkösanoma kertoo, että espanjalaiset ovat päättäneet tyhjentää Tangier niemimaan, lukuunottamatta pitkin rinnikkoa olevia alhaisia seutuja ja soukkaa maan kaistaletta Tangierin eteläpuolella olevassa ylänkömaassa.

Pohjoispuolella sen linjan, joka kulkee Tetuana satamasta Alcazar Kebiriin espanjalaiset tulevat edelleen taistelemaan, mutta eteläpuolella, lukuunottamatta yllämainittuja paikkoja tulevat he antautumaan Abdul Khimille. Neuvottelut aloitetaan Seshuanissa olevan sotaväen osaston vapauttamisesta, joka osasto on piiritettynä ja heimolaisten armoilla.

Lontoo. — Espanjan sensuuri näyttää ehkäisseen kenraali Riveran armeijalle antamat kaksi julistusta pääsemästä kansan tietoon. Siitä on täällä vedetty se johtopäätös, että tilanne Marokossa on paljon, vaarallisempi kun on yleensä luultukaan.

Rivera kehottaa sotilasten muistavan että he ovat espanjalaisia ja taistelemaan viimeiseen saakka. Hänen kehotuksessaan on senlainen sävy että siitä voi päättää moraalisen hajaannustilan jo olevan armeijassa vallalla. Vetoomuksessaan Espanjan kansalle painostetaan sitä kohtuullisuuden politiikkaa, jota diktaattori on seurannut, mutta lisää kuitenkin että ottaen huomioon vihollisen jatkuvan provokatsionin, ei nyt ole jälellä muuta kun taistella loppuun saakka.

5,000 naista menettänyt työnsä lyhyen tukkamuodin tähden

Berliini. — Viisituhatta naistyöläistä on menettänyt työnsä Sebnizissa, Saxonissa, sentähden kun naiset ovat ottaneet käytäntöön lyhyen tukan. Nuo naiset ovat valmistaneet keinotekoisia kukkia, joita on käytetty hattujen koristamisessa. Sen jälkeen kun lyhyt tukka ja pienet hatut tulivat käytäntöön ei sen teollisuusalan tuotteille ole ollut kysyntää maailman erinäisiltä naisten hattujen valmistajilta.

Ne jotkut keikarit, jotka ovat leikkuuttaneet tukkansa lyhyeksi Sebnizissa, ovat joutuneet paikallisen väestön vainon alaisiksi sentähden kun he ovat nälkään nääntymäisillään lyhyttukkaisen muodin tähden.

Militarismin kiihottaminen kouluissa

Chicago. — Kansallinen Peace Education Association on toimittanut tutkimuksen Amerikan kouluissa käytettyihin historiallisiin kirjoihin, tarkoituksella saada selvä siitä, kuinka suuri osa tällaisten oppikirjojen tekstistä on pyhitetty sodan jumaloimiseen ja lasten mielten militarisoimiseen.

Yhdistys on ottanut tarkastuksen alaiseksi 24 yleisemmin käytettyä historiallista oppikirjaa ja hakuteosta. Raportissaan lausuu yhdistys, että rauhan siunauksia selostava osa näiden kirjojen sisällöstä on kerrassaan mitättömän pieni murto-osa. Militaristisille seikkailuille ja sotilaallisten urhojen elämäntarinoille annettu tila näissä lastemme käyttämissä kirjoissa vaihtelee sitävastoin 19 prosentista 43.5 prosenttiin. Kuvat ottavat 14—66 prosenttiin tilasta, joten militaristinen teksti ja kuvat yhteensä eivät jätä paljoakaan muulle ainehistolle.

Eniten antaa Davidsonin History of the United States tilaa militarismille, eli 43.5 prosenttia kirjan sisällöstä. Sisällön laatuun katsoen pitää Peace Education Assn. Guitteaun Our United States oppikirjaa kumminkin turmiollisempana. Hartin kirjoittama Romance of the Civil War on kauttaaltaan annettu sotilaallisille seikkailuille. Short Stories of American History on laadultaan vaarallisempi nuorten luettavaksi kuin edellinen, vaikkei teksti ole kokonaan sotaseikkailuja käsittävä. Vähimmän antaa Foremannin History of the United States tilaa maan sotien kertomiseen, mutta sittenkin 20 prosenttia.

Tutkimuksiensa perusteella lausuu yhdistys raportissaan: «Koulukasvatuksemme ohjaajat ja historioitsijat ovat liian kauan jo myrkyttäneet nousevien sukupolvien ajatuksia sodan jumaloimisellaan. Tulevaisuus vaatii uudenlaista historiaa, jossa sodalle on annettava ainoastaan sille kuuluva osa ja militarismi maalalataan sen todellisilla väreillä. Historiamme on ohjattava lapsiemme vapauden ja rauhan pyrkimykseen. Miljoonien nuorisomme vanhempien olisi aika vaatia tällaisia oppikirjoja.»

On selvä, että niin kauan kuin kapitalistinen järjestelmä on vallassa, niin kauan myöskin työväen lasten kasvatukseen sisällyttää vallassaoleva luokka nykyisen järjestelmän ja imperialististen sotien jumaloimisen isänmaallisuuden sotien nimessä. Vasta kommunistisessa yhteiskunnassa pääsee työväenluokka oikeuksiinsa sekä toimeentuloonsa että kasvatukseensa nähden.

Taistelu kieltolaista Ontariossa

Toronto. — Lokakuun 23 päivänä toimitettavassa kieltolakiäänestyksessä Ontariossa tulee äänestettäväksi vain kahdesta kysymyksestä, jotka ovat seuraavat:

«Kannatatko Ontarion kieltolakiasetuksen edelleen voimassa pitämistä?

«Kannatatko oluen ja väkijuomain myymistä sinetöidyissä paketeissa hallituksen kontrollin alaisena?»

Näistä kysymyksistä äänestämisellä tullaan ratkaisemaan Ontarion kieltolain kohtalo. Laki on ollut voimassa tässä maakunnassa jo vuodesta 1816 lähtien.

Monilla paikkakunnilla on taistelu kieltolaista jo täydessä käynnissä. Niin märät kuin kuivatkin koettavat tehdä parhaansa äänien kalastamiseksi puolelleen.

Hindut avustavat Riffheimoja rahalla ja rukouksella

Bombay, India. — Khalifaatien keskuskomitea on lähettänyt vetoomuksen Indian muhamettilaisille, kehottaen heitä rukoilemaan riffiläisten heimojen menestymisen puolesta sotatoimissaan espanjalaisia vastaan Marokossa. Komitea on päättänyt ryhtyä toimenpiteisiin hankkiakseen rahallista avustusta riffilaisille.

Ammatillinen kongressi koolla

Lontoo, Ont. — Canadan ammatliiton neljäskymmenes vuosikonventioni on paraikaa istunnossa täällä. Konventionissa tulee esille lukuisia tärkeitä kysymyksiä. Liiton radikaaliset ainekset ovat tehneet laajakantoisia suunnitelmia edistysmielisten vaatimusten läpiajamiseksi konventionissa. Vasemmistolaisten taholta tullaan muun muassa painostamaan vaatimusta autonomian myöntämisestä Canadan ammattiliitolle, joka niinkuin tiedämme, kuuluu Amerikan Työväenliiton yhteyteen. Eri paikkakunnilta tulleista alustuksista päättäen tullaan konventionissa kiinnittämään myöskin suurta huomiota työttömyys- ja siirtolaisuuskysymyksiin.

Vallankeikaus Chilessä

Washington. — Niistä vaillinaisista tiedoista mitä on saapunut tänne Chilesta, sitten militarivallankumouksen, joka ajoi presidentti Alessandrin pois virastaan ja hakemaan turvapaikan Amerikan lähetystössä, käy ilmi, että vanha feodaalinen oligargia, joka on hallinnut aina viime aikoihin saakka Chilen tasavaltaa, milloin milläkin poliittisella nimellä, on nyt tehnyt yrityksen noustakseen takaisin valtaan, yrittämällä ehkäistä kongressissa valtion tulo- ja menoarvion hyväksymisen, ja sitten käyttämällä militariklikkiä, joka on muka rientänyt avustamaan hädässä olevia hallituksen työläisiä.

Aina vuoteen 1891, jolloin Chilen ensimäinen vallankumous antoi vallan kongressille ja asetti ministeristön sille vastuunalaiseksi, maata hallittiin presidentin vallan alaisena, kongressilla ollen sangen vähän sanomista maan asioihin.

1920 valitsi liberaalinen allianssi Alessandrin presidentiksi mutta hän ei saanut senaatissa enemmistöä, joten radikalismiin vivahtava taloudellinen ohjelmansa ei voinut tulla kongressissa hyväksytyksi. 1924 vaaleissa hän sai enemmistön molempiin edustajahuoneisiin, mutta silloin liberaalinen allianssi hajaantui. Kongressissa alettiin jarruttaa hallituksen esittämiä lakiesityksiä, niiden joukossa hallituksen meno- ja tuloarvio, sekä hallituksen työläisten palkkauskysymys. Kabinetti kabinetin jälkeen on kukistunut tässä kriisissä, kunnes militariklikki kokoontui ja esitti vaatimuksenaan oman kabinettinsa muodostamisen ja presidentti Alessandrin eroamisen. Chilen laki kieltää sotilasviranomaiset puhumasta ja sekaantumasta politiikkaan, joten he rikkovat suoraan tasavallan lakeja.

Serrati-ryhmä yhtyy Italian kommunistiseen puolueesaan

Rooma. — Italian sosialistisen puolueen vasen siipi, joka äskettäin liittyi Kommunistiseen Internatsionaleen, on nyttemmin päättänyt liittyä Italian kommunistiseen puolueeseen.

Kysymyksessäoleva vasemmistoryhmä on n.s. Serrati-ryhmä, joka kommunistiystävällisyytensä takia erotettiin maksimalistien puolueesta.

$200,000,000 rautatie halki Saharan

Aina näihin saakka on Saharaa kuljettu n.k. erämaanlaivoilla eli dromedaareilla. Dromedeeri karavaani onkin ollut ainoa mahdollinen kulkuväline Saharan äärettömillä santa-aavikoilla.

Saadakseen nopeamman ja kaikinpuolin käytännöllisemmän liikenneyhteyden pohjois-afrikalaisten ja Saharan eteläpuolella olevien siirtomaittensa välillä, on Ranska suunnitellut rakentaa 200 miljoonan dollarin rautatien halki Saharan.

Rautatien tarkoituksena on etupäässä kuljettaa ranskalaisten tuottamat tavarat Sisä-Afrikan markkinoille; ja luonnollisestikin kuljettaa sisämaissa olevista siirtomaistaan halvalla työvoimalla tuotettuja elintarpeita asukkailleen Ranskaan ja raaka-aineita tehtaisiinsa. Siis rautatiestä tulisi Ranska hyötymään rajattomasti.

Paitsi taloudellista etuisuutta, antaa rautatie myöskin voimakkaan avun Ranskan militarismille. Jo viime sodassa käyttivät ranskalaiset alusmaittensa mustia läntisellä rintamalla n.k. valkoisen miesten sodassa. Saatuaan rautatiensä kuntoon kykenevät he lähettämään lippujensa alle tarvitsemansa määrän Ebenholzimustia sotureita suojelemaan etujaan Saksaa tai Englantia vastaan.

Olkoonpa ranskalaisten tarkoitus mammonan palvelusta tai mitä tahansa, kuitenkin joka tapauksessa on se kehityksen «valtatien» avausta. Sillä rautatien pääradasta aina avataan tarpeenvaatima sivuraiteita kaivosalueille, viljelysseuduille, metsävyöhykkeille, j.n.e.

Kenties tämän rautatien avulla kyetään valtaamaan Saharan vihaista luontoa ihmisten kontrollin alaiseksi, kastelun y. m. avulla. Sinne tänne rautatien varrelle varustetaan korjauspajoja veturien ja vaunujen korjaamiseksi ja vähitellen ryhdytään valmistamaan uusia j.n.e. Teollisuustuotanto saa valtavan sysäyksen ennen unisissa maissa, luoden niihin oman riistäjäjoukon ja — riistetynluokan s. o. proletaariluokan, joka jolloinkin oppii yhteiskunnallisen asemansa ja toimii sen mukaisesti.

Samoin Europaan joutuvat mustasoturit ovat kommunistisen agitatsionin vaikutuksen alaisena ja päästyään kotiseuduilleen saattavat levittää omalla kielellään vapauden aakkosia sorretuille tovereilleen troopillisessa helteessä. Sitten katkovat Afriikan orjuutetut kansat kahleensa ja astuvat toisten vapautuneitten rinnalle järjestämään uutta yhteiskuntaa vapaalle tuotannon pohjalle.

Japanin tuhotilastoa

Tokio. — Enemmän kun 40 miestä hukkui Yokosukassa aikuseen viime perjantaiaamuna kun sotalaiva Nagagon vartiovene törmäsi yhteen tungokseen asti täynnä olevan sotilaslotjan kanssa. Kumpikin vene upposi.

Lähellä Kaikia suistui Shimonosekista Tokioon menevä kolmannen luokan matkustajajuna pois kiskoiltaan viime perjantaiaamuna. Yhdeksän henkilöä sai surmansa ja 20 loukkaantui.

Samana päivänä surmasi pyörremyrsky 20 henkilöä Japanin kaakkoisrannikolla. Useimmat surmansa saaneista joutuivat myrskyn tuhoamain huoneiden osien alle. Useita henkilöitä, jotka olivat pyörremyrskyn aikana kalastamassa, on vielä kadoksissa ja ovat he mahdollisesti joutuneet myrskyn uhriksi.

Meningitis (selkäydintä ja aivokalvoja koskeva) niminen kulkutauti raivoaa nykyään Japanissa. Hallituksen antamain raporttien mukaan on 4,888 taudin tapauksesta 2,630 päättynyt kuolemalla, jonka mukaan kuolevaisuus prosentti on 54 prosenttia.

Hiiliparoonit turvautuvat hurttiin

Calgary. — Täällä kerrotaan, että Albertan hiiliyhtiöt aikovat yrittää saada lakonalaiset kaivokset käyntiin poliisisuojeluksen alaisena lähitulevaisuudessa. Hiilenpuute aavikkomaakunnissa on alkanut käydä huutavaksi, mutta yhtiöt eivät vaan haluaisi suostua mainarien vaatimuksiin. Sen sijaan suunnitellaan panna huhtikuun 1 päivästä seisauksissa olleet kaivokset käyntiin hurttien suojaamien rikkurien avulla.

Kumousyrityksiä tehty Portugalissa

Lissabon. — Kommunistien sanotaan tehneen uuden epäonnistuneen yrityksen vallankumouksen aikaansaamiseksi sekä siviiliväestön että sotaväen avulla. Sotaministeriötä, sähkösanomalaitosta ja tullilaitosta vastaan tehtiin hyökkäys, mutta se epäonnistui, porvarilehtien antamien tietojen mukaan. Liikkeen johtajat ovat vangitut ja pääkaupungissa on jälleen kaikki «rauhallista.»

Vallankumoukselliset onnistuivat jo kerran valtaamaan tullilaitoksen, mutta hallituksen joukot saivat ne karkoitetuksi. Hallituksen sotilaat ovat nyt tilanteen herroina. Vangittujen joukossa on paljon upseereita, sotilaita ja merimiehiä.

Pommin räjähdyttäminen heti kello 2 jälkeen pari päivää sitten aamulla oli alkumerkkinä liikkeen alkamiselle ja heti sen jälkeen joukko siviilihenkilöitä ja sotilaita tunkeutui sotaministerin toimistoon, sähkösanomalaitokseen ja tullilaitokseen. He pitivät tullilaitosta hallussaan siksi, kunnes heidät karkotettiin. Hallitus on nyt kaupungin kontrollissa ja kaikki toiminta on «normaalista.»

Oikeistolaiset nyrpeissään kommunistin nimityksestä

Edmonton. — Oikeistosiipeen kuuluvat työväenmiehet tällä alueella ovat tyytymättömiä sen johdosta kun Canadan Työväenpuolueen Edmontonin piirin äskeisessä konventionissa tuli tunnettu kommunisti Bartholemew puolueen ehdokkaaksi lainlaatijakuntaan seuraavissa vaaleissa. Oikeistolaiset ovat uhkailleet nostaa tappelun Barthelemewin nimityksen peruuttamiseksi taikka sitten kilpailevan ehdokkaan nimittämiseksi Barthelemewin rinnalle. Vanhoillisimmat oikeistolaiset puhuvat kommunistien ja yleensä punaisten erottamisesta puolueesta. Riitakymykset tulevat lähemmän pohdinnan alaiseksi näinä päivinä pidettävissä konferensseissa.

Varkaus "Punaisen Internationalen" toimistossa Lontoossa

Lontoo. — Poliisi on ryhtynyt tutkimaan erästä salaperäistä varkautta, joka aikaisin aamulla, v.k. 26 p., tehtiin punaisen internationaalen eli, kuten sitä nimitetään, kansallisen vähemmistön toimistossa. Suuri joukko asiakirjoja ja papereita, niitten joukossa järjestön äskettäin pidetyn konferenssin pöytäkirja, on kokonaan kadonnut ja toimistossa on kaikki pantu mullin mallin. Rahoja sisältävään kassalaatikkoon ei ole kajottu.

Työväenhallituksen pää ryhtynyt liiketoimiin

Lontoo. — Täkäläinen Daily Mail lehti kertoo, että pääministeri J. Ramsay MacDonaldista, joka on Työväenpuolueen jäsen, on tullut suurin osakkeen omistaja «MacVitie-Price Ltd.» nimisessä suuressa skotlantilaisessa leivosliikkeessä.

Merkkejä hiilen hintojen alenemisesta

Fort William, Ont. — Täkäläiset hiilikauppiaat ovat ilmottaneet alentaneensa kovanhiilen hintaa $1.50 tonnia kohti. Taloudessa käytettävän pehmeänhiilen hintaa ilmotetaan niinikään alennetun parilla dollarilla tonnilta.

Työolot Englannin kutomoteollisuudessa

Lontoo. — Työrauha villakutomoteollisuudessa on nyt varmistettu vuodeksi eteenpäin siten, että kutomotyöläisten ammattiliittojen toimeenpaneva komitea on hyväksynyt työnantajain tarjouksen nykyisin voimassaolevan palkkaussopimuksen pidentämisestä yhdeksi vuodeksi. Työnantajat ovat hylänneet työläisten taholta esitetyn vaatimuksen työpalkkojen kohottamiseksi.

Postityöläiset riemuissaan Torontossa

Toronto. — Postityöläiset Torontossa ovat riemuissaan sen johdosta kun postilaitos on ottanut käytäntöön ennen lakkoa vallinneen palkkataksan ja suostunut sen lisäksi ottamaan takaisin noin neljäkymmentä lakkolaista.

Tulisia taisteluja Kiinassa

Shanghai. — Shanghai-Nanking rautatien varrella käydään ankarimpia taisteluja mitä vielä on ollut äsken puhjenneessa sisällissodassa. Taisteluita, joissa toisiaan vastaan sotajalalla olevat ryhmät kamppailevat Shanghain herruudesta, on käyty etupäässä Shanghain länsipuolella.

Tshang Tso-linin pääjoukot, jotka käsittävät kolme divisionaa (noin 37,500 miestä) ja 20 sekalaista brigadia (107,600 miestä) ovat valmiina hyökkäämään Tshihlin maakunnan armeijaa vastaan, kertoo eräs Mukdenista, Mantshuriasta saapunut, luotettavalta näyttävä tiedonanto. Arsenaalin Mukdenissa kerrotaan olevan vilkkaassa käynnissä, pakolla otetun työvoiman avulla, tuottaen aseita ja ammukkeita tuolle Mantshurian sotalordille, joka aikoo rynnistää Pekingiin, karkottaakseen sieltä vanhan vihollisensa, kenraali Wu Pei-Fu'n, ja samalla käydä tämän liittolaisten kimppuun muualla.

Mantshurialaisia joukkoja komentaa kenraali Li Tshing-ling, toisena komentajana ollen Tshang Tso-linin poika, kenraali Tshang Hsueh-ling.

Uutisessa ei mainittu, miksi mantshurialaiset joukot eivät jo ole liikkeellä, mutta otaksutaan, aikaisemmin saapuneiden uutisten nojalla, että kuljetusta ei ole vielä voitu kyllin tehokkaasti järjestää.

Shanghaita vastaan hyökkäävien Kiangsun joukkojen päämajasta Nankingista saapuneissa virallisissa uutisissa ei enään ennustella kiangsulaisten nopeata voittoa, mutta sanotaan voiton «lopulta» olevan varman. Tshekiangin maakunnan armeijan päämajasta vähän aikaisemmin tiedotettiin, että Tshekiangin joukot ovat vallottaneet Ihingin kaupungin, noin 100 mailia länteen Shanghaista, ja ottaneet vangeiksi kaksi pataljoonaa Kiangsun joukkoja.

Dysseldorf. — Viisikymmentäyksi saksalaista, jotka ranskalaiset ja saksalaiset valtausviranomaiset olivat teljenneet vankilaan, ovat nyt vapautetut Lontoon sopimuksen armostiapykälän perusteella.

Pörssiskandaali Italiassa

Rooma. — Yksi suurimpia osakepörssiskandaaleja paljastui äskettäin kun poliisi vangitsi erään huomatun pankin liikkeenhoitajan, Olindo Sioiandin. Pankkiiria syytetään valheellisten huhujen levittämisestä tarkotuksella vaikuttaa sillä osakkeiden hintaan. Juttuun uskotaan sotkeutuneen myöskin erään sanomalehden, jota Sioiandin hoitama pankki on rahastanut. Toisiakin vangitsemisia uskotaan pian tapahtuvan.

Tämä skandaali on seurauksena hallituksen tekemästä tutkimuksista osakepörssissä tapahtuneisiin sellaisiin tapahtumiin, joille ei ole mitään aihetta tunnetuissa tosiasioissa. Ensimäinen sellainen odottamaton tapaus oli se kun erään suuren pankin Turinissa ilmotettiin olevan vararikkotilassa ja muutamaa päivää myöhemmin tehtiin murhayritys Mussolinia vastaan. Toinen oli se huhu, kun hallituksen rahapainosta ilmotettiin varastetun billjoonan liiran arvosta pankkiveksleitä. Kolmannen tapahtuman jälkeen kutsui kuningas koolle useita vastapuolueen jäseniä ja ilmotti heille tyytymättömyytensä Italian poliittiseen tilanteeseen. Kuningas sanoi, että maan poliittinen tilanne on sangen läheisesti yhdistettynä maan osakepörssin ja raha-asioiden kanssa.

Tulvan tuhotöitä Quebecissa

Quebec. — Baie St. Paulin alueelta Quebecin maakunnasta saapuvien tietojen mukaan siellä vallinnut tulva on alkanut näyttää asettumisen merkkejä, joten pahin vaara on ohitse. Viimeisimpien tietojen mukaan kaksitoista taloa ja tallirakennusta on joutunut tulvan uhriksi. Useilta farmareilta on vesi vienyt suuret määrät puutavaraa. Tulvan aiheuttaman vahingon lasketaan nousevan ainakin puoleen miljoonaan dollariin.

Viroonkin tuodaan ulkomailta salaa väkijuomia

Tallinna. — Sen jälkeen kun pirtun hinta kotimaisessa kaupassa on kohonnut, on maahan alettu salakuljettaa tsekkoslovakialaista pirtua, jota myydään virolaisena tuotteena. Viime aikoina on salakuljetus johtanut rajalla lukuisiin yhteentörmäyksiin rajavartioston ja salakuljettajajn välillä. Niinpä tapahtui v. k. 26 päivänä, että lähellä Tallinnaa rajavartijat takavarikoivat 1,300 litraa käsittävän pirtuvaraston ankaran taistelun jälkeen salakuljettajain kanssa. Melkein joka yö sattuu nykyään tällaisia tapahtumia.

Läheltä ja kaukaa

«Soosta» kuuluu taasen parempia uutisia kun osa sikäläisestä Algomaterästehtaasta on ilmotettu pantavaksi käyntiin syyskuun 22 päivänä.

* * *

Novgorodin maakunnassa sijaitsevan Borovitshin arkistosta on löydetty kymmenen julkaisematonta kirjailija Pushkinin käsikirjoitusta. Viisi käsikirjoitusta on venäjänkielellä ja viisi ranskankielellä.

* * *

Neuvostohallituksen sisäasiain komisariaatti on kieltänyt passien annon Amerikaan haluaville siksi, että Venäjän siirtolaisosuus on vain 2,-248 ja nyt on jo enemmän kuin viisi kertaa enemmän pyrkijöitä.

* * *

Windsorista tiedotetaan, että Ford Cityssä sijaitseva Fordin autotehdas on pantu taasen käyntiin, oltuaan seisauksissa viikon päivät. Toistaiseksi ei työtä kuitenkaan tulla tekemään kuin neljä päivää viikossa. Tehdas pysyy suljettuna aina torstai illasta seuraavaan maanantaihin saakka.

* * *

Friederchaftenissa, Saksassa Yhdysvaltain hallitukselle rakennettu ilmalaiva ZR3 on nyt valmistunut ja on sillä suoritettu jo koelentoja tarkotuksella valmistautua lentomatkalle yli Atlannin tämän uudenaikaisen ilmahirviön Amerikaan tuomista varten.

* * *

Chicagon papisto on alkanut arvostella ankaranlaisesti Leopold ja Loeb jutussa annettua tuomiota, jonka perusteella mainitut nuorukaiset vapautettiin hirsipuusta. Toiset arvostelevat tuomaria ja toisten mielestä poikien tekemä rikos ei saanut ansaittua rangaistusta.

* * *

Pariisista saapuneiden tietojen mukaan siellä on eräs Regina Perlis niminen naislääkäri keksinyt menettelyn, jonka avulla synnyttäminen voi tapahtua kivuttomasti. Keksinöllä on kokeiltu jo useissa Pariisin sairaaloissa ja sanotaan sen osottautuneen kaikin päin menestykselliseksi kivuttoman «synnytyksen aikaansaamiseksi.

* * *

Royal vakuutusyhtiön edustaja Herbert Dupuis on selittänyt, että «Montreal on kaikkien pahin rikospesä koko Canadassa.» Nykyään tapahtuu siellä kaikenlaisia rikoksia aivan hirvittävässä määrässä. Niinpä varkaudetkin ovat niin tavallisia, että monet vakuutusyhtiöt kieltäytyvät vakuuttamasta omaisuuksia varkauksia vastaan ja toisetkin antavat vakuutuksia ainoastaan korotetuilla hinnoilla.

* * *

Kuuluisa rikosasiain ajaja George Clarence Darrow, joka johti miljoneeripoikien Richard Loebin ja Nathan Leopoldin puolustusta äsken päättyneessä oikeustaistelussa Chicagossa, on ilmottanut, että hän nyt tämän jutun suhteen on tehtävänsä tehnyt. Darrow viettää paraikaa lomaa Loebin kesähuvilassa Charlevoixissa Michiganissa. Darrowin ansioksi ennen kaikkea luetaan se, että mainitut miljuneeripojat pelastuivat hirsipuusta.

C:DAN PUUTAVARATYÖLÄISTEN TEOLLISUUS-UNION PERIAATEJULISTUS, PERUS- JA SIVUSÄÄNNÖT

Periaatejulistus.

»Nykyaikainen yhteiskunta on jakaantunut kahteen luokkaan: kapitalisteihin ja palkkatyöläisiin, joiden edut ovat toisilleen vastakkaiset.

Nykyinen järjestelmä takaa kapitalistiluokalle yhä lisääntyvän määrän varallisuutta ja palkkatyöläisille yhä lisääntyvän määrän kurjuutta ja kärsimyksiä. Sentähden on jatkuva taistelu käynnissä näiden kahden luokan välillä.

Työvoiman myyjinä ovat työläiset pakotettuja järjestymään teollisuuksittain kansallisuuteen, mielipiteisiin, väriin tai sukupuoleen katsomatta, ei vain voidakseen taistella itselleen parempia olosuhteita ja puolustaakseen itseään pääoman armotonta riistäntää vastaan, vaan myöskin kasvattaakseen jäsenensä tuntemaan yhteiskunnallisen asemansa, siten tehdäkseen heidät kykeneviksi ottamaan käsiinsä teollisuudet ja käyttämään niitä koko yhteiskunnan eduksi eikä kuten nykyään muutamien harvojen eduksi.»

Loukkaus yhtä vastaan on loukkaus kaikkia vastaan.

Perus- ja sivusäännöt.

1. — Tämä järjestö tunnetaan nimellä Canadan Puutavaratyöläisten Teollisuus-Unio (Lumber Workers Industrial Union of Canada.)

2. — Järjestö on rakenteeltaan teollinen ja jokainen puutavarateollisuudessa ja rakennus-kämpillä työskentelevä palkkatyöläinen on kelvollinen sen jäsenyyteen. Järjestön tarkoituksena on jäsentensä yhteiskunnallisten ja taloudellisten etujen ylläpitäminen ja edistäminen.

3. — Sisäänkirjoitusmaksu on yksi dollari ja kuukausimaksu yksi dollari.

4. — Jäseneksi pyrkijät, joilla on täysinmaksettu jäsenkortti jostain palkkatyöläisten järjestöstä otetaan jäseneksi ilman sisäänkirjotusmaksun suoritusta. Jäsenet, jotka eroavat uniosta antautuakseen jollekin toiselle työalalle ja liittyvät sen työalan unioon, otetaan takaisin unioon ilman rästissä olevien jäsenmaksujen suoritusta, silloin kun ne uudelleen pyrkivät union jäseniksi.

5. — Jäsenet, jotka voivat todistaa yli kuukauden kestävän joko sairaudesta tai loukkaantumisesta johtuneen työkyvyttömyyden, vapautetaan jäsenmaksuista työkyvyttömyyden ajaksi.

6. — Jäsenet, joitten jäsenmaksut ovat jälessä kolme kuukautta, menettävät jäsenoikeutensa eikä heillä ole oikeutta ottaa osaa kokouksiin, union toimintaan tai vaatia mitään jäsenoikeuksia. Jäsenoikeutensa menettäneet jäsenet otetaan takaisin unioon sillä ehdolla, että he maksavat kolme dollaria ($3.00); kaksi dollaria uudelleen jäseneksi ottamisesta ja yhden dollarin kuluvan kuukauden jäsenmaksuista, kuluvalla kuukaudella tarkotetaan sitä kuukautta, jonka aikana takaisin jäseneksi ottaminen tapahtuu.

7. — Jokaisen työnjohtajaksi tai superintendentiksi tulleen jäsenen on viipymättä otettava »withdrawal» kortti, jolla hän luopuu jäsenoikeudestaan.

8. — Jäsenet, jotka unioon yhtyessään ovat suorittaneet ainoastaan sisäänkirjoitusmaksun eivät ole oikeutettuja käymään kokouksissa eivätkä ottamaan osaa järjestön asiain määrittelyyn kuin ainoastaan 30 päivän ajan yhtymisestään ennenkuin he ovat myöskin maksaneet jäsenmaksuja.

9. — Jäsen, joka syyttää tai parjaa jotain toista union jäsentä tai virkailijaa, on pakotettava todistamaan syytöksensä sen piirin toimeenpanevalle komitealle, jonka toiminta-alueella eripuraisuus on tapahtunut; ja ellei hän voi sitä tehdä, on hänen tehtävä julkinen anteeksipyyntö syyttämältään jäseneltä tai virkailijalta union aikamääräisessä kokouksessa. Jos kumpi hyvänsä riitapuolista ovat tyytymättömiä piirin tomeenpanevan komitean päätökseen, he voivat, jos niin haluavat, alistaa asian union yleistoimeenpanevalle komitealle, jonka päätös asiasta tulee olemaan sitova seuraavaan yleiseen konventsioniin saakka, joka voi asiaa edelleen käsitellä.

10. — Jäsenen, joka haluaa evätä jonkun toisen jäsenyyden, tulee esittää syytöksensä kirjallisesti, että joko piirin tai union yleinen toimeenpaneva komitea voi syytöksen suhteen toimittaa tarpeellisen tutkimuksen. Jos union yleinen tai piirin toimeenpaneva komitea katsoo syytöksen perustelut päteviksi, tulee syytetyltä jäseneltä tai jäseneksi pyrkijältä evätä jäsenoikeus järjestössä.

11. — Yksikään tämän union virkailija tai järjestäjä ei ole oikeutettu järjestämään millekään muulle uniolle tai poliittiselle puolueelle ollessaan tämän järjestön palveluksessa.

12. — Unio ja sen täysinmaksaneet jäsenet ovat oikeutetut saamaan laillisia neuvoja ja laillista apua, mihin ei kuitenkaan sisälly varsinaiset oikeusjuttu-asiat eikä sellaiset asiat, joista on muita kuluja paitsi mitä järjestö maksaa lakimiehelleen varsinaista palkkiota.

13. — Yksikään tämän union virkailija ei ole oikeutettu hyväksymään nimitystä mihinkään porvarillisen hallituksen parlamenttiin eli kokoomukseen.

14. — Jokaisen L. W. I. U. of C:n virkailijaehdokkaaksi nimitetyn jäsenen tulee tyydyttävästi todistaa sille konventionille, mikä hänet virkailijaehdokkaaksi nimittää, että hän on työskennellyt puutavarateollisuudessa kämpällä tai myllyllä viimeisen kuuden kuukauden aikana, ellei hän ole ollut aktiivisesti järjestön palveluksessa.

Yleinen päämaja.

15. — Yleinen päämaja, joka on erillään kaikista piireistä, sijaitsee Vancouverissa.

16. — Yleinen sihteeri-rahastonhoitaja tulee nimittää ja valita yleisessä konventsionissa. Hän ei saa kuulua jäsenenä yleiseen toimeenpanevaan komiteaan, joka muodostetaan seuraavista jäsenistä: kaksi edustajaa rannikko-piiristä ja yksi edustaja kaikista muista piireistä.

a) Yleisen toimeenpanevan komitean jäsenet valitsee kunkin piirin jäsenet keskuudestaan.

17. — Yleisen sihteeri-rahastonhoitajan tulee olla aina yleisen toimeenpanevan komitean johdon alaisena. Hänen on pidettävä täydellistä ja tarkkaa kirjanpitoa kaikista raha-asioista ja tämä kirjanpito tulee olla aina saatavissa milloin yleinen toimeenpaneva komitea tai sen valtuuttamat vaativat siitä tietoja. Hänen tulee tarkistaa kaikki piirien tiliraportit.

18. — Kaikki järjestön rahavarat (yleisjärjestön ja piirien) on talletettava laillistetuissa pankeissa union nimessä.

19. — Kopiot kaikesta uloslähetetystä kirjevaihdosta on säilytettävä union konttoreissa.

20. — Tilikirjat tulee tarkastuttaa laillistetulla tilintarkastajafirmalla kerran vuodessa, jonka tulee valmistaa tiliselostus, mikä on esitettävä yleiselle konventionille.

21. — Yleiselle sihteeri-rahastonhoitajalle tulee hankkia yhden tuhannen dollarin ($1,000) takaus luotettavasta takausyhtiöstä. Toimeenpanevan komitean tulee hyväksyä ja maksaa takausmaksut järjestön varoista.

22. — Yleisen sihteeri-rahastonhoitajan palkka on $30.00 viikolta.

23. — Yleisen toimeenpanevan komitean tehtäviin kuuluu keskittää toimintansa jo toiminnassa oleviin piireihin. Sillä on oikeus ottaa käsiinsä minkä hyvänsä piirin tai paikallis-osaston asiain hoidon, joka ei täytä velvollisuuksiaan yleisjärjestöä kohtaan, ja ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin mitkä se katsoo järjestön eduille välttämättömiksi. Sen on hankittava kaikkia välttämättömiä tarpeita ja myydä niitä piireille sisäänostohinnoilla.

24. — Yleisen toimeenpanevan komitean tulee kokoontua kerran kolmessa kuukaudessa tai milloin asiat vaativat, useimmin.

25. — Yleisen toimeenpanevan komitean jäsenten palkka, siltä ajalta minkä he ovat järjestön palveluksessa on kaksi dollaria päivä kuusipäiväiseltä viikolta ja kulut, kuluihin kuuluen ruoka, asunto ja kyytimaksut.

26. — Jos yleisen sihteeri-rahastonhoitajan paikka jää jonkun syyn takia avoimeksi on yleisen toimeenpanevan komitean nimitettävä v.t. yleinen sihteeri-rahastonhoitaja hoitamaan sen tehtäviä seuraavaan konventioniin saakka.

27. — Yleisellä toimeenpanevalla komitealla on valta, joko omasta alotteestaan tai piirien toimeenpanevien komiteain valitusten johdosta erottaa minkä yleisen virkailijan hyvänsä, joka menee toimintavaltuuksiensa yli tai laiminlyö tehtäviensä suorittamisen ja jos valitus huomataan päteväksi, tulee takaisinkutsukysymys alistaa heti koko jäsenistön ratkaistavaksi yleisäänestyksellä, edellyttäen että asia saa kahden piirin toimeenpanevan komitean hyväksymisen.

28. — Jos perussääntöihin tahdotaan tehdä muutoksia tai kutsua takaisin yleisen toimeenpanevan komitean jäsen tai jäseniä, niin asia tulee alistaa kaikkien jäsenten yleisäänestyksellä ratkaistavaksi, kun vähintäin kaksikymmentä prosenttia jonkun piirin jäsenistöstä sitä vaatii.

29. — Yksikään toimeenpanevan komitean jäsen ei ole kelvollinen toimimaan virkakautenaan komiteoissa, joiden tehtäväksi jätetään liikkeen entisen, nykyisen tai tulevan toiminnan tarkastus y.m., mutta heillä on oikeus antaa näitten komiteoitten jäsenille neuvoja, milloin se on tarpeellista.

30. — Yleisäänestyksen tulosten oikeinlaskemisen turvaamiseksi tulee jokaiselle kämpälle lähettää kaksi äänestyksen tulosten merkintälistaa, joihin äänestyksen tulokset tulee merkitä. Yksi hiilipaperijäljennös näistä listoista tulee jättää kämpälle ja alkuperäinen on lähetettävä äänestyslippujen kanssa päämajaan. Alkuperäiset äänestyslistat on säilytettävä päämajan konttorissa seuraavaan konventsioniin saakka.

31. — L. W. I. U. of C:n virallisen lehden tulee edustaa teollisuusunionismia ja Punaisen Taloudellisen Kansainvälisen periaatteita.

32. — Sanomalehti on yleisen toimeenpanevan komitean täydellisen kontrollin alainen. Y. T. komitean tulee palkata lehdelle kunnollinen toimittaja, joka on toimeenpanevan komitean kontrollin alaisena.

Piirit.

33. — Piirivirastoja tulee perustaa sellaisiin paikkoihin, missä sellaisen katsotaan edistävän järjestön toimintaa ja tekevän paikallisen jäsenistön kykeneväksi hoitamaan union paikallisia asioita. Jokaisella piirillä on kontrolli piirin alueella tehtävän järjestämistyön yli. Jokaisen piirin on maksettava yleiseen päämajaan kuukausittain 25c päävero jokaisesta jäsenestään yleisjärjestön kulujen peittämiseksi. Tämä oikeuttaa piirit saamaan vapaasti järjestön virallista lehteä, jota on lähetettävä nipuissa (bundles) kämpille ja piirien konttoreihin.

34. — Yleisen toimeenpanevan komitean on avattava kaikki uudet piirit ja valvottava niiden toimintaa siksi kunnes ne kykenevät hoitamaan omat asiansa.

35. — Yleinen toimeenpaneva komitea maksaa piirien järjestämisen kustannukset päämajan rahastosta ja sitten kun paikallinen jäsenistö ottaa käsiinsä piirin asiain hoidon on sen maksettava päämajan rahastoon sillä olevasta kalustosta ja muista konttoritarpeista.

36. — Piirivirastojen on annettava yleiselle toimeenpanevalle komitealle tiliselostus kahdesti kuukaudessa, joka tiliselostus on laadittava virallisille kaavakkeille, joita sitä varten lähetetään piirivirastoille päämajasta.

37. — Kaikkien piirivirastojen on hankittava viralliset tarpeensa päämajasta.

38. — Piirien on pidettävä piirikonventioninsa puolivuosittain, joissa konventioneissa piirin sihteeri-rahastonhoitaja ja piirin toimeenpaneva komitea valitaan.

39. — Kellään piirin virkailijalla, joka valitaan piirikonventionissa, ei ole mitään määräysvaltaa ulkopuolella sen piirin, mikä hänet on valinnut.

40. — Piirin sihteeri-rahastonhoitajan tulee hankkia yhden tuhannen dollarin ($1,000) takaus.

41. — Piirikonventionilla on oikeus laatia omalle piirilleen sivulait, edellyttäen etteivät nämä sivulait ole ristiriidassa Lumber Workers Industrial Union of Canadan perussääntöjen kanssa.

42. — Piireillä on valta laatia omat kokousohjeensa.

43. — Mitään avunkeräystä ei saa lähettää ulos ilman yleisen toimeenpanevan komitean lupaa, mutta jokainen piiri voi panna keräyksen toimeen omassa piirissään, mutta sellaisessa tapauksessa on eritoten selitettävä, että keräys on piirin eikä yleisen toimeenpanevan komitean toimeenpanema.

44. — Kaikki vapaaehtoisella keräyksellä kootut varat, lakkoavustusta eli tämän järjestön jäsenten laillista puolustusta varten, tulee olla joko yleisen tai piirien toimeenpanevien komiteain suoranaisen käsittelyn alaisena.

45. — Piirin toimeenpanevalla komitealla on oikeus, joko omasta alotteestaan eli jäsenten valitusten johdosta, toimittaa tutkimus minkä hyvänsä piirin virkailijan toiminnan johdosta, jonka virkailijan joko epäillään väärinkäyttäneen määräysvaltaansa tai laiminlyöneen tehtäviensä suorittamisen. Jos komitea asiaa tutkittuaan huomaa syytökset päteviksi, niin tulee sen heti erottaa kysymyksessä oleva virkailija ja alistaa hänet koko piirin jäsenistön yleisäänestyksellä takaisinkutsuttavaksi.

Konventionit.

46. — Järjestö kokoontuu yleiseen konventioniin kerran vuodessa. Yleisen toimeenpanevan komitean on julaistava konventionikutsu vähintäin yhtä kuukautta ennen konventionin pitoa.

47. — Yleinen toimeenpaneva komitea voi kutsua koolle ylimääräisen konventionin milloin se katsoo sen pitämisen välttämättömäksi.

48. — Yleisissä konventsioneissa tulee olla saapuvilla yleisen toimeenpanevan komitean jäsenet ja edustajia kaikista Lumber Workers Industrial Union of Canadan piireistä seuraavan edustusperusteen mukaan: yksi edustaja jokaista ensimäistä kahta sataa jäsentä ja yksi edustaja jokaista seuraavaa kahta sataa jäsentä tai sen enemmistöosaa kohden. Kellään yleisen toimeenpanevan komitean jäsenellä ei ole oikeutta olla konventionissa täysillä edustajavaltuuksilla, ellei joku piiri ole häntä valinnut edustajaksi.

49. — Kaikkien piirien sihteerien on oltava saapuvilla kaikissa yleisissä konventioneissa ja on heillä konventioneissa puheoikeus, mutta ei äänioikeutta, ellei joku piiri ole heitä valinnut edustajiksi.

50. — Piirit, joiden pääverot yleisjärjestölle ovat enemmän kuin kaksi kuukautta jälessä, eivät ole oikeutettuja lähettämään edustajiaan yleisiin konventioneihin eikä niillä myöskään ole puhe- eikä äänioikeutta yleisjärjestöä koskevissa asioissa, paitsi sellaisissa tapauksissa ettei niillä ole riittävää jäsenmäärää ollakseen itsensä kannattavia tai jos ne ovat ottaneet osaa lakkoihin tai voivat osottaa sellaisen syyn, minkä yleinen toimeenpaneva komitea katsoo kyllin päteväksi heidän kyvyttömyydestään maksaa pääveroa.

51. — Ainoastaan koko järjestön jäsenistön yleisäänestyksellä tai yleisten konventionien päätöksellä voidaan julistaa yleislakko tai tehdä muutoksia järjestön perussääntöihin. Äänten enemmistö ratkaisee kaikissa tapauksissa, paitsi niissä tapauksissa joissa järjestön perussäännöissä toisin määritellään. Ei kukaan L. W. I. U. of C:n virkailija omaa valtaa julistaa tai sopia lakkoa, paitsi milloin asianomainen jäsenistön enemmistö hänet siihen valtuuttaa.

52. — Jokaisessa yleisessä konventionissa määrätään seuraavan konventionin kokoontumispaikka.

53. — Kaikissa Lumber Workers Industrial Union of Canadan yleisissä konventioneissa maksetaan edustajille matkakustannukset, jotka jaetaan kaikkien piirien maksettavaksi suhteellisesti lähettämäinsä edustajain lukumäärän mukaan. — (Matkakustannuksilla tarkotetaan ainoastaan edustajain rautatie- tai laivapilettien hintoja.)

Työmaalähetit (delegates).

54. — Jokaisella kämpällä tulee jäsenten pitää kokouksia joka viikko ja valita yksi keskuudestaan kämppä-lähetiksi, joka toimii unionin virallisena edustajana työmaalla, ja joka heti valituksi tultuaan ryhtyy kirjeenvaihtoon piiriviraston kanssa, jotta hänelle voidaan sieltä lähettää tarpeelliset valtuudet ja välineet.

55. — Kämppälähetin tulee laatia säännöllisesti raporttinsa piirivirastolle, sitä varten varatuille virallisille kaavakkeille.

56. — Lähetit ovat oikeutettuja pidättämään itselleen viidenkymmenen sentin palkkion (commission) jokaiselta uudelta jäseneltä, jonka he sisäänkirjottavat. He ovat myöskin oikeutetut pidättämään itselleen union varoista rahojen keräyksistä ja niiden lähettämisestä koituvat menot, kuten postikulut y.m.

57. — Jokaisella kämpällä tulee valita jäsenistön keskuudesta kolmimiehinen komitea, jonka tulee neuvoa ja avustaa lähettiä kaikissa esille tulevissa tärkeimmissä asioissa ja sellaisissa, että kämppä-lähetti erotetaan työstä uniolle tekemiensä palveluksien vuoksi, tulee kämpällä, jossa sellainen tapaus sattuu, heti kutsua koolle kokous ja ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin järjestön jäsenten etujen suojelemiseksi.

Lakot.

58. — Jäseniä kehotetaan mikäli mahdollista käyttämään hyväkseen työmaataistelua, tai milloin välttämätöntä, myöskin välillistä lakkoa, koska työläisten on helpompi käyttää näitä taistelutapoja.

59. — Lakkoa ei voida julistaa palkkakysymyksessä, ellei siihen sisälly myöskin alinten palkkain kohottaminen.

60 — Kaikkien jäsenten, jotka menevät lakkoon jollakin kämpällä, tulee jäädä alkamansa lakon mukaan, eikä mennä työhön muille kämpille, ja kaikkien tämän järjestön jäsenten, jotka ryhtyvät joko pienempään, yleiseen tai myötätuntoisuuslakkoon tulee pysytellä niin lähellä työmaata kuin mahdollista ja pitää lakkovahtia työmaalla.

61. — Kämppiä, joilla on tapahtunut ainoastaan yksinkertainen uloskävely, ei tule asettaa boikottauslistalle.

62. — Jokainen jäsen, joka ottaa vastaan lakkoavustusta ja työskentelee samanaikaisesti jollain toisella työmaalla, tulee erottaa uniosta.

63. — Tämä järjestö vastustaa urakka- ja kappaletyötä ynnä palkkio (bonus) järjestelmää. Työskentely tällaisten työjärjestelmien hävittämiseksi jätettäköön jokaisen piirin jäsenistölle.

64. Jäsen ei saa olla yhtä viikkoa kauempaa sellaisessa tehtävässä jota yleensä on hoitanut useampi kuin yksi mies sitä ennen.

Järjestön yleinen toimeenpaneva komitea on alentanut Ontariossa maksettavat kuukausimaksut viiteenkymmeneen senttiin.

Huvittelun tavat ja taito

»Ihminen ei elä ainoastaan leivästä — — —» sanotaan sanassa, ja että se pitää täydellisesti paikkansa, siitä tulee varmuuteen, jos viitsii hiukan tutkia vaikkapa vain omaa elämäänsä. Jokainen ihminen omaa fyysillisen nälkänsä ohella monia muita tarpeita, jotka eri ihmisillä saattavat olla aivan erilaisia riippuen ehkä ensikädessä kunkin henkilön iästä ja kehitystasosta.

Jos missä, niin juuri tässä asiassa joudumme kosketuksiin tapojen, eli tottumusten merkityksen kanssa ihmisyksilöiden elämässä. Katseleppa ympärillesi. Tuossa näet nuoren tytön, joka vasta hiljattain astui lapsenkengistä, jokaisena viikon iltana, jolloin hänellä on tilaisuus uhrata se huvittelua varten, somistelemassa itseään tanssiaisiin lähteäkseen. Jos tunsit hänet jo vuosi sitten, sait nähdä hänen tekevän samoin. Ja kun seuraat hänen elämäänsä vielä parisen vuotta eteenpäin, saat nähdä aivan saman toistuvan viikko viikon jälkeen. Turhaan odotat hänen sisäisten intressiensä vaihtumista johonkin muuhun huvittelumuotoon, ellei jokin ulkoapäin tuleva vaikutin astu eteen muutoksentekijänä. — Tuossa näet toisen samanikäisen tytön tai pojan, joka ilta illan jälestä istuu elävissäkuvissa etsimättä ja kaipaamatta itselleen muunlaista huvitusta. Tuossa taas eräs hieman iältään varttuneempi henkilö, jonka intohimona on teatterissa istuminen. Olipa esitettävänä kappale mikä tahansa ja esittäjät ketä tahansa, aina nähdään hänet katsomassa. — Niitä on vielä monia joutavia tapoja, mutta edelläolevat riittänevät osottamaan mitä osaa tottumukset näyttelevät huvituksessa.

Tässä piilee epäilemättä epäedullinen vaikutus. Ihmisen vaipuminen tapojen orjaksi tyrehdyttää hänessä eteenpäin pyrkimisen halun. Ja eteenpäin olisi päästävä, päästävä huvittelujen kauttakin, sillä nekin voivat tarjota oikeaan osuneina naljon oppia.

Tanssi on nykyajan yleisimmistä huvittelumuodoista ehkä kaikkein turhanaikaisin. Sen antamasta hyödyllisestä opetuksesta tuskin kukaan saattaa esimerkkejä eteen loihtia. Ja kuitenkin useimmilla osastojemme taloilla on vielä tänään tanssi-iltamien ja pelkkien tanssien pito yleisimpänä huvitilaisuutena. Valitettava asia. Elävät kuvat astuvat jo aimo askeleen eteenpäin. Vaikka näissä »myllyissä» ei esitetä ainoatakaan puhtaasti proletaarishenkistä filmiä, vaan useimmin aitoporvarillista katsomusta, ja mikä pahinta hyvin kierolla tavalla, niin on niillä joskus jossakin suhteessa jotain kehityksellistä arvoa.

Historian ja luonnon tuntemuksessa esim. ovat jotkut filmit hyviä opastajia. Taiteellistakin arvoa monessa niissä löytyy aika paljon, monet komeat näyttämöasetukset, historialliset joukkokontaukset y. m. viehättävät hyvinkin anssiokkaasti taiteellista silmää ja edistävät taiteellista makua. Ehtona kuitenkin on, että katsoja kykenee niissä erittelemään näkemänsä. Ottamaan itselleen mikä todella on sen arvoista, ja heittämään roskan yli laidan. Kuinkahan moni siihen kykenee? — Sama on laita teatterilaitosten. Siitä ei tässä yhteydessä ole tarvis pitemmältä puhua, siksi tuttu laitos se on jo nykyään jokaiselle työläiselle, ja vallitsevat epäkohdat siksi tarkoin tunnettu. Sitäpaitsi näytännöt ovat työläisille liian kalliit. Tarpeellista ei tietystikään ole antaa makunsa kehittyä huvituksessakaan mihinkään farssimaissuuntaan — olkoonpa, että sellaista näytännöiden tai muussa muodossa esitetään työväennäyttämöiden palkeilta.

Kun olemme ehtineet niin pitkälle, että yleisimmästä huvitteluharrastuksestamme osaamme eroittaa nykyisessä yhteiskunnassa hyvät ja huonot puolet, silloin emme enää olekkaan tapojen orjia. Ja silloin voimme löytää itsellemme tyydytystä useammastakin kuin yhdestä huvittelualasta. Siihen olisi pyrittävä. Yksipuolinen ihminen on vaivainen eläjä nykyisenä aikana. Vaaditaan tuntosarven ulottamista useammille aloille kaikessa. Pyri siihen, silloin olet huvitteluissasikin saavuttanut tapojen asemasta taidon.

Tilauksia työväenlehdille

välittää

VAPAUDEN KONTTORI.

Asiamiehemme voivat ottaa tilauksia seuraaville lehdille. Tilauksia täytyy seurata raha mukana.

Työväenjärjestöjen Tiedonantoja, Helsinki, 3 kertaa viikossa. 1 vk. $10.00, ½ vk. $5.50.
Työväen Urheilulehti, Helsinki, kuukausijulkaisu. 1 vk. $3.00, ½ vk. $1.75.
Liekki, Kaunokirjallinen viikkolehti, Helsinki. 1 vk. $2.00, ½ vk. $1.25.
Itä ja Länsi, työväen kuvalehti, 2 kertaa kk., Helsinki. 1 vk. $4.00, ½ vk. $2.00.
Tuisku, pilalehti Helsinki, 1 vk. $2.00, ½ vk. $1.25.
The Daily Worker, Chicago, päivälehti, hinta $6.00 vk., $3.50 ½ vk.
Soviet Russia Pictorial, Chicago, kuvitettu kuukausijulkaisu, hinta $2.00 vk., $1.00 ½ vk.
Farmar Labor Voice, Chicago, 2 kertaa kuussa ilmestyvä, hinta $1.25 vk., 65c ½ vk.
The Labor Herald, Chicago, kuukausijulkaisu, hinta $1.50.
Young Worker Chicago, kuukausijulkaisu, hinta $1.00 vk.
Young Comrade, Chicago, kuukausijulkaisu, hinta 50c vk.
The Liberator, Chicago, kuukausijulkaisu, hinta $2.50 vk.
Ny Tid, ruotsalainen viikkolehti, Chicago, hinta $2.50 vk., $1.25 ½ vk.
The Worker, Toronto, viikkolehti, hinta $2.00 vk., $1.00 ½ vk.
Young Worker, Toronto, kuukausijulkaisu, hinta 50c vk.

Työmies, päivälehti, hinta $6.00 vk., $3.25 ½ vk. ja $2.00 3 kk.
Toveri, päivälehti, hinta $7.00 vk., $3.75 ½ vk. ja $2.25 3 kk.
Eteenpäin, päivälehti, hinta $7.00 vk., $3.75 ½ vk. ja $2.25 3 kk.
Toveritar, naisten viikkolehti hinta $2.00 vk., $1.75 ½ vk.
Punikki, kuukausittainen pilalehti, hinta $1.75 vk., $1.05 ½ vk.
Vapaus, 3 kertaa viikossa, hinta $4.00 vk., $2.25 ½ vk. $1.50 3 kk.

RUOTSIN—AMERIKAN LINJA

Nopea ja mukava laivatie Suomesta Ruotsin kautta Canadaan

Nopeat ja mukavat Ruotsin-Amerikan Linjan höyrylaivat seilaavat säännöllisesti Gothenburg'ista Halifax'iin. Matka Suomesta Canadaan voidaan tehdä Ruotsin kautta 10 päivässä.

Mainio ruoka, erinomainen puhtaus, ystävällinen kohtelu ja tietoisuus siitä että on kaltaistensa seurassa tarjoutuvat suomalaisille matkustajille mennessään tai tullessaan Amerikasta Ruotsin-Amerikan Linjan laivoilla.

Ostakaa piletti omaisillenne tai tuttavillenne Suomesta Canadaan Ruotsin-Amerikan Linjalla ja matkustajanne pääsevät kulkemaan nopeasti ja nauttimaan matkastaan.

Pilettien hinnat Helsingistä, Hankoniemestä tai Turusta Halifaxiin tai New Yorkiin ovat:
Toisessa luokassa $155.00 ja kolmannessa luokassa $109.50.

MAHTAVA JOULU-HUVIMATKA Canadasta Suomeen

Tunnettu höyrylaiva STOCKHOLM lähtee Halifaxista Joulukuun 4 p. suoraan Gothenburgiin. Suomeen menevät matkustajat ovat Turussa Joulukuun 12 p. Tilatkaa pilettinne nyt, jos aijotte tällä huvimatkalla matkustaa.

Tarkempia tietoja saadaksenne kysykää paikallisilta asiamiehiltä tai

SWEDISH AMERICAN LINE

21 State St., NEW YORK, N.Y. — Temple Building, DETROIT, MICH. — 518 St. Catherine St. W. MONTREAL, QUE.

J. V. KANNASTO, Box 69, Sudbury, Ont., Can. — ERICK J. KORTE, Port Arthur, Ont., Can.

Norjan-Amerikan linja

Suoranainen matkustajareitti Canadaan

Kristianiasta (Norjasta) Halifaxiin
(JOSTA EDELLEEN NEW YORKIIN)

Nopeilla, nykyaikaisilla höyrylaivoilla:

Stavangerfjord Elo. 15, Syysk. 19, Lokak. 18, Marrask. 21.
Bergensfjord Elok. 29, Syysk. 26 Lokak. 29, Jouluk. 5.

Tuottakaa omaisenne Canadaan tai Yhdysvaltoihin **NORJAN LINJALLA**, joka on tunnettu erinomaisista mukavuuksistaan, hyvästä hoidosta matkalla ja muutenkin tunnollisesta palveluksesta. Piletinhinnat Suomesta Halifaxiin tai New Yorkiin: Cabin-luokka $155. ja ylöspäin, III luokka $109.50. Täältä Suomeen III luokka $110.50. Myymme pilettejä kaikkialle Canadaan ja Yhdysvaltoihin, perille asti.

Lähempiä tietoja ja pilettejä paikallis-asiamiehiltä tahi

NORWEGIAN AMERICA LINE.

22 Whitehall St. New York — Hobe & Co. 319—2 Ave. So. Minneapolis, Minn. — 109 No. Dearborn St. Chicago, Ill.

REIDAR GJÖLME CO Seattle, Wash. 919—2 Ave. — J. V. KANNASTO Liberty Bldg. Sudbury, Ont. — ERICK J. KORTE Port Arthur, Ontario.

G. A. Foot

PALOVAKUUTUKSIA
— ja —
Kiinteimistövälityksiä

Nickel Range Bldg.
Phone 936. Sudbury, Ont.

T:ri H. Quackenbush

Hammaslääkäri
107 Cuthbertson Blk.
FORT WILLIAM, ONTARIO

Auki iltasin sopimuksella
— Phone S. 2334 —

Ruokaa ja Kahvia
ELGIN LUNCH
12 Elgin St., Sudbury.
Vastapäätä C. P. R. sähkösanomakonttoria.
Autoajuri samassa paikassa.
Phone 1396.
John Reipas.

Asianajotoimisto

Valmistetaan laillisia kauppakirjoja, valtakirjoja ja muita asiapapereita.
CANADAN KANSALAISPAPERI hakemuksia
J. JARVIS,
Box 1181 Sudbury, Ont.
Konttori Bank of Commerce rakennuksessa

ERICK PIIRAISEN
Parturiliike—Tupakkakauppa ja Palloruuma sijaitsevat
57 Lang St. Cobalt, Ont., Can.

TILATKAA VAPAUS!

No. 109
hdille
RI.
ehdille. Tilauksia
kertaa viikossa.
u. 1 vk. $3.00,
1 vk. $2.00, ½
Helsinki. 1 vk.
$1.25.
$6.00 vk., $3.50
ausijulkaisu, hinta
ilmestyvä, hinta
hinta $1.50.
ta $1.00 vk.
nta 50c vk.
a $2.50 vk.
$2.50 vk., $1.25
LINJA
atie
Canadaan
MATKA
LINE
t. Catherine St. W.
NTREAL, QUE.
RICK J. KORTE,
Arthur, Ont., Can.
n linja
Canadaan
Halifaxiin
LINE.
No. Dearborn St.
Chicago, Ill.
ERICK J. KORTE
Port Arthur,
Ontario.
Quackenbush
ajotoimisto
ARVIS,
Sudbury, Ont.
A VAPAUS!

Maailmantilanne radikaalisen ammattiyhdistysmiehen kannalta katsottuna

(Jatkoa edelliseen n:roon.)

II

Kongressimme on sattunut samanaikaisesti Lontoon kongressin kanssa, jossa kansainvälisen porvariston edustajat ovat jälleenrakentamisarvoitusta lopullisesti ratkaisemassa Dawes-raportin perusteella. Työväenliikkeen visseissä piireissä ollaan tästä asiantuntijain lausunnosta tyydytettyjä, ja hyvässä toivossa Lontoon keskusteluista, niinkuin Dawesin ohjelma olisi 20-vuosisadan ihmeellisin keksintö. Minä katson tarpeelliseksi, että tätä asiantuntijain lausuntoa vähän tarkastelemme, sillä olisi suuri virhe, jos tämä kuljetustyöläisten, rautatieläisten ja merimiesten kongressi vaitiololla sivuuttaisi asiantuntijain lausunnon ja sen Lontoossa tapahtuvan käsittelyn.

Mikä siis suurin piirtein on Dawesin ohjelman sisältö ja mitkä ovat seuraukset sen toimeenpanosta Saksan ja muiden maiden työläisille? Tarkastakaamme ensin sitä taakkaa, jonka asiantuntijain lausunto Saksalle määrää: Se alkaa yhdellä miljardilla ensimäisenä vuotena. Kohoaa toisena ja kolmantena 1,2 miljardiin, neljäntenä 1,75 miljardiin, ja viidentenä, jota pidetään jo ensimäisenä normaalivuotena, 2,5 miljardiin kultamarkkaan vuodessa.

Näihin summiin eivät sisälly vastaisuudessa liikkeeseen laskettavista lainoista koituvat tulot. Nämä arvopaperit ovat kuitenkin: 11 miljardia kultamarkkaa pankkiobligatsiooneina, 5 miljardia kultamarkkaa teollisuus-obligatsiooneissa.

Muina tulolähteinä pidetään valtiotalous, valtionrautatiet ja teollisuus.

Valtiotalouden tulee verotuksella tuottaa kolmannelta vuodelta (1926—27) 110 milj. kultamarkkaa, neljänneltä 500/ja viidennestä lähtien 1,250 miljoonaa kultamarkkaa vuodessa. Ensimäisenä ja toisena vuotena suoritukset otetaan ulkolaisista lainoista.

Toisen päätulolähteen muodostaa valtionrautatiet, joista jälleenrakentamiskomissioni saa 11 miljardin kultamarkan obligatsionit 5 pros korolla ja 1 pros. kuoletuksella. Täyden koron ja kuoletuksen suoritussumma 660 miljoonaa kultamarkkaa, astuu voimaan vuodella 1927—28. Ensimäisenä kolmena vuotena on korkoina suoritettava 1924—25: 330, —1925—26: 465, 1926—27: 550 milj. kultamarkkaa.

Suhteellisesti pieni on teollisuudelle määrätty rasitus. Muodostettavista ja jälleenrakentamiskomissionille luovutettavista teollisuusobligatsionista (5 miljardia kultamarkkaa) on 5 pros. korko ja 1 pros. kuoletus. Täydet koron ja kuoletuksen erän (300 milj. mk.) maksu alkaa vuodelta 1927—28. Niin hirveiltä kuin nämä suoritukset ensi silmäyksellä näyttävätkin, niin ei niistä sittenkään vielä selviä jälleenrakentamissuunnitelman koko sisältö, sen luonnetta täydentää vielä ulkomaisten lainojen ehdoista löytyvät järjestelyt ja varmuustoimenpiteet.

Tarkastakaamme ensin muutamia tärkeimmistä järjestelyistä. On suunniteltu perustettavaksi komissionin alainen uusi pankki. Valtionrautatiet on suunniteltu siirrettäviksi komissionin määräämän kansainvälisen johdon alaiseksi yksityiselle yhtiölle, ja eräitä verotuloja aiotaan pantata. Täten tulee Dawesin ohjelman suorituksen ajaksi Saksalta ryöstetyksi yliolkeus kahdelle tärkeimmälle alalle, nimittäin finanssi- ja liikennealoille.

Dawesin ehdot eivät ole satunnaisia, eikä »seurauksia »velallisen velvollisuuksista», miksi asiantuntijat ovat niitä tarkoittaneet, vaan ne paljastavat pankkiirien ja teollisuusherrojen tarkoitukset: Saksa ei saa tervehtyä, se tulee estää. Vain niin pitkälle on sen voimistuminen sallittava kuin velkojain edut vaativat, t. s. siihen asti, kunnes Saksa uhkaa tulla kilpailijaksi maailman markkinoilla.

Ken lukee asiantuntijain lausunnon ennakkoluulotta, ei pääse siitä vaikutuksesta, että pääasiassa on se Saksan kilpailun pelosta syntynyt. Eikä ole toisin niiden ehtojen laita, joissa Saksa saatetaan kymmeniksi vuosiksi riippuvaksi. Samaa todistaa sekin, että missään ei ole mainittu sanaakaan siitä, milloin sen vuotuiset suoritukset lakkaavat. Kun voi aivan hyvin käsittää Poincaren ihastuksen asiantuntijain lausunnostaan. Siinä esiintyvä epämääräisyys jättää varjoon itse vuotuiset suoritukset. Sillä mitä on liittovalloille 2½ miljardia kultamarkkaa vuodessa, kun italialaisen Bangartin laskujen mukaan maksoi sota yksin Englannille 44,029 milj. dollaria (osapuilleen 170 miljardia mk) ja Ranskalle yksinään 25,813 milj. dollaria (105 miljardia mk.). Jos siis koko suoritussumma tulisi Ranskan hyväksi, riittäisi se juuri puoleksi sen sotakulujen korkojen maksamiseen. Parhaimmassa tapauksessa riittää tuo 2½ miljardia mk. Englannin, Ranskan, Italian ja Belgian Yhdysvalloista saamien valtiolainojen (jotka ovat noin 9,5 mk.) korkojen maksuun. Mutta nämä eivät ole ainoat valtiovelat. Ranska, Italia ja Belgia ovat samaan aikaan velkaa Englannille 1,137,2 miljoonaan puntaa eli 25 miljardia mk. Mutta Saksallekaan ei tuo taakka ole ylivoimainen ,sillä markan inflationin kautta on vanhat valtiolainat ja teollisuusobligatsionit aivan huvenneet. Tämä sisäisten velkojen häviäminen onkin lähtökohtana korvauslausunnossa määriteltyihin ehtoihin. Velkamiesvaltiot pelkäävät, että Saksa tässä suhteessa nauttii äärettömiä etuja niihin valtoihin verrattuna, joissa ei tuota suurta inflationihuijausta uskallettu tehdä, tai ei ainakaan niin suuressa määrin kuin Saksassa. Asiantuntijain lausunnon tarkoituksena siis on myöskin estää Saksa käytännössä pysyvästi nauttimasta tästä edusta. Siksi kontrolli Saksan valtionvaroille ja liikenteelle — se on kehnoin, vaikka ei viimeisin — menettelytapa toteuttaa aiottu järjestelmä. Tästä kaikesta ei voida vetää sellaista johtopäätöstä, että asiantuntijat aikoisivat porvariston elämää vaikeuttaa, vaikka he osoittautuvatkin tietoiseksi siitä, että rahan arvon huonontuminen eri kansankerroksiin koskee eri tavalla. Lausunto sisältää tästä erittäin sattuvia huomautuksia, mutta käytännölliset esitykset esim. verotuksesta, ovat keskenään huutavassa ristiriidassa. Ainoa verotus-aie, joka koskisi omistavaa luokkaa, on perintövero, mutta siitäkin huomautetaan vain, että nykyiset lainmääräykset »antavat tarpeeksi laajat mahdollisuudet sen korottamiseen.» Muita Saksan omistavaan luokkaan kohdistuvia toimenpiteitä ei ole havaittavissa, ja on sentähden, ei vain vaara, mutta täysi varmuus olemassa, että pääasiassa korvausvelvollisuus säilytetään työväen, s. o. samojen kansankerrosten kannettavaksi, joiden kustannuksella valtio on päässyt veloistaan ja rikkaat rikkautensa koonneet. Tätä ei ollenkaan korjaa sinne tänne sirotetut perustelut sosiaalisesta oikeudestakaan. Ne ovat yksinomaan yleisen mielipiteen, ja erikoisesti työväen harhaannuttamiseksi tarkoitetut. Molemmat rautateiden asiantuntijat ovat rautateiden henkilökunnan palkkauksesta antaneet lausunnon, jossa he arvelevat vuodelle 1924 arvioidun palkankorotuksen 93 pros. ennen sotaa olleista palkoista Saksan rautatieläisille »täysin riittäväksi» pitäen vielä tällaista palkkatasoa pysyvänä. Ottaen huomioon, että yleinen hintojen kallistuminen nousee 60—70 pros. yli ennen sotaa olleita, niin havaitsee, että asiantuntijain määrittelemä realipalkka nousee vain murtoluvulla yli puolesta, ennen sotaa olleista realipalkoista — ja tätä pitävät he normaalisena.

Ei yksin Saksan, vaan koko kansainvälisellä työväenluokalla on täysi syy kiinnittää huomiota tähän osaan asiantuntijain lausuntoa, sillä se koskee kaikkia työläisiä. Harkitusti noin alas poljettu palkkatasohan yhdessä maassa on siksi merkityksellinen, että se tulee vaikuttamaan muidenkin maiden palkkatasoon. Elintason ollen sellainen Saksassa, miksi asiantuntijat ovat sen hahmotelleet, on työväenluokan vaikea taistella takaisin m. m. 8 t. työpäivää, mikä taas monissa maissa vaikeuttaa sen säilyttämistä. Vaara, jonka Saksan työväen alhaisesta palkkatasosta toisten maiden työläisille koituu, ei vähene voittajavaltioiden valtio-omaisuuden lisääntymisestäkään, Saksan suorittaessa sille asetettuja korvaussummia.

Katseltakoon asiantuntijain lausuntoa miltä puolelta tahansa ja olkoon sen hyväksymisen poliittiset seuraukset mitkä hyvänsä, sen tulee olemaan se, että kapitalistinen järjestelmä voimistuu Saksan ja kansainvälisen työväenluokan kustannuksella uudelleen. Vain tietämättömyys ja sokeus voivat asiantuntijain lausunnon ja siinä esitetyt korvausehdot tyydytyksellä hyväksyä. Työväen tulee sen toimeenpano estää, se kun vie työväen pysyvään orjuuteen. Jos estäminen ei tapahdu, alkaa uusi ajanjakso, kansainväliselle kapitalismille. Alkaa Europan kolonialisoiminen ja kaikkien maiden työväenluokkien entistä suurempi riisto.

Minun vahva vakaumukseni on, että tämän kongressin velvollisuus siinä kuuluu selvästi ja ehdottomasti asettua asiantuntijain lausunnon ja suunnitelman tekojen toimeenpanoa vastaan. Siihen meitä velvoittaa se, että Saksan työväkeä kohtaan, joka niinkuin olen monasti todistanut, on käsistä ja jaloista sidottuna, alttiina kansainvälisen pääoman riistolle. Meidän on asetuttava vastustamaan mainittua suunnitelmaa koko maailman työväestön tähden, joka Saksan työväen orjuuden seuraukset saa epäilemättä pian tuntea omassa nahkassaan.

Minä menen vielä pitemmälle ja sanon: Tämä kongressi tekisi oikein, jos se julistaisi Versaillesin sopimuksen petokseksi, sekä hylkäisi suoritusvaatimukset. Kaikki vaatimukset Saksan korvausvelvollisuudesta käytännössä merkitsevät vain sitä, että Saksan työläisiä ja heidän kanssaan kaikkien maiden työläisiä yritetään veriin asti näännyttää. Olisi suuri askel eteenpäin, jos kansainvälinen ammatillinen liike vihdoinkin selvästi kieltäisi Versaillesin sopimukselta kaiken velvoittavan arvon ja päättäisi sen mukaisesti siihen suhtautua, eikä jäisi ikäänkuin joksikin välitystoimistoksi valvomaan, etä kaikki tuon pakkorauhan määräykset täytetään mahdollisimman »rauhallisesti.»

Kansainvälinen ammatillinen liike on kyllä koettanut kaikkensa saadakseen koko korvauskysymyksen pois päiväjärjestyksestä. Se on yhä näyttänyt keinoja ja teitä, miten kysymys voitaisi ratkaista ilman taloudellisia häiriöitä. Mutta yhä uudelleen on osoittautunut todeksi, ettei hallitsevilla luokilla ja heidän hallituksillaan ole pääasiana n. s. korvausten kiristäminen, vaan että Versaillessa pakolla saatua syyllisyystunnustusta käytetään aseena taistelussa, jonka tarkoituksena on työläisten palkkojen ja muiden elinehtojen huonontaminen. Tässä taistelussa on Saksa valittu ryntäyksen lähtökohdaksi. Tulkoon tässä mainituksi myöskin se, että kansainvälisen työtoimiston istunnossa t.v. tammikuussa saksalaiset ja ranskalaiset teollisuuskapitalistien edustajat yhdessä vaativat Saksasta poistettavaksi 8 t. työpäivää, kumpaisenkin perustellessa vaatimustaan jälleenrakentamiskysymyksellä.

Tällaiset kokemukset velvoittavat ammattiliittoja asettumaan päättävästi vastustavalle kannalle Versaillesin sopimukseen yleensä, mutta erittäinkin sen jälleenrakentamisvelvollisuuksiin. Jokainen muu työväenluokan kanta ei ole muuta kuin luokkien välisen linnarauhan jatkamista.

Mitä numreot puhuvat maailman sodasta

Eräs ruotsinmaalainen lehti tekee seuraavan sotakatsauksen:

Maailsansodan syttyminen aiheutti, että 60 miljoonaa miestä kutsuttiin sotalippujen alle. Näistä tapettiin taistelukentällä 11 miljoonaa, ja raajarikoksi tehtiin 37 miljoonaa.

Kun tarkastelee näitä hirveitä numeroita, niin on vaikea käsittää niiden kauhistuttavaa todellisuutta. Mutta numerot ovat julkisia, ja pikemminkin liian alhaisia, kuin liian korkeita. Ne sanovat meille, että molemmat liittolaiset kadottivat, entente 6,310,000 ja keskusvallat 3,825,000 miestä. Jaettuna eri valtojen kesken tulee murhaluettelo seuraavanlainen: Venäjä 2,500,000 Ranska 1,393,500, Italia 507,200, Englanti 820,000, Yhdysvallat 107,-300 Belgia 102,000, Serbia ja Montenegro 420,000. Tämän lisäksi tulevat vielä valtiot, jotka kuuluivat ympärysvaltoihin 300,000.

Saksa menetti 1,667,000 ja tämän liittolainen Itävalta-Unkari 1,500,-000. Turkki 447,000, Bulgaaria 200,120. Nämä numerot ovat virallisia, ja varmaankin hyvin alhaiset, mutta puhuvat semmoisinaankin selvää kieltä.

Kuolleiden luetteloa seuraa uhrit, eli invaliidit, jotka näyttävät tämän kauniin sodan tulokset. Kansainvälinen työtoimisto antaa seuraavat tiedot sotarammoista:

Ranska 1,500,000, Saksa 1 milj. 400,000, Iso-Britannia 1,170,000 Italia 570,000, Puola 320,000, Yhdysvallat 246,000, Tshekkoslovakkia 175,000.

Nämä joukkoteraurastuksen uhrit todistavat siitä inhoittavasta elukkamaisuudesta, joka sotaan sisältyy.

Sotakulungit: Ne edesvastuuttomat henkilöt, jotka sodan sytyttivät, eivät varmaankaan ajatelleet kuinka paljon se maksaa. Sodan kokonaiskulungit nousevat aivan kuulumattomiin summiin, eli 1,290,000,000,000 kruunuun Smk. noin 12,900,000,-000,000) joka panee tavallisen ihmisen aivot aivan hämmennyksiin. Tämä summa jaettuna eri valtioitten osalle tulee siitä kullekin:

Ympärysvalloille: 638 miljaardia, josta Englannille 186 miljaardia, Ranskalle 152 miljaardia, Yhd. valloille 125 miljaardia, Venäjälle 77 miljaardia, Italialle 61 miljaardia, Belgialle 25 miljaardia, muille valtioille 7 miljaardia.

Keskusvalloille: 337 miljaardia, josta Saksalle 202 miljaardia. Itävalta-Unkari 104 miljaardia, Turkille ja Bulgarialle 31 miljaardia.

Välillisiä sotakuluja 319 miljaardia kruunua.

Tuhotut maa-alueet 111 miljaardia, merivahingot 25 miljaardia, vahingot elinkeinoalalla 167 miljaardia, vapaaehtoinen sota-avustus 4 miljaardia, puolueettomien vahingot 6 miljaardia, puolueettomien puolueettomuus vahingot 6 miljaardia. Kokonaissumma 1,290,000,000,000.

Tämän ennenkuulumattoman summan saavat kaikkien maiden työläiset maksaa.

Numerot. 11 miljoonaa kuollutta, ja 37 miljoonaa raajarikkoista on sodan syytös nykyistä tuotantojärjestelmää vastan.

11 miljoonaa tapettua miestä — se on aivan samaa kuin jos Ruotsista, Norjasta, Tanskasta ja Suomesta ryövättäisiin yhdellä iskulla kaikki miespuolinen väestö. Ja kaikki tämä ainoastaan sentähden, että voimassaolevan yhteiskuntajärjestyksen taloudelliset ja poliittiset hallitsijat eivät voineet sopia hyödykkeiden jakamisesta.

Olkoon maailmansota työläisille opetuksena, että eivät enää vast'edes anna isänmaa-intoilijain ja kapitalististen regissöörien toimittaa heille uutta verikylpyä, jonka seurauksista ja vaikutuksista kapitalistit itse aina pelastuvat. On ainoastaan yksi sota, joka on oikeutettua: sota kapitalismia ja kaikkia sen seurauksia vastaan. Ottamalla osaa tähän kaikin puolin oikeutettuun sotaan, luokkataisteluun, valmistuu työväki parhaiten torjumaan niitä ilmiöitä, jotka synnyttivät maailman sodan.

Ylläoleva ei selityksiä kaipaa. Se on oiva näyte länsimaisen kulttuurin korkeasta tasosta, sekä siitä kuinka huonosti »yhteiskuntaa säilyttävät ainekset» maailmaa johtavat.

Kaunokirjallisuutta

Työväen sivistyselämän kohottaminen riippuu ensikädessä sanomalehdistöstä. Jos sanomalehdistö on laajalle levinnyt, arvovaltainen ja käsittää omintakeisen luokkasivistyksen merkityksen, saa se suuria aikaan tällä alalla.

Sanomalehdistö ei kuitenkaan voi korvata kirjallisuutta:. Ilman kirjallisuutta — ja erikoisesti juuri: ilman kaunokirjallisuutta — ei itsenäisestä luokkasivistyksestä juuri voida puhua. Oman kirjallisuuden puutteessa olemme porvarillisen kirjallisuuden armoilla. Porvarillinen kirjallisuus, jonka suuremmaksi ósaksi muodostavat roska-, rikos-salapoliisiromaanit, on kuin myrkkyä syytävä lokaviemäri. Terve- ja vahvaluontoisemmat työläiset saattavat tämän myrkyn vaikutuksen kestää, mutta heikommille, etenkin nuorisolle, se on tappavaa myrkkyä.

Enemmälle kuin kolme neljännesosalle työläisnuorisosta ovat porvarilliset lokaviemäriromaanit ainoana henkisenä ruokana. Sanomalehtiäkään he eivät lue. Ja 30—40 nidosta Couths-Mahleria tylsistyttääkin jo ihmisen niin, että henkilön sellaisesta ilmapiiristä on melkein mahdoton ymmärtääkään mitään siitä, mikä on työväen sanomalehtien pääsisältönä.

Nuorison herättämiseksi ja sen kohottamiseksi siitä rappiosta, johon roskakirjallisuus ja alkoholi sen on painanut, ovat sanomalehdet ja suullinen propaganda jokseenkin voimattomia. Niiden kieli on tälle nuorisolle yhtä käsittämätöntä kuin hienoin soitto henkilölle, jolla ei ole musiikkikorvaa. Tälle nuorisolle on puhuttava sillä kielellä jota se ymmärtää. Se kieli on kaunokirjallisuus. Vastapainoksi porvarillisen kirjallisuuden harjoittamalle myrkytykselle on nostettava työväen kirjallisuus.

Tässä suhteessa on sivistyselämämme vielä hyvin heikkoa. Meillä on kaunokirjallisuutta vielä tuskin muuta kuin nimeksi. Ja useat n. s. työväenromaanit eivät ole muuta kuin venytettyjä, joskus vuoropuhelun muotoon laadittuja artikkeleja, jollaisissa katoaa lukuhalu ensimäisillä sivuilla. Kaunokirjallisuuden, jota me tarvitsemme, täytyy olla tarkoitusperäistä, mutta sen täytyy samalla olla oikeata kaunokirjallisuutta, jossa elämä voimakkaana sykkii, muuten se ei kykene tunkeutumaan valveutumattoman nuorison keskuuteen.

Aiheista ei luulisi työväen kaunokirjallisuudessa olevan puutetta. Luokkammehan elää nyt korkeimmassa määrässä vaiherikasta aikaa. Maailmanhistoria ja miljoonien yksilöiden elämä kietoutuvat mitä moninaisemmilla tavoilla yhteen. Siitä riittäsi kertomista tuhansille kirjoille. Ja tarkoitusperäisyyttä ei tarvitse etsiä eikä saarna-äänellä julisaa. Se on tapauksissa itsessään. Koko nykyisen elämän pääsisältöhän on siinä vapaustaistelussa, jota työtätekevä kansa käy sortajia vastaan. Tämäkin se tärisyttää koko ihmiskuntaa ja kuumentaa maan ja tekee sen epävarmaksi porvarillisten yhteiskuntien jalkojen alla kaikkialla. Jokainen kirjailija, joka totuudenmukaisesti kuvaa nykyajan elämää, joutuu pakostakin edistämään työväenluokan tarkoitusperiä.

Työväen kaunokirjallisuudelle on siis olemassa riittävästi aiheita, olisi lukijakunta voitettavana ja olisi epäilemättä kirjailijoitakin. Kaikki mahdollisuudet on olemassa, on vain osattava käyttää niitä. Tässä vaaditaan paljon rohkeutta ja tarmokasta työtä, johon koko valveutuneen osan työväenluokkaa on otettava osaa.

Lopuksi todettakoon, että vanhemmassa järjestyneessä työväestössäkin on henkilöitä, jotka väheksyvät kaunokirjallisuuden merkitystä, jopa suorastaan halveksivat sitä. Tämä on valitettava seikka. Se ei kuitenkaan todista mitään muuta kuin asianomaisten henklöiden henkistä rajoittuneisuutta ja kykenemättömyyttä kaikkien tarjolla olevien mahdollisuuksien hyväksikäyttämiseen.

Paavali.

Puolueen ja järjestön asioita

TILITYS

Karjalan ilmalaivarahastoon kerättyä rahaa on tilitetty Canadan Kommunistipuolueen Suomalaisen Järjestön Toimeenpanevalle Komitealle eri paikkakunnilta seuraavasti:

Toronto, E. Rautiainen	$ 21.00
Toronto, A. Nyran	3.00
Windsor, K. Nissinen	4.00
Cobalt, A. Hendrickson	133.50
Kirkland Lake, Hj. Lind	7.00
South Porcupine,	
O. Leinonen	62.70
Pottsville, V. Isacson	18.00
Timmins, Naimi Junell	26.00
Timmins, Annie Laurila	3.00
Sudbury, Vapaus	208.25
Levack, T. Kauppinen	22.00
Beaver Lake, Aug. Virta	23.00
Sault Ste Marie,	
M. Jalonen	123.65
Lappi, J. Stohlberg	6.00
Kivikoski, A. Pitkänen	18.40
Manyberries, E. Piessa	2.00
Coleman, E. Hill	24.00
Trochu, David Ranta	8.00
Canmore, Wm. Sihvonen	22.00
Salmon Arm, F. Kuusisto	13.90
Chase River, V. J. Mackie	24.00
Sointula, Uno Salmi	75.00
Yhteensä	$848.40

Pyydän yllämainituilla paikkakunnilla olevia tovereita tarkastamaan edelläolevan tilityksen ja viipymättä ilmoittamaan keskusvirastoon, jos tähän merkityt summat eivät pidä yhtä lähetettyjen rahamäärien kanssa. Osa tästä rahasta on jo lähetetty Karjalaan tarkotukseen käytettäväksi ja osastoja kehotetaan kiiruhtamaan tähän rahastoon kertyneiden varojen lähettämisessä, jotta raha voidaan lähettää perille mahdollisimman pian.

Toverillisesti
S. G. Neil,
K. S. J:n sihteeri.

Eri paikkakunnilta

BRUCE MINE, ONT.

Osastomme työkokouksessa 7 p. t. k. myönnettiin väliaikainen toveriluotto Suomesta juuri tulleille ja osastoon pyrkiville Emil Kivistölle sekä Reino Jussilalle.

Kokouksen päätyttyä pidimme protestikokouksen Suomen valkohallitusta vastaan, josta tov. Kuusela teki selkoa hyvin selvätajuisesti.

Osaston kassasta luovutettiin 10 dollaria Suomessa kärsineiden hyväksi ja kokous hyväksyi seuraavan ponnen:

Vastalause.

Me Bruce Minen suomalaiset kokoontuneena joukkokokoukseen 7 p. syyskuuta, lausumme paheksumislauseemme Suomen nykyiselle hallitukselle sen surkean kuuluisan vainon ja niiden vangitsemisten johdosta mitä se on tehnyt Suomen työväenluokan miehille ja naisille sekä ainakin ihmisyyden nimessä vaadimme lopettamaan ne vainotoimenpiteet, mitä se on harjoittanut. Samalla vaadimme — että ne työläiset jotka ovat vankiloissa kärsimässä ainoastaan sen tähden, että ovat uskaltaneet korottaa äänensä Suomen hallituksen sortotoimenpiteitä vastaan, että ovat toimineet työväeluokan joukkoliikkeen hyväksi, — että Suomen hallitus ilman enempiä viivyttelyjä antaa heille sen vapauden, mikä Suomen kansalaisille kuuluu.

Victor Saari, puheenjoht. Kirsti Kauhala, kirjuri.

HYVIÄ KIRJOJA SAATAVANA VAPAUDEN KIRJAKAUPASTA

Alanteen Sanakirja	8.50
Amerikalaisen Työväenliikkeen Vararikko	.55
Brecken Englanninkielen Oppikirja	1.50
Imperialismi	.15
Ihmisen Herra, kirj. Hall Caine, 2 osaa, sid. yhteensä	$2.50
Jimmie Higgins	1.50
Järjestelmäni, Mueller	1.25
Kananhoidon opas, kirj. Musikka, nid.	.35
Kansakoulun kartasto, toim. Jotuni, sid.	1.00
Kommunistinen Manifesti	1.00
Kasviskeittokirja	.30
Kristinuskon Alkuperä	2.10
Kolmannen Internationalen Teesit ja Säännöt	.25
Kaksinkertaisen kirjanpidon opas	.75
Klondyken kuningas, Jack London	$1.25
Kadotuksen kansa, Jack London	1.00
Lumikenttien tytär, Jack London	1.25
Liekeissä. romaani Suomen luokkasodasta	.55
Lypsykarjan Hoito	1.25
Laulu tulipunaisesta kukasta, kirj. J. Linnankoski, sid.	2.50
Miina Wallin Keittokirja	2.00
Nuortevan Sanakirja	3.00
Merisusi, Jack London	1.50
Maailman rakenne, E. Becher	1.75
Otavan kansakoulukartasto	1.00
Oksasen Englanninkielen Oppikirja	2.00
Pakkopaita, Jack London	1.75
Perustuslain Olemus	.30
Perheen. Yksityisomaisuuden ja Valtion Alkuperä	1.00
Punainen Vaara	.25
Sosialistisen Filosofian Juuret	.40
Suomen Työväen Tulikoe	.55
Seikkailuja Tibetissä, kirj. Swen Hedin, sid.	1.50
Sairas lapsi, kirj. Ruotsalainen, sid.	1.25
Tarttuvista sukupuolitaudeista, kirj. Pirilä, nid.	.50
Teollisuusunionismi Amerikassa	.15
Tyhjien Paikkojen Matkustajat	1.00
Tiede ja Vallankumous	.60
Työväen Laulukirja	.45
Voimisteluohjelmia I	1.00
Voimisteluohjelmia II	1.00
Voima ja Aine	2.25
Vaimo jonka minulle annoit, Hall Caine, 2 osaa, sid. yht.	2.50
Valkoinen profetta, kirj. Hall Caine, 2 osaa, sid. yht.	2.50
Ylös helvetistä, kirj. Konrad Lehtimäki, sid.	1.75
Yleinen Historia, alennettu hinta	10.00
Biologian Peruskysymyksiä, sid.	1.25
Kannattava Karjatalous, sid.	1.00
Koditon, sid.	.85
Daniela, sid.	1.00
English for Foreigners, sid.	1.15
Amerikalainen Nuorisotasavalta, nid.	1.25
Kommunistinen Manifesti, sid.	1.00
Anarkismi, nid.	.45
Geologian Perusteet, sid.	2.25
Anatole Francen kootu teokset	$ 3.50
Hänen Englantilainen Rouvansa, sid.	1.75
Ilias, sid.	4.50
Ikuinen Linna, sid.	1.50
Ihminen, sid.	1.75
Juurikasvien Viljelys, sid.	.75
Aapinen, sid.	.55
Kodin lääkärikirja, sid.	7.00
Kymmenen sokeaa johtajaa, nid.	.70
Kodin lääkärikirja, sid.	5.50
Lemmenjuoma, sid.	1.25
Lasten kirja, sid.	1.15
Marianela, sid.	1.00
Mailman Vallankumoukset, sid.	.55
Miksi puollan yhteiskunnallista vallankumousta, nid.	.25
Natsaretin Kirvesmies, sid.	1.50
Peloponneesolaissota, nid.	1.85
Palvelusnaisen poika, sid.	1.75
Perustuslain olemus, nid.	.30
Penikkatauti, nid.	.50
Rakentaja Solness, nid.	1.25
Ranskan Viimeinen Keisari, nid.	2.40
Rakentajan Opas, sid.	.75
Ranskan Kansalaissota, nid.	.35
Sydänveri, sid.	1.25
Sosialidemokratia ja Sosialismi, nid.	.50
Sosialistisen filosofian juuret, nid.	.30
Sadan prosentin patriootti, sid.	1.00
Tähtien Kohtalot, sid.	.85
Tähtitiede, sid.	1.50
Työmiehen talousoppia, nid.	.50
Tiede ja työväenluokka, nid.	.10
Työväen urheilulehden sidottuja vuosikertoja v. 1921-22-23	2.50
Työväenluokka maailmaa uudelleen rakentamassa, nid.	.35
Terrorismi ja kommunismi, nid.	.50
Uuden Ajan Filosofian Historia, sid.	3.00
Uusi lääketiede, sid.	2.00
Vanhanajan Kaupunki Valtio, sid.	3.00
Voima ja aine, sid.	2.25
Äidinkielen Oppikirja, sid.	.75

Watermannin fountainkyniä erikoisen hyvä valikoima. Kynien hinnat ovat $2.75, $4.50, $6.00 ja $7.00. Kymmenkuntaa eri mallia. Lähetetään postivapaasti kaikkialle Canadaan.

Kaikkia ylläolevia kirjoja sekä kyniä on niin runsaasti että ei ole pelkoa pikaisesta loppumisesta, joten voitte tilauksia lähettää surkeilematta.

Tov. VAPAUDEN KIRJAKAUPPA, Box 69, Sudbury, Ont.

Järjestömme Kustannusliikkeitten yhteisesti kustantamana on nyt ilmestynyt markkinoille

UUSI RUNOKIRJA

MURROSAJAN LAULUJA

On aina valitettu kunnollisen, meikäläisen runokirjan puutetta, eikä ilman syytä, sillä todellakaan ei ole ollut mitään uudempaa runokirjaa saatavissa ohjelman esittäjillemme, lukuunottamatta vanhempia Päiviön runoja. Nyt on tällainen puute poistettu, julkaisemalla tämä "MURROSAJAN LAULUJA", joka käsittää parhaiten työläisrunoilijoiden tuotteita, niinkuin Aku Päiviön, Mikael Rutasen, Wm. Lahtisen ja Eemeli Rautiaisen sepittämät, parhaiksi tunnustetut runot.

Päättäen siitä kysynnästä, mikä tämänlaatuisella runokirjalla on ollut jo vuosia, luulisimme tämän uutuuden nyt löytävän tiensä jokaisen työläisrunoutta harrastavan kotiin.

ASIAMIEHET! Heti toimeen ja levittämään tätä kirjaa kaikkialla nyt kun se on uusi.

Sivuja on tässä kirjassa vähän yli 200 ja maksaa se vain $1.25 sidottuna aistikkaisiin kansiin.

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, ONT.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.
ONNI SAARI, vastaava. ARVO VAARA, toimitusapulainen.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

TILAUSHINNAT:
Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.
Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Ilmoitushinta kerran julaistuista ilmoituksista 40c palstatuumalta. Suurista ilmoituksista sekä ilmoituksista, joiden tekstiä ei joka kerta muuteta, annetaan tuntuva alennus. Kuolonilmoitukset $2.00 kerta ja 50c lisää jokaiselta muistovärssyltä. Nimenmuuttoilmoitukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. Avioeroilmoitukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. Syntymäilmoitukset $1.00 kerta. Halutaantieto- ja osoteilmoitukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. Tilapäisilmoituksista pitää raha seurata mukana.

Tiistain lehteen aijotut ilmoitukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Vapauden konttori ja toimitus: Liberty Bldg Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.
J. V. KANNASTO. Liikkeenhoitaja.

Työttömyyskonferenssi

Tämän kuun alussa oli Ottawaan kutsuttu koolle niin kutsuttu työttömyyskonferenssi. Konferenssin tarkotuksena lienee ollut «keksiä» joitakin keinoja millä voitaisiin lieventää jokapuolella maata vakavaksi käynyttä työttömyysprobleemia. Konferenssissa oli yhteensä 200 osanottajaa, niiden joukossa muutamia työläisten edustajiakin vanhoillisista ammattiunioista. Työttömäin järjestön edustajia ei tietääksemme konferenssissa ollut saapuvilla, mikä kylläkin kuvaa sitä mihin konferenssi todella pyrkii.

Sen sijaan että konferenssi olisi pyrkinyt tuomaan esille ne todelliset syyt, joista työttömyys aiheutuu, ja jotka tuntien ainoastaan voidaan työttömyysprobleemin ratkaisuun käydä käsiksi johdonmukaista tietä, jaarittelivat eri liikemiesryhmiin kuuluvat edustajat siellä sellaista pötyä, että yksinpä vapaamieliset porvarislehdetkin olivat pakotettuja ivaamaan sitä lyhytnäköisyyttä, jota mainitut edustajat toivat esiin.

Työttömyyden sanoivat jotkut edustajat johtuvan liian pienestä tuontitullista. Toiset taasen arvelivat että suurin syy työttömyyteen on siinä kun englantilaisella tavaralla on etuoikeus tähän maahan tuonnissa niin että se tämän perusteella on vallannut canadalaiset markkinat canadalaisiltakin tuotteilta j.n.e.

Kun asioita katselee oikein lyhytnäköisesti ja isänmaallisten silmälasien lävitse, niin voi tullisäädöksillä, vapaalla tuonnilla y. m. sellaisella olla sellaisessa näköpiirissä jonkun verran tilaa, mutta kun avaa silmänsä katsomaan yli kotoisten nurkkien ja tutkii työttömyysprobleemia niissä maissa, joissa mainitunlaiset säädökset eivät ole lainkaan voimassa niin huomaa, että niissäkin on sama tilanne edessä.

Siksi vakava on kuitenkin työttömyystilanne, että tämänkin konferenssin täytyi koettaa löytää myöskin jonkunlaisia käytännöllisiä toimenpiteitä sen lieventämiseksi. Työläisten edustajat vaativat että koska työttömyys ei ole mitään paikallista laatua, vaan on se yleinen kautta koko maan, niin on mitä luonnollisinta, että liittohallitus ottaa siitä vastuun niskoilleen. Mutta hallitus työministeri Murdockin suun kautta totesi sen, että sillä ei ole riittävästi varoja työttömäin avustamiseen.

Työttömäin avustamiseen tarvittavan rahasumman kokoonsaamiseen tulee kunnan hankkia 50 prosenttia tarvittavasta määrästä ja maakunta- ja liittohallitus tulee hankkimaan kumpikin 25 prosenttia. Mitään raha-avustuksia ei tulla antamaan, vaan koetetaan yleisiä töitä saada niin paljon käyntiin, että työttömille voidaan niissä antaa työtä. Palkan suuruudesta ei konferenssi päättänyt mitään, vaan ihme kyllä työpäivän mittaan nähden huomasivat he sen, että jos työttömyyttä lieventävissä töissä tehdään pitkää työpäivää, niin mahdollisesti löytyvät yleiset työt tulevat loppumaan sitä pikemmin ja niin ollen konferenssi piti viisaampana suositella lyhyen työpäivän käytäntöön ottoa mainitunlaisissa töissä. Myöskin oli konferenssin kaikkein ahdasmielisin ja lyhytnäköisin aines sitä mieltä, «että avustusta tultaisiin antamaan ainoastaan kullakin paikkakunnalla vakituisesti asuville henkilöille», joten huomattava määrä maan raaka-ainetuotannossa olevia työläisiä, jotka ovat suurelta osalta liikkuvia paikasta toiseen, olisivat jääneet ilman minkäänlaista nimellistäkään avustusta. Mutta työläisedustajain esitettyä mainitunlaisen toimenpiteen lyhytnäköisyyden, tuli se kumotuksi.

Siinä on pääpiirteissään konferenssin tekemät suunnitelmat, joiden täytäntöön paneminen riippuu vielä siitä, josko hallitus ratifioi ne.

On totta että vielä hallituksen ratifioimisenkin jälkeen voi niiden toteuttamisessa nousta tie pystyyn. Työministeri Murdock sanoi, että hallituksella ei ole rahaa tämänlaisiin toimiin uhrata, vaikka sillä pari kuukautta sitten oli yli kymmenen miljoonaa dollaria uhrata erinäisiin sotilaallisiin kustannuksiin. Kun konferenssin tekemäin suunnitelmien käytäntöönpano tulee maakuntain hallitusten ja kuntain valtuustojen eteen, niin ei tarvitse olla mikään profeetta sen, joka voi sanoa että ne ainakaan eivät ole siinä asemassa, että pystyisivät kovinkaan laajakantoisiin uhrauksiin.

No mutta onkos tuo työttömyysprobleemi nyt sitten sellainen, jolle ei ole minkäänlaista mahdollista ratkaisua? Katsotaanpa.

Tämän maan tuotantolaitoksista on ainoastaan mitättömän pieni murto-osa joko liitto, maakunta tai sitten kunnallishallitusten käsissä. Ne ovat melkein poikkeuksetta suurten korporatsionien hallussa. Canadan Pacific yhtiön sanotaankin todellisesti olevan Canadan hallituksen. Ja kun me haluamme ensiksikin löytää syyn työttömyyteen niin ei meidän tarvitse tehdä muuta kun vilkaista sen vuosi ja kuukausivoittoihin niin heti häviävät sellaiset narrin käsitteet, että työttömyyteen olisi muka syynä ei maiden välillä voimassa olevat tuonti ja vientisäädökset ja edelleen niitä voittoja tutkiessamme me näemme missä lepäävät mahdollisuudet työttömyysprobleemin lieventämiseen.

Canadian Pacific yhtiön kokonaistulot sen omien raporttien mukaan nousivat viime heinäkuulla 14,883,677 dollariin ja kokonaismenot samalla ajalla 12,544,155 dollariin, joten puhtaaksi yhden ainoan kuukauden aikana jäi 2,339,561 dollaria. Tämän vuoden seitsemän ensimäisen kuukauden aikana on mainittu yhtiö saanut puhdasta voittoa yhteensä 12,729,646 dollaria. Nuo miljoonat ovat kaikki saatu kokoon työläisten hikoilun ja raadannan kautta. Työläiset itse ovat saaneet ainoastaan murto-osan tuottamastaan, juuri sen verran, että ovat työn kestäessä pysyneet joten kuten hengissä. Nyt työttömyyden ja siitä johtuvan puutteen tullen ei siis mikään ole sen logillisempaa, kun että työläiset vaativat avustusta juuri siltä taholta, johon heidän työnsä tulokset ovat kokoontuneet.

Mutta työläiset silmät koetetaan kääntää työttömyyskonferenssien y. m. avulla pois tosiasioista. Ja vaikka he näkisivätkin asiat oikeassa valossaan täytyy heillä olla käytettävänään voimaa ennenkun he mitään hyötyä voivat saada huomaamistaan tosiasioista. Ainoastaan oman voimansa avulla voivat työläiset ratkaista työttömyysprobleemin. Voimaa taasen saadaan järjestäytymisen kautta. Kaikki työttömät siis työttömäin järjestöön ja olkoon työssäolevain samaten kun työttömäinkin tunnuslauseena: «Jokaiselle työtä täydellä union palkalla» tai jos ei työtä ole niin «Varattakoon työläisille täydellinen toimeentulo.»

Workerin avustusryntäys

Canadan kommunistipuolueen äänenkannattaja Worker on järjestänyt erikoisen ryntäyksen varojen keräämiseksi puolueemme ainoan englanninkielisen äänenkannattajan rakentamiseksi. Workerin vakituinen tilaajamäärä on vielä pieni ja sen ylläpitämiseksi lankeavat avustukset jäävät välttämättömästi pieniksi. Mutta lehden rakentaminen on mitä välttämättömin vallankumouksellisen työväenliikkeen rakentamiseksi Canadassa. Siksipä lehden johto onkin järjestänyt erikoisen ryntäyksen äänenkannattajamme kohottamiseksi.

Järjestömme toimeenpaneva komitea osastoille lähettämässään kirjeessään kiinnittää jäsenistön huomiota Workerin avustusryntäykseen. Me suomalaiset valveutuneet työläiset olemme alun pitäen olleet avustamassa englanninkielisiä tovereitamme Workerin nostattamiseksi, eikä meillä vieläkään ole syytä vetäytyä syrjään tästä yhteisestä tehtävästä. Siksipä osastojen olisikin vointinsa mukaan otettava osaa Workerin rahaston kartuttamisryntäykseen.

Varjot synkkenevät

Farmarien otsalle länsi-Ontariossakin nousee synkkä varjo. Maatalous osottaa vakavia rappeutumisen merkkejä. Kapitalistisen järjestelmän raateleva kotka repii ja raastaa kyntömiehen talouden elinjuuria.

Viime aikoina on lukuisissa kaunteissa toimitettu huolellisia laskelmia farmitalouden tilanteesta. Tulokset ovat huolestuttavia. Niinpä Perth, Essex, Brant, Huron, Waterloo, Kent, Grey, Lambton, Elgin, Wellington, Middlesex, Bruce ja Norfold kaunteissa ovat farmarien elinsuhteet viime vuosina osottaneet auttamatonta alaspäin menoa. Sitä jo näyttää sekin, että mainituissa kaunteissa autiona olevien farmien viljelysalueet käsittävät vähintäin 75,000 eekkeriä. Noin 213,000 eekkeriä viljelyksen alaisena olevaa maata on myytävänä. Näissä ei ole otettu lukuun niitä alueita, joiden viljelemisestä on luovuttu suorastaan maan kelvottomuuden vuoksi. Arvottomiksi laidunmaiksi jää lakkaamatta suuria alueita.

Ja kuitenkin näiden kauntien viljelysalueet ovat aikoinaan olleet kukoistavimpia farmiseutuja koko Ontariossa. Mutta ne ajat ovat olleet ja menneet.

Hallitus yrittää saada uutta verta rappeutuvaan maatalouteen yhdeltä osalta uusien siirtolaisten kautta. Heidän kytkemisensä turpeeseen on epätoivoista työtä. Farmitalouden pohja ei ole vereksen väestön tuomisessa uupuneen tilalle, sillä jo muutaman vuoden kamppailu asiain nykyisin ollen pakottaa parhaimmankin pellon muokkaajan tunnustamaan, että hän on pakotettu tekemään toukoa talvisäässä. Pankkien ja teollisuuskapitalistien ylivalta jokaisessa maassa tuntuu myllynkivenä farmarienkin niskassa.

Kysymys farmitalouden nostattamisesta on pohjaltaan kysymys taistelusta kapitalistisen keinottelun ja riiston lopettamiseksi.

Dollari Palestiinassakin

Palestiinassa, jossa vielä joitakin vuosia sitten käytettiin yksinomaan kamelia kuorma- ja ajojuhtana, on ruvettu käyttämään autoja. Suurin osa siellä käytännössä olevista autoista on amerikalaista tekoa, joten on syntynyt kova kumipyörien kysyntä. Perustettu tehdas on alkanut toimintansa Nazarethissa, ja tulee se saamaan tarvitsemansa raaka-aineet täältä.

Noin 1900 v. sitten ratsasti «vapahtaja» Jerusalemiin virheettömällä aasintammalla; nykyajan vapahtaja — koneproletariaatti — «ratsastaessaan» vapauteensa saattaa käyttää vaikkapa «fordinlissua.» «Tuleeko Nazareethista mitään hyvää?» Tulee — Sitten kun kapitalistinen teollisuustuotanto luo Palestiinaan, niinkuin muuallekin, «vapahtajan» — proletariaattiluokan, joka vapauttaa itsensä vuosituhansien sorrosta.

Muut lehdet

"Punaisten harjottama terrori Canadassa"

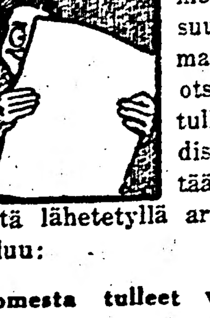

Tässä maassa riehuvaa «punaista terroria» olemme taasen tilaisuudessa valaisemaan ylläolevalla otsikolla varustetulla Suomen lehdissä julaistulla täältä itse paikan päältä lähetetyllä artikkelilla, joka kuuluu:

«Suomesta tulleet valkoiset vallan turvattomia punaisten painostuksen tähden.

Muurmanin legionalaiset lietsomassa vihaa amerikalaisten keskuudessa.

Minä allekirjoittanut sain viime keväänä Canadaan menokuumeen ja meno myös toteutui. Se, että tulin tänne oli kuitenkin suuri erehdys. Maa on kyllä rikas ja on täällä hyvät toimeentulomahdollisuudet. Koko täällä oloaikani olen saanut kokea punaisesta vainosta. Jos olisin ollut Suomen sisällissodassa joku kuuluisuus ja ampunut punaisia vankeja, niin en ihmettelisi tätä, vaan ottaisin vastaan ne kärsimykset, joita täällä valkoiset saavat kokea. Olin tavallinen sotilas valkoisessa armeijassa ja toimin rintamalla ainoastaan taistelussa sen sanoin täällä punaisillekin. Tästä syystä he minua vainoavaat. Pyydän kokemuksieni perusteella jokaista valkoista ajattelemaan tarkoin niitä seurauksia, jotka tänne tulo aiheuttaa. Ei mikään kieltäminen tai esitetyt todisteet auta. Täällä ovat melkein kaikki ne, jotka ovat täällä olleet enemmän aikaa, punaisia, ja heillä on järjestetty vakoilu Suomesta asti ja ulottuu se täällä Canadassa joka paikkaan. Lisäksi ovat he tiedonantoyhteydessä Suomesta ja pitävät tarkoin silmällä valkoista tai siksi epäiltyä. Canadaan tulevat otetaan selville jo laivassa tullessa ja merkitään muistiin. Matkustajain joukossa on aina punaisten agentteja, jotka ovat ennen olleet täällä ja ovat hyvin ovelia urkkimaan vastatulijoita. He lähestyvät valkoisia ja pyytävät yhtymään punaisiin ja lupaavat antaa suojaa, tekemättä sitä kuitenkaan. Maihinnousupaikoilla heillä on hyvä tilaisuus urkkia, sillä he kieltätaitavina esiintyvät tulkkeina siirtolaisviranomaisten kuulustellessa. Maihin päästyä pitää meidän kulkea paikasta toiseen, sillä kun punaiset ovat saaneet selville vastasaapuneen valtiollisen katsantokannan, täytyy lähteä. On sattunut hyvinkin ikäviä tapauksia. Moni on kadonnut Canadan korpiin, sillä korvessa (metsäkämpällä) meidän ammattitaidottomain täytyy tehdä työtä. Ensimäinen kysymys niille, jotka vapaussodan jälkeen ovat Canadaan saapuneet, on: montako olet tappanut Suomessa ja montako Aunuksessa ja Virossa? Jos kiellät, kysyvät he n. s. tutkijakomitean todistusta. — Tämä komitea on punaisten asettama julkinen paikka, josta tiedot lähetetään ympäri Canadaa, onko asianomainen punainen vai valkoinen. Sitäpaitsi on salaisia tutkijoita, jotka esiintyvät valkoisina.

Ei meistä juuri kukaan uskalla sanoa olevansa valkoinen, sillä siitä joutuu hengenvaaraan. Ehkä kaikkein vaikutusvaltaisimpia ovat Muurmannin legionalaiset, jotka esiintymisellään ovat aikaansaaneet suurta vihaa meitä valkoisia kohtaan amerikalaisen väestön keskuudessa. He ovat saaneet sen aikaan englantilaismielisinä. Vapaaehtoinen sotilas Englannin armeijassa, se jo yksin häiritsee «jenkkien» arvostelukyvyn. Pyydän teidän Suomessa olevain toimimaan meidän hyväksemme jos voitte, sillä meitä on paljon samassa asemassa olevia!

Metsäkämpällä Ontarion valtiossa oleva suomalainen.

Juho Heikkilä.

(Kirje Etelä-Suomen Sanomille.)

Kun Bismarck pelkäsi

Kaksintaistelukiihko, joka joitakin aikoja sitten vallitsi Saksassa, antoi aiheen erääseen juttuun, jota koko Berlini nauroi katketakseen.

Kuuluisaa tiedemiestä, professori Wirchovia, oli silloisen valtakunnan kansleri, ruhtinas Bismarck, arvostellut hyvin ankarasti. Tämä oli vastannut samalla mitalla, josta Bismarck loukkaantui sangen suuresti. Hän lähetti sekundanttinsa haastamaan professorin kaksintaisteluun.

Sekundantit tapasivat professorin innokkaasti työskentelemässä laboratoriossaan. Hän teki kokeita löytääkseen sopivan menettelytavan trikiinien tappamiseksi, sillä niihin aikoihin olivat trikiinit päässeet leviämään Saksaan.

«Vai niin», sanoi professori, «siis haaste kaksintaisteluun ruhtinas Bismarckin kanssa. No, koska minut on haastettu, niin on kai minulla oikeus valita aseet. Kas tässä ne ovat.»

Hän ojensi sekundanteille kaksi samannäköistä makkaraa.

«Toinen näistä makkaroista on aivan täynnä trikiinejä», sanoi hän «toinen on aivan vaaraton. Päältä katsoen ei niissä ole mitään eroa. Jos tahtoisitte osoittaa minulle sen kunnian, että pyydätte hänen korkeuttaan valitsemaan toisen näistä makkaroista ja syömään sen, niin minä syön toisen. Se meistä, joka syö trikiinimakkaran, on varman kuoleman oma.»

Vaikka tämä ehdotus oli niin hyvä kuin konsanaan kaksintaisteluehdotus voi olla, eivät sekundantit voineet hyväksyä aseita. Kaksintaistelu meni myttyyn, mutta ei kukaan voinut väittää, että professori Wirchow oli pelkuri.

"Musta Kristus"

Hiljattain pidettiin New Yorkissa suuri neekerikongressi. Tärkeimpien kysymysten joukossa oli uskontokysymys. Keskustelussa ei kuitenkaan kosketeltu tuon taikka tämän uskonnon paremmuutta, sillä alusta lähtien oltiin puhtaasti kristillisellä pohjalla. Ei, kongressilla oli ratkaistavana paljon tärkeämpi kysymys, kysymys siitä, minkälainen ihonväri oli ollut Kristuksella.

Kongressin käsitys oli, että Kristuksen on täytynyt olla musta. Sitäpaitsi otaksuttiin, että Mooses, David ja Salomo olivat myöskin olleet joko mustia taikka ainakin «puolueettomanvärisiä».

Valkoisia he eivät ole olleet missään tapauksessa. Afrikan oikeauskoisen kirkon piispa George Alexander McGuire esitti innokkaasti kannatetun ajatuksen, että valkoihoiset olivat tehneet raamatun henkilöt valkeiksi ja antaneet heidän sitten säilyttää tämän värinsä. Jos Kristus tulisi tänä päivänä New Yorkiin, lausui tämä piispa, niin joutuisi hän pannaanjulistetuksi ja pakoitetuksi asumaan New Yorkin neekerikorttelissa».

Todisteluketju lienee ollut todella sitova. Kongressi päätti nimittäin ei ainoastaan vaihtaa nykyisen valkoisen Kristuksen mustaan, vaan myös hankkia itselleen mustan madonnan. Sitäpaitsi päätettiin julkaista uusi kuvitettu raamattupainos, missä kaikki henkilöt on esitetty mustina eikä valkoisina.

Vuosi ilman kesää

Kylmistä ilmoista ei tule puutetta. Niin ainakin väittää Herbert J. Browne, tunnettu valtameren ilmanennustaja, jonka ennustus tämän vuoden kuudelle ensi kuukaudelle on toteutunut yli 95 prosenttia.

Nyt hän tieteensä perustuksella sanoo että tuleva vuosi tulee hyvin ilmasuhteissa epävarma ja kylmä. Tulee kylmempi talvi ja kylmempi kesä ankarilla ja äkillisillä muutoksilla äärimmäisestä lämmöstä äärimmäiseen kylmyyteen, äärimmäisestä kuivuudesta äärimmäiseen märkyyteen. Ja sitten vuosi 1926—27 tulee vuosi, jolloin ei ole kesää ensinkään samoin kuin oli muistettava kesä 1816 (jolloin oli hallaa, lunta ja rakeita jokaisena kuukautena sinä vuotena. Viljan turvallinen kasvatuslinja siirtyy Mr. Brownen ennustuksen mukaan 280—300 mailia eteläänpäin ja kaikki vilja tulee kärsimään.

«Auringon kuumuus johtaa kaiken ilman», selittää Mr. Browne. «Sen kuumuus vaihtelee vuosittain ja sitä voidaan mitata. Auringon kuumuus oli yli tavallisesta vuodesta 1917 maaliskuuhun 1922. Sen jälkeen on se vähitellen vähentynyt pienillä tilapäisillä muutoksilla syyskuuhun 1922. Se saapui alimpaan asteeseensa, silloin sen jälkeen kuin tieteellinen tutkimus alkoi 1905. Auringon kuumuus maata kohtaan on ollut alhaisin sen jälkeen. Tämä aleneminen vastaa 4½ astetta Fahrenheitin mukaan maailman lämmössä, vaikka se tietysti jakautuu epämääräisesti.

Avonainen valtameri, joka peittää viisi seitsemättä osaa maan pinta-alasta, on auringon kuumuuden suuri varastohuone, joka kuumuus tunkeutuu sen veden läpi 500—1000 jalkaa syvälle.

Valtameren vesi on ollut tavattoman kylmää tänä vuonna ja meillä oli myöhäinen kevät.

Mr. Browne nauraa sille teorialle että kuleksivat jäävuoret ja raskaat sateet tekevät veden kylmäksi eikä auringon kumuuden väheneminen.

Professorin ennustelujen mukaan talvi alkaa varhain ja kestää kauan. Tulee olemaan paljon kylmiä ilmoja ja vähän lunta, joten talvikylvöt kuolevat.

Mutta kylvöt vuosina 1926—1927 kärsivät kovasti yli maailman. On kylmää myöhään kasvamisen aikana, myöhäiset hallat keväällä ja tappava halla kesällä ja varhainen syksyllä. Mr. Browne ennusti tämänkin kesän ihan tarkalleen, joten hänen ennustuksiinsa voidaan luottaa jonkun verran.

Paavi

Eräässä Suomen lehdessä kirjotetaan:

Paavi aikoo ensi vuonna agiteerata oppinsa puolesta oikein perinpohjaisesti. Hän on nimittäin julistanut ensi vuoden pyhäksi vuodeksi, eli siis toivioretkien Roomaan tekemisen vuodeksi. Vatikaani on laskenut kahden miljoonan ihmisen silloin vaeltavan parannukselle Roomaan. Sieltä palattuaan nämä syntinsä anteeksi saaneet sitten väellä ja voimalla saarnaavat ikuisen katolilaisuuden oppia eri puolilla maailmaa. Tällainen on ajatus Vatikaanilla ja lienee se kokolailla varma asiastaan, koska on ilmoittanut, että paavin kirkon vaikutusvalta on lisääntymässä slaavilaisissa ja anglosaksilaisissa maissa.

Ei ole hullumpi suunnitelma tämä paavin suunnitelma. Sietäisipä sitä olla vaikka itsekin sellainen mies, että määräisi vain ihmiset tulemaan esim. tänne meidän kaupunkiin. Mutta paavi on paavi ja katolisuus on katolisuus. Eikä se vetele täällä pohjoisessa. Täällä levitetään ikuisuuden oppia toisin keinoin. Äsken juuri kerrottiin, että uusia lyhennettyjä katkismuksia tulee kauppaan. Käytännöllisyyteen katsoen lienee näitä katkismuksia lyhennetty ettei rippilasten tarvitse niin äärettömästi niiden kanssa hikoilla. Olisipa tämä katkismuksen lyhennys tapahtunut siihen aikaan jolloin kinkereissä kuulusteltiin siitä lukutaitoa, joka silloin oli monella vähän niin ja näin. Olisi silloin moni ukko pistänyt tupakkaa kosommalti piippuunsa istuessaan kinkerituvassa. Lyhennys olisi helpottanut ankaraa raatamista kirjan ääressä.

Paljon niitä katkismuksia lasketaan nytkin tarvittavan, sillä niitä laitetaan kokonaista 200,000 kappaletta. Asia olisi toinen, jos näitä sopisi lähettää housuttomille ja mustille etelän pojille. Mutta he eivät ymmärrä tämän taivaallista meikäläisistä katkismuksista, joten ne jäävät kokonaan meidän pienen kansamme luettavaksi. Ja onhan se oikeastaan hyväkin, että kansa oppii ymmärtämään jo nuoruudestaan elämän ohdakkeisen polun. Vaikka ei se katkismuksesta aina parane, sen osoittaa kokemus. Eräässä Oulun ympäristön pitäjässä kävi äskettäin kaksi nuorta miestä rippikoulua, lukien ahkerasti — kuten tuleekin — katkismuksen sääntöjä hyvästä elämästä. Eräänä pyhänä pääsivät luonnollisesti molemmat rippille. Mutta heistä puhuttiin vähän muutakin samana pyhänä kirkossa. Heidät nimittäin kuulutettiin ja lapset kastettiin. Ja lienee se kihlauskin vedetty samalla kertaa. Se oli sitten sitä myöten selvää.

Niin ne menevät asiat nykyaikana. Katkismuksessa ei kylläkään edellytetä näin nopeata toimintaa, mutta sitä voidaan kai kuitenkin sovelluttaa niinkin nopeaan tahtiin, koska kerran voidaan päästää rippille, kuuluttaa ja lapset kastaa samana pyhänä.

Onko Mars-tähdellä elämää?

Onko Mars-tähdessä elämää? Tätä kysymystä, jonka uudestaan on herättänyt henkiin se tosiasia, että Mars oli äskettäin lähempänä Maata kuin kertaakaan ennen viimeisten sadan vuoden aikana, on englantilainen tiedemies sir Oliver Lodge selostanut Daily Heraldille seuraavaan tapaan:

Kun Mars on nyt päässyt radallaan siihen kohtaan, jolloin se on lähimpänä Maata, vaikka se sittenkin on sata kertaa kauvempana kuin kuu, on luonnollista, että ihmiset ajattelevat sitä ja tuumiskelevat, löytyykö Marsilla järjellä varustettuja ihmisiä, joiden mielenkiinto on kohdistunut Maahan, ja ovatko nämä tietoisia Maan läheisyydestä.

Eräänä vaikeutena on se seikka, että kun Mars on lähimpänä meitä, ei sitä voida itseasiassa nähdä Marsista. Me molemmat olemme samalla puolen aurinkoa. Vaikka niinmuodoin näemmekin Marsin kuin täysikuun syrjään auringosta, näyttää Maa sieltä katsoen kuin aurinkoa lähellä oleva uusi kuu. Se, mikä siis sopii toiselle, ei sovi toiselle.

Sitäkaitsi on vaikeata käsittää, kuinka voitaisiin järjellisessä kanssakäymisessä ymmärtää toistensa sähkötysmerkkejä tai tulkita toistensa kieltä.

Mutta itseasiassa voidaan vain mielikuvituksen perusteella sanoa Marsilla löytyvän elämää. Miljooniin vuosiin ei Maassa ollut inhimillistä elämää, ei mitään matelijoita korkeammalla tasolla olevia olioita. Vasta viimeisten 50,000 tai 100,000 vuoden aikana ilmestyi maan pinnalle ensimäinen alkuperäinen ihminen ja vieläkin lyhyempi aika on kulunut siitä, kun voitiin havaita edes sivistyksen alkeita. Jos siis otamme tutkittavaksemme unpimähkään jonkun planeetan (kiertotähden), niin on hyvin epätodennäköistä, tapaisimmeko sillä mitään inhimillistä elämää muistuttavaa.

Mutta on varsin luultavaa, että Marsilla on jonkinlaista elämää. Professori Lowellin arveluita kanavista voitaneen epäillä, mutta hänen esittämänsä todistus Marsin kasvullisuudesta näyttää täysin uskottavalta. Kaikesta huolimatta muistuttavat Marsin olot suuresti maan olosuhteita. Päivä ja yö ovat kummassakin yhtä pitkät ja vuodenajat samanlaiset. Ja vaikka Marsissa on vähän vesihöyryjä, niin on joka tapauksessa jotakin, mikä jähmettyy napojen kohdalla, lisääntyy talvella ja vähenee kesällä (tarkoitetaan Marsin talvea ja kesää).

(Sir Oliwer Lodge viittaa tietysti valkoisiin napaseutuvuoriin, jotka teleskoopilla katsottuina näyttävät kutistuvan kesällä (välistä olemattomiin) ja laajenevan talvella navalta käsin planeetan suurimman osan yli. On väitetty, vaikkakaan ei ole voitu esittää varmoja todistuksia, että nämä vuoret olisivat lunta.)

Siihen väitökseen, että Mars olisi vanhempi kuin Maa ja sentähden korkeammalle kehittynyt, ei nykyään panna suurtakaan painoa. Ei ole todistettu että Mars olisi vanhempi kuin Maa. Se tehtiin sumukko-olettamuksen nojalla; mutta tohtori Jeansin mukaan ovat kaikki kiertotähdet yhtä vanhoja, koska ne ovat irtautuneet auringosta yhtaikaa, joskus menneisyydessä, luultavasti yli tuhat miljoonaa vuotta sitten.

Tosiasia on, ettemme tiedä kyllin paljon voidaksemme sanoa mitään varmaa sellaisista asioista kuin mahdollisesta elämästä Marsilla. Voimme vain tehdä edelleenkin tarkkoja havaintoja sopivissa tilaisuuksissa ja luoda siten uutta valaistusta tähän hämärään kysymykseen.

Rukous urheiluvoiman puolesta

Ruotsalaiset pilalehdet laskevat monenlaista leikkiä suomalaisten urheilujuhlimisen johdosta. Niinpä pilalehti «Garn» julkaisee seuraavan palan:

Rovasti Lampenin nyt jo kautta maailman tunnettu urheilulle antama siunaus on saavuttanut merkillistä vastakaikua hänen virkatoverinsa parissa. Niinpä on erään sisä-Suomen pitäjän papistonapulainen laatinut Herran rukouksen seuraavanlaiseksi:

— Herra varjele sotavoimaamme maalla ja merellä sekä urheiluvoimaamme. Pidä varjeleva kätesi yli kultamitalimiesten ja hopeamitalimiesten, varsinkin ensinmainittujen. Auta meitä parantamaan elämämme ja ennätyksemme, erikoisesti moukarissa ja kiekossa, 4X100 m. viestissä, mutta myöskin raskaassa keskisarjassa ja kärpässarjassa.

Puolueen ja järjestön asioita

Pöytäkirja

Kommunistipuolueen Suomalaisen Järjestön Toimeenpanevan Komitean ylimääräisestä kokouksesta syysk. 8 p., 1924.

Saapuvilla olivat J. Hill, Jokela, Kivi, Ahlqvist, A. T. Hill, J. Kahila ja sihteeri. Sihteeri ilmotti kutsuneensa edustajakokouksen valitsemista varajäsenistä tov. Kahilan toimimaan toimeenpanevassa komiteassa paikkakunnalla poissa olevan tov. J. V. Latvan tilalle. Puheenjohtajana toimi tov. Ahlqvist.

Tov. A. T. Hill raportteerasi Kominternin, Profinternin ja Kommunistisen Nuorisointernationalen kongressien menosta ja päätöksistä sekä Suomen Kommunistipuolueen Keskuskomitean kanssa pidetystä neuvottelukokouksesta. Raportti hyväksyttiin ja tov. Hill lupasi laatia kirjallisen raportin lehdessä julaistavaksi.

Luettiin Pohjois-Albertassa järjestön asioilla kiertäneen tov. Luoman matkaraportti, joka hyväksyttiin. Tov. ilmotukseen, ettei hän ollut kiertänyt Etelä-Albertassa, koska hän ei saanut aikanaan käsiinsä toimeenpanevan komitean lähettämiä ohjeita matkan suhteen, ilmotti sihteeri vastanneensa, että matka Etelä-Albertaan voidaan jättää tekemättä, ja heti tiedon saatuaan lähettäneensä tovereille Manyberriessä, Alta. välttämättömät tarpeet ja ohjeet osaston toiminnan alkamiseksi. Sihteerin toimenpiteet hyväksyttiin.

North Branchin osastolta saapunut kirje, jolla se pyysi keräyslupaa haalin rakennusrahaston kartuttamiseksi, luettiin. Lupaa ei myönnetty, koska useille aikaisemmin ke-

Rahaa Suomeen

Kurssi

Smk. 39.60

Dollarista

Lähetyskulut:

40c lähetyksistä alle $30.00, 50c. lähetyksistä $30.00—$59.99 asti, 75c lähetyksistä $60.00—$99.99 ja $1.00 kaikilta $100.00 taikka sitä suuremmilta lähetyksiltä. Sähkösanomalähetyksille on kulut $3.50.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan S. G. Neil, 957 Broadview Ave.

Laivapilettejä myydään. Tiedustakaa pilettiasioita.

Vapaus

Box 69, Sudbury, Ont.

räyslupia pyytäneille osastoillekaan ei ole vielä voitu myöntää niitä.

Sihteeri ilmotti valmistaneensa tilituksen Karjalan ilmalaivarahastoon kertyneistä varoista. Tilitys päätettiin julaista lehdessä ja sihteeri velvotettiin lähettämään rahan Karjalaan tarkotukseen käytettäväksi.

Luentokurssien järjestämistä koskevia suunnitelmia laatimaan valittiin komitea, johon valituksi tulivat Ahlqvist, Kivi, A. T. Hill ja sihteeri.

Tov. A. T. Hill päätettiin lähettää puhujamatkalle Pohjois-Ontarion osastoihin. Matkaohjelman laatiminen jätettiin tov. Hillin ja sihteerin tehtäväksi.

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin J. Hill ja J. Kahila.

Kokous loptettiin.

Vakuudeksi,

S. G. NEIL, sihteeri.

Olemme tarkastaneet edellä olevan K. S. J:n Toimeenpanevan Komitean kokouksen pöytäkirjan ja hyväksymme sen sellaisenaan.

Jussi Hill John Kahila.

(Pöytäkirjan tarkastajat.)

Creighton uutisia

Ensi sunnuntaina, t. k. 21 päivänä vierailevat osastomme haalilla Sudburyn osaston näyttelijät, esittäen mitä hauskimman laulunäytelmän "Laulu vaaleapunasesta silkkipaidasta". Kappale on läpeensä täynnä mitä hassunkurisimpia kohtauksia ja kauniit laulut antavat sille lisää viehätystä. Sudburylaiset ovat mainitun kappaleen esittäneet omalla ja Beaver Laken haalilla ja ovat molemmissa saaneet ääriään myöten täyden katsomon ja suuren suosion osakseen. Nyt on siis creightolaisten vuoro täyttää haalimme ensi sunnuntaina viimeistä sijaa myöten sitäkin suuremmalla syyllä kun emme ole sudburylaisia nähneetkään pitkiin aikoihin näyttämöllämme vierailemassa. Ja kun mainitusta näytännöstä koituvat tulot lankeavat osastomme hyväksi. Kappaleen loputtua tanssitaan hyvällä soitolla. Liput 50c. Siellä tavataan. — Juhani.

Eri paikkakunnilta

CHASE RIVER, B. C.

Osastomme kokouksessa t. k. 7 päivänä päätettiin lopettaa kesäloma ja aloittaa syystoimintakausi. Lomaa ei nyt varsinaisesti ole ollutkaan, muuta kuin sunnuntaikoululapsilla. Pienellä toimitsijajoukolla on ollut toimia aivan riittämään asti. On juhlittu piirijuhlat, on viety vaalitaistelu läpi, on myöskin kerätty lakkoavustusta 18:sta piirin hiilikaivoslakkolaisille, jotka ihmeteltävällä sitkeydellä jatkavat taistelua palkkojen alennusta vastaan. Keräys tuotti 49 dollaria. Vaalitaistelurahastosta luovutettiin samaan tarkotukseen 50 dollaria.

Työnpäivän juhlat on myös juhlittu, jos niin saapi sanoa. Juhlan ohjelma oli hyvin keveä, otettuna huomioon toimeenpanovoimien laajuus. Ohjelmassa oli kaksi puhetta ainoastaan ja nekin sisällöltään semmoisia kermapuheita. Vaan koska se on parhainta mitä voidaan kielisillä voimilla saada ylös laitetuksi, niin kai se on anteeksi annettava. Osastomme agitatsioonikomitea möi juhlissa 17 puolen vuoden ja yhden koko vuoden uusia tilauksia "Worker" lehdelle, ja yksityisnumeroita olisi voinut myydä paljon. Niitä tilattiin 100 kpl., mutta sattui tietenkin erehdys konttoorissa semmoinen, että saimme ainoastaan 21 kpl., joten meidän levitysryntäys ei oikein ylettynyt muuta kuin vain keskusterintamalle. Yleisöä oli satoihin nouseva joukko koolla.

Viimeisimpiä toiminnoita on kai illanvieton valmistus, avunkeräystarkoituksessa Suomen vankilaan tuomittujen luokkatoverien perheitten ja valistustyön edesauttamiseksi. Iltama ja samalla protestikokous pidettiin t. k. 6:nen päivän illalla. Ohjelmassa oli puheita pari, runoja, kertomus y.m., joissa tulkittiin luokkataistelun katkeruutta, varjo ja valopuolia, mitä synnyinmaamme toverit ovat läpikäyneet ja yhä käyvät. Myöskin tuotiin esille mitä velvollisuuksia se asettaa meille, jotka olemme verisiteillä yhdistetty heihin. Toveriavustus joka illatsussa kerääntyi oli $51.90, josta puhdas jäännös $44.90, josta kiitos uhraajille.

Samassa tilaisuudessa muistettiin myös lahtarihallitusta, laatimalla seuraavanlaatuinen protestiponsi:

Me Chase Riverin suomalaiset kokoontuneina satalukuisena Canadan Kommunistipuolueen Chase Riverin osaston järjestämään joukkokokoukseen, lausumme jyrkän paheksumisemme Suomen luokkahallitukselle, sen johdosta, että olette 189 toveriamme tuominneet vankityrmään 372 vuodeksi. Omien peruslakienne mukaan löytämättä heitä syylliseksi pienimpäänkään rikokseen. Herrat tuomarit ja epäoikeusvaltio! Kun järjen ja ihmisyyden valossa tutkii tuomiotanne, niin pääsee siihen tulokseen, että oikeusilveilysänne tuomarit olisi pitänyt olla syytettyjen penkillä ja tuomitut tuomareita. Suojelijat pitäisi olla suojeltavia. Järjestyksemme valvojat pitävät yllä epäjärjestystä. Hallitus pelkää omaa varjoaan!

Mutta miksi vedota järkeen, järjestykseen ja ihmisyyteen, koska selvästi näytätte, että raha on järkenne ja pistinten piikkien turvissa lepää toistaiseksi luonnoton järjestelmänne. Siksi ihmisyyden ja oikeuden perusteella me vaadimme, laskekaa syyttömät kasvattinne heti vapaaksi. — W. S.

ESPANOLA, ONT.

Osaston kokouksessa 7 päivänä syyskuuta valittiin johtokunta tälle puolivuodelle ja virkailijoiksi valittiin: puheenjohtajaksi A. Setänen ja varalle Hilma Jussila; pöytäkirjuriksi J. Jussila ja varalle Fanny Johnson; jäsenkirjuriksi J. Johnson, rahastonhoitajaksi John Mäki; rahastonkirjuriksi Tomi Yrjälä ja uutistenkirjoittajaksi Fanny Johnson. Kokoukset päätettiin pitää jokaisen kuun ensimäinen sunnuntai kello 2 iltapäivällä kokouksen määräämässä paikassa.

Osastomme akkaväki päätti panna toimeen kukkailtamat I. Kivelän farmilla iltapäivällä 21 päivä tätä kuuta. Siis tervetuloa läheltä ja kaukaa. — Uutisten kirjoittaja.

Osuustoimintahavaintoja Neuvosto-Venäjältä

Nimim. "Osuustoimintamies" kirjoittaa Työväenj. Tiedonantajassa yllä olevalla otsikolla m.m. näin:

Lenin kirjoitti viimeisen artikkelinsa ennen lopullista sairauttaan osuustoiminnasta. Siinä hän kehitti esiin osuustoimintaliikkeen ohjelman ja esitti osuustoiminnan pääkeinoksi sosialismiin pyrittäessä. Ja nyt on osuustominta otettu "iskutehtäväksi". "Osuustoiminnan" tulee olla palanen sosialismia», on päivän tunnuslause. Varsinkin K. pn edustajakokous antoi osuustoiminnalle voimakkaan sysäyksen eteenpäin. Siellä paljastettiin säälimättä osuustoiminnassa tähän asti vallinneet virheet. Näistä virheistä oppia ottaen tehtiin sitten päätöksiä osuustoiminnan uudistamisesta.

— — — —

Jo keväällä alkanut voimaperäinen työ osuustoimintaliikkeen hyväksi sai puoluekokouksen tuesta hyvää vauhtia. Järjestyneen osuustoimintaväen luku on kevään kulussa kasvanut monenkertaisesti. M.m. eräässä Leningradin työläisosuuskaupassa se on 500:sta kohonnut 10,000. Viimeisenä kahtena kuukautena on se keskimäärin kasvanut 2½ kertaisesti. Leningradissa on jäsenmäärä nyt 270,000, koko Neuvosto-Tasavaltojen liitossa on se pitkälle toistakymmentä miljoonaa. Liikkeiden järjestely on myöskin muuttunut. Esim. Leningradissa on viime viikkoina kaikkiin kaupungin piireihin ilmestynyt monipuolisesti varustettuja osuusliikkeitä. Perheenemäntä voi nyt yhdessä ainoassa paikassa täyttää korinsa kaikella tarvittavalla: lihat, kalat, vihannekset, ryynit, jauhot, hedelmät, marjat jne. Kauppojen sijoittamisen suhteen on kaupungin alue jaettu siten, että yhdessä piirissä hoitelee ja valvoo kauppoja esim. rautatieläisten amm. liiton ryhmä, toisessa taas metallityöläisten jne. **Lepo** (Leningradin ainoa kuluttajien yhdistys) luovuttaa parhaillaan kauppojaan näille liitoille, ottaen omaksi tehtäväkseen etupäässä tukkukaupan. Saattaisi luulla, että osuusliikkeiden joutuminen keskitetystä asemastaan Lepolta useihin ryhmiin jaotetuksi, olisi takaaskel. Näissä oloissa se ei kuitenkaan ole sitä. Se vaan auttaa osuusliikkeitä pääsemään lähemmäs joukkoja ja helpottaa ja parantaa liikkeiden valvontaa. Käytäntö on sen jo heti todistanut.

Hinnoissa on myöskin tapahtunut suuri muutos. Ne ovat alentuneet 20—60 pros. Esim. paras voi maksoi helmik. 1.10 naula, nyt se maksaa 48 kop. jne. Hintojen laskuun vaikutti kyllä kovaan valuuttaan siirtyminenkin, mutta osuustoiminta on vaikuttanut vieläkin enemmän. Osuuskuappojen etualalle pyrkimisestä on ollut seurauksena, että yhä useampia yksityiskauppoja sulkee ovensa.

Maaseudulla ei osuustoiminta ole pelkästään kuluttajien yhteenliittymistä, vaan myöskin tuottajien yhtymistä. Tarkoitus on saada osuustoiminnallisesti yhteenliittyminen niin monille aloille kuin suinkin maataviljelevän väestön elämässä. Kaikki tämä on kuitenkin vasta alullaan. Talonpoika on hitaampi ja vanhoillisempikin siirtymään uusiin muotoihin. Innokkaina osuustoiminnan propageeraajina maaseudulla toimivat kaupunkien työläiset.

Aivan äsken vietettiin kaikkialla kansainvälistä osuustoimintapäivää. Lehdet ilmestyivät päivän merkeissä, kuvitettuina, osuusliikkeet olivat punasella ja köynnöksillä koristetut. Esim. Leningradissa oli sinä päivänä päivän johdosta selostuksia, kokouksia, istuntoja, näytäntöjä, eläviä kuvia ja opintoretkeilyjä. Illaksi oli useihin puistoihin järjestetty juhlia, joihin osuusliikkeiden jäseniä ja näiden perheitä pääsi kutsukorteilla. Päivällä antoi elämäniloisen värin lapset, jotka kaikissa työväenruokaloissa olivat kunniavieraita, osuusliikkeet jakoivat jäsenten lapsille ilmaiseksi päivällisen. Lapsille oli myöskin järjestetty näytäntöjä ja ulkoilmajuhlia. Sunnuntaina lähettivät eri kaupungin piirit jäseniään läheiselle maaseudulle osuustoiminta-asioissa ohjelmansuorittajia ja kirjallisuutta mukana. Kansainvälinen osuustoimintapäivä muodostui siten suureksi agitatsionipäiväksi.

Juuri näinä päivinä on valmistunut ensimäinen ryhmä punaisia osuustoimintamiehiä ja heidät tietysti kiinnitetään heti paikalla käytännölliseen osuustoimintaan. Sikäli kuin ehditään kasvattaa uusia osuustoimitsijoita paranee myöskin näiden laatu, sillä heidät koulutetaan, paitsi käytännöllisesti, myöskin uusien Neuvostovaltiolle sopivien periaatteiden pohjalle.

Tulee olemaan erittäin mielenkiintoista seurata Neuvosto-Venäjän osuustoimintaa sen nopeasti etenevässä vauhdissa, sillä vain siellä saa osuustoiminta kehittyä valtion kaikinpuolisella myötävaikutuksella ja verrattain vapaana yksityispääoman painostukselta. Missään kapitalistisessa maassa ei osuustoiminta nauti semmoisia etuja.

Aikakautemme rappiotila

Yhteiskuntaelämän eheys, tarkotuksenmukaisuus ja hyvyys jokaisena aikakautena, lyö leimansa yhteiskunnassa toimivien ihmisryhmien tai luokkien elämään ja toimintaan, mäntavat ovat terveitä ja luonnonmutaankin. Jos järjsetelmä seisoo terveellä taloudellisella pohjalla; toisin sanoen, jos yhteiskunnassa vallitsevat tuotantosuhteet ja omistusmuodot ovat yleisen taloudellisen kehityksen lain kanssa sopusoinnussa, tuottaen suurimmalle osalle yhteiskunnan jäseniä hyvän toimeentulon, silloin myöskin yhteiskunnan jäsenten yleinen henkinen olotila on tyydyttävä. Silloin sivulliset käsitteet, moraali, sanalla sanoen: kaikki elämiin yksilölliseen kuin yhteistoiminkaisia. Mutta jos yhteiskunta on sairas, jos siinä vallitsevat tuotantosuhteet ja omistusmuodot ovat ristiriidassa keskenään ja vielä esteenä taloudelliselle kehitykselle, tuottaen kurjuutta ja orjuutta suurelle osalle yhteiskunnan jäseniä, silloin yleiset elämäntavat käyvät paheellisiksi. Siveelliset käsitteet—vallankin omistavissa — höltyvät. Raakuus ja yleinen tapainturmelus saavat yhä enemmän jalansijaa.

Historiasta näemme, että tämä ilmiö on yleinen kaikkina suurina murroskausina. Aina kun jokin järjestelmä on saavuttanut kehityksensä huippukohdan ja alkanut painua laskukauteensa, siis kun tuotantovoimat ovat käyneet niin valtaaviksi, etteivät ne enää ole soveltuneet vallitsevan yhteiskuntajärjestelmän puitteisiin, on se aiheuttanut kurjuutta suurelle osalle yhteiskunnan jäseniä. Aina on myöskin ilmestynyt tästä seurauksena yhteiskunnallisen kurin höltyminen ja kaikenlainen tapainturmelus.

Yhteiskunnallisen kurin höltyminen ja tapojen rappeutuminen on havaittavissa ennenkaikkea omistavassa luokassa, koska se kaikkina aikoina on ollut yhteiskuntaelämän johdossa ja asemassaan joutunut suurimmassa määrässä alttiiksi yleisen olotilan vaikutteille.

Tuotantovoimien sekä omistusmuotojen vaikutteista syntynyt yhteiskunnallinen rappeutuminen on kaikkina aikoina synnyttänyt tyytymättömyyttä omistamattomissa ja s o r r e t u i s s a luokissa. Rappeutumisen aikana huononee näiden asema entistä enemmän ja he ovat pakoitettuja liittymään mahtaviksi järjestöiksi kukistaakseen järjestelmän joka tarjoo heille vaan nälkää ja orjuutta. Tämä puolestaan saattaa omistavat sellaiseen tilaan, jota parhaiten voi nimittää luokkahermostumiseksi. He näkevät, että kehityksen voimat ovat käyneet niin valtaviksi, että ne vaatisivat tuotantosuhteitten ja omistusmuotojen muuttamista. Näkevät, että omistamattomat ovat päässeet yhteiskunnallisesta asemastaan tietoisiksi, uhaten joukkojärjestymisensä, kasvavan tietämisensä, tarmonsa, oman tärkeytensä ja arvonsa avulla hävittää järjestelmän, joka antaa heille vaan kiven leivän asemasta.

He tietävät järjestelmänsä luonnottomuuden ja epäaiheudettomuuden, mutta kun järjestelmä takaa heille niin suuret edut kuin nykyäänkin, on heidän mahdoton hellittää etuoikeuksistaan. Ei ole mitään rehellisiä ja oikeudenmukaisia keinoja puolustaa järjestelmää joukkojen kasvavaa tietoisuutta ja siitä johtuvaa vallankumouksellista joukkoliikettä vastaan. Siksi on otettava epärehellisyys, valhe ja raaka mielivalta käytäntöön. Täytyy asettaa luokka-armeijat, pitää toimessa suuret urkkijalaumat, alistaa oikeuden käyttö palvelemaan yksinomaan luokkaetuja, sanomalehdistö, kirkot, koulut y.m. puolustamaan riistoetuja. Huolimatta siitä, että näin kohlitaan omistamattomien oikeudet ja vapaudet, siitä että kaikilta tahoilta ympäröidään, aseitten väkivallan ja julkisen sanan avulla omat etuoikeutensa suojamuurilla, kasvaa porvariston pelko, avustus, että nämä väkivallalle ja vääryydelle rakennetut suojamuurit jonakin päivänä sortuvat työväenjoukkojen tiedon, voiman ja yksimielisyyden vaikutuksesta ja että täytyy luopua toisten työntuloksiin perustuvasta mukavasta elämästä, alentua «otsansa hiessä» ansaitsemaan leipänsä. Aavistus lähestyvästä tuhosta ja etuoikeutensa aseman menettämisestä panee porvariston jonkinlaiseen hysteeriseen sieluntilaan, missä järki saa väistyä ja antaa tilaa mitä kehnoimmille vaistoille. Jos luo katseensa meidänkin maamme porvariston elämään ja toimintaan, niin näkee selvän kuvan nykykauden yleisestä rappiotilasta. Kaikkialla vallankumous kummittelee joka johtaa mielettömiin vainoihin luokkatietoista työväestöä vastaan. Kaikkialla kukoistaa väkivalta, jota vääreentämällä lakia koetetaan saada ihmisten tietoisuudessa sopusointuun oikeuskäsitteitten kanssa. Koko porvarillinen sanomalehdistö heittämässä lokaa työväen silmille ja mahdottoman suuri luihujen lauma nuuskimassa työväen liikkeen toimintaa, vangitsemassa ja rääkkäämässä uhrejaan, joita se itse keksimiensä syitten perusteella sitten tuomituttaa pitkiksi ajoiksi nääntymään sellien uumeniin. Porvariston kirjallisuus, porvariston taide, kaikkiin on aikakausi lyönyt leimansa. Kaikki ne ovat alentuneet palvelemaan porvariston luokkaetuja, ja tyydyttämään sen rappeutunutta makua.

Kaikille työläistovereille

Työtätekevän luokan taloudellinen vapautuminen on tämän luokan itsensä suoritettava. On turhaa uskoa, että kukaan muu luokka tai muihin luokkiin kuuluvat tahtoisivat sitä suorittaa, eivätkä, vaikka heillä sellaista tahtoa olisikin, kuitenkaan kykene sitä suorittamaan. On kyllä totta, että aikoinaan jo Marx Kommunistisessa manifestissaan huomautti siitäkin historiallisesta tosiseikasta, kuinka murroskauden viimeisenä, ratkaisevana hetkenä hallitsevien luokkien parhaimmat jäsenet liittyvät alaluokkiin, siten vieden taistelun lopulliseen voittoon. Mutta tämäkin edellyttää alaluokkien pitkää ja raskasta edelläkäypää taistelua, jonka he siihen mennessä ovat saaneet yksinään suorittaa ja kantaa sen aiheuttaman kärsimyksien taakan.

Painakaa lujasti mieleenne myöskin tämän lisäksi, että työläisluokan taloudellisen vapautumisen merkitys ei yksistään rajoitu työläisluokan vapautumiseen taloudellisista huolistaan, vaan että se samalla merkitsee ihmiskunnalle uusien mahdollisuuksien luomista. Ei ole siis yksistään kysymys taloudellisen aseman edelleen kehittämisestä, vaan samalla uuden kulttuurin luomisesta. Voisimme sanoa ihmiskunnan uudestaan synnyttämisestä sellaiseen tilaan, jolloin yhteiskunnissa on toteutettu tasa-arvoisuus, ei ainoastaan nimellisesti vaan myöskin tosiasiallisesti sekä taloudessa että kaikissa muissakin suhteissa.

Päämäärämme on siis tavattoman suuri, eikä nykyinen palkkatyöläisluokka kykenisi sitä suorittamaan, ellei sen takana olisi vuosituhantinen kehityskausi. Tällä aikajaksolla on jo monta taistelua suoritettu. Miljoonissa voidaan näiden edesmenneitten alaluokkien antamat uhrit lukea. Pitkän olemassaolonsa aikana on tosiaan ihmiskunta saanut uhrata niin tavattoman paljon, että kuuluisa kirjailijamme Vecksell antaa näytelmässään Daniel Hjort, piispan huudahtaa kaatuneen sankarin ruumiin ääressä: Kuinka paljon uhria tarvitaankaan, että ihmiskunta pääsisi askeleenkaan eteenpäin.

Hän oli porvari'inen kirjailija, joka näkemyksen, innoittamassa hetkessä kykeni henkensä korkeuksista näkemään taaksensa silmänräpäyksen aikaa ja näki silloin vuosituhansien pitkän verellä, kyynelillä, kärsimyksillä ja runnelluilla uhreilla täytetyn verikentän, jonka ylitse ihmiskunta oli näännytettynä kulkenut kohti sitä viimeistä vapautuksen hetkeä, jolloin se kerrankin saisi heittää niskoiltaan vuosituhantisen kirouksensa, suoristaa väsyneen selkänsä ja heittää ristin verille raadelluilta olkapäiltään. Kuinka paljon selvemmin eikö nyt valveutunut työläinen näe kaikkea tätä siitä syystä, että elämä itse on hänen näkemyksensä kirkastanut ja sosialismi elävöittänyt hänen henkensä valon voimalla. Tästä johtuu, että häneltä, työläiseltä vaaditaan enemmän.

Nykyinen työläisluokan käymä luokkataistelu on kehityssarjan viimeinen. Nykyisen palkkatyöläisen hartioilla on siis edesvastuu siitä, että ihmiskunta lopultakin vapautuu. Taistelun onnistumiseksi tarvitaan nyt työläisluokan kaikki voimat ja jokainen pisara, kun siitä menee hukkaan, siirtää ratkasua eteenpäin. Jokaisella työläisellä on näin ollen kannettavanaan suuri edesvastuu, sillä laiminlyöntinsä seurauksena on se, että hänen päälleen lankeaa historian ja jälkipolvien ankara tuomio. Kuka valveutunut työläinen uskaltaa uhmata tätä. Ja vaikka hän niinkin tekisi ei hän silti mitenkään voi väistää sitä häpeätä, joka tällöin hänelle kertyy.

Työläisluokan taistelu ei kuitenkaan ole ainoastaan tulevaisuuden päämaalin saavuttamista varten, vaan se on lisäksi jokapäiväistä leipätaistelua. Jos hän tässäkin laiminlyö tehtävänsä lankeaa hänen päälleen jo nykypolven tuomio. Hänen tietämättömyytensä tai, mikä on vielä sata kertaa pahempi, hänen velttoutensa ovat siis rikoksia sekä nykyaikaa että jälkimaailmaa vastaan.

Ja kuitenkin löytyy vielä tavattoman paljon sellaisia työläisiä. He kylläkin sanoissa ovat luokkatietoisia ja tuntevatkin asiansa usein varsin hyvin, mutta toimintaan ei heillä ole halua.

Kysymme ovatko tällaiset toverit koskaan ajatelleet, minkä suuren edesvastuun he ovat ottaneet itselleen. Raamatussa sanotaan tällaisesta menettelystä jyrkkä tuomio. "Jokainen, joka pienimmillekään näistä tekee pahaa, hänelle on parempi, että myllynkivi ripustetaan hänen kaulaansa ja hänet viskataan meren syvyyteen." Tämä on sanottu vuosituhansien takaa, mutta vielä tänäpäivänä se on paikallaan.

Jokainen työläinen, joka tietää, mitä hänen tulee tehdä eikä siitä huolimatta tehtäväänsä suorita, hän tekee mitä suurimmassa määrässä pahaa näille pienille, joiden vapauttava tulevaisuus on meidän käsissämme.

Heittäkäämme velttous, alkakaamme vireä toiminta niin, että vapaudumme ankarasta tuomiosta. Silloin on jälkimaailmakin meitä kiittävä. Kontsa.

HUOM.! Creightolaiset HUOM.!

Sudburyn Osaston Näytelmäseura

antaa

vierailunäytännön

Sunnuntaina, t. k. 21 päivänä, kello 8.30 illalla.

Haalillamme osastomme hyväksi esittäen

"Laulu vaaleanpunaisesta silkkipaidasta"

Laulunäytelmä 3:ssa näytöksessä

Liput 50 senttiä. Lopuksi TANSSIA

Pitäkää tämä tilaisuus mielessänne ja täytetään taas haalimme ääriään myöten.

SUURTA JÄNNITTÄVÄÄ

Port Arthurin osaston näyttämöllä

esitetään

Lauantaina, syysk. 20 p., kello 8.30 illalla

Murtuneita

Murhenäytelmä 4:ssä näyt.

Kappale on parhaita murhenäytelmiä pitäen katsojat jännityksessä alusta loppuun.

Sisäänpääsy 30c etukät. ja 40c ovella.

P. A. OSASTON NÄYTELMÄKOMITEA.

Ilmoitus

Olen muuttanut räätäliliikkeeni Copper Cliffistä SUDBURYYN, talo No. 143 SPRUCE ST., lähelle osaston haalia, jossa valmistetaan huokeimpiin hintoihin pukunne, palttonne y.m. uusinta kuosia, ensiluokan työllä ja täydellä takauksella.

Käväiskääpäs tilaamassa pukunne meiltä, niin v[illegible] täytän sopivaisuudessa vaatimuksenne.

I. Nurminen, rä[illegible]li

P. O. Box 1986, SU[illegible]

NAURETTAVAA NAURE[illegible]VAA

Fort Williamin osaston näyttämöllä

esitetään

ensi lauantaina t. k. 20 p. hauska huvinäyt.

"Sukkela nainen"

Kolmessa näytöksessä

Pääsy 40 senttiä etukäteen. Ovella 50c.

Alkaa kello 9 illalla.

Näytelmäseura.

HUOM.! Seuraava näytelmä on Villen läksiäisnäytäntönä IMMENRYÖSTÖ.

Uudistakaa tilauksenne!

Isänmaan palkkio

Edmonton, Alta. — «Kultaisen lännen» suurten mahdollisuuksien houkuttelemana oli sotamies J. O'Connell tullut tähän maahan viime elokuun alussa.

Hänen ensimäinen työpaikkansa oli Lacombessa, jossa hän työskenteli kahdeksan päivää, jonka jälkeen hänen käskettiin laputtaa tiehensä. Vaivoistaan ei hänelle maksettu mitään palkkaa.

Sen jälkeen työskenteli hän kuusi päivää pohjoispuolella tämän kaupungin. Hän ja vaimonsa raatoivat varhaisesta aamusta myöhään yöhön — ja kuitenkin ilmotti farmari heille ettei hän heidän palvelustaan tarvitse. Tästä sai hän palkkaa neljä ja puoli dollaria.

Sieltä hän tuli Edmontoniin ja oleskeli siirtolaistoimistossa. Mutta pian ajettiin hän sieltäkin ulos, huolimatta siitä, että hänellä oli kolme kunniamerkkiä, jotka hän oli saanut «kuninkaalle ja maalle» tekemistään palveluksista.

Nyt on mies vallan poikkinaisena, ilman mitään mahdollisuuksia rauan ja asuinpaikan hankkimiseksi. Hän vaatii että hän on palautettava takasin Erin'iin.

Hänen suhteensa toimitetussa tutkimuksessa on käynyt selville, että hänen veljensä ovat kaatuneet suursodassa; että hän itse on ollut neljä vuotta Flanderin taistelukentillä, että hän on Irlannin kuletustyöläisten union jäsen ja että hän on tyytymätön saamastaan huonosta kohtelusta.

Kulta

Niin kauan kuin ihmiskunnalla on ollut kirjoitettua historiaa, on kulta, «metalleista jaloin» säilyttänyt valta-asemansa kaiken arvon mittana ja määrääjänä. On vaikeanlaista selittää, mistä tämä kullan valta-asema itse asiassa johtuu, sillä kulta ei suinkaan ole ihmiselle taloudellisesti arvokkain metalli tai mineraali, koska esim. raudan, kivihiilen, aluminiumin y.m. merkitys ihmiskunnan taloudessa on monta kertaa suurempi kuin kullan. Kuuluisa keksijä Edison on varsin sattuvasti lausunut kullasta, että «siitä saadaan kauniita koriste-esineitä ja taulujen kehyksiä ja sitä käytetään myöskin hyvillä tuloksilla hampaiden paikkaamiseen, mutta muutoin se on melkein kokonaan hyödytöntä ainetta.» Siitä huolimatta on tällä nykyäänkin tosiasia se, että kautta maapallon kulta tunnustetaan kaikkien arvojen mittapuuksi. Miten on tämä selitettävissä?

On todennäköistä että tämä kullan näin korkeassa arvossa pitäminen on ihmisillä perintöä ikivanhoilta ajoilta. Kulta nimittäin on epäilemättä vanhin kaikista tunnetuista metalleista. Se on metalli, jota luonnossa tavataan runsaimmin vapaana, sensijaan että esim. rauta, sinkki, lyijy, aluminiumi j.n.e. esiintyvät aina kemiallisina yhdistyksinä, joista ne voidaan erottaa ainoastaan määrättyjen kemiallisten menettelytapojen avulla. Kullan kaunis keltainen väri, sen pehmeys — joka tekee mahdolliseksi suuretta vaivatta takoa siitä kaikenlaisia esineitä — varmaankin veti puoleensa jo villeyden tilassa elävän alkuajan ihmisen huomiota. Jotkut tiedemiehet arvelevat että ihminen on osannut tehdä kullasta koristeita jo ennenkuin hän oppi tulen tekemisen taidon. Jo noin 4,000 vuotta ennen nykyistä ajanlaskuamme, joista ajoista ihmiskunnan varsinaisen historiallisen aikakauden voidaan laskea alkaneen, käytettiin kultaa Egyptissä vaihtovälineenä. Jotakuinkin varmana voidaan pitää, että ihmiskunnan alkuaikoina oli kulta ainoa metalli mitä tunnettiin ja tämä osaltaan selittää, miksi sen arvossa pitäminen on juurtunut niin syvälle ihmisten mieliin.

Muinaisajan hallitsijat, näyttävät pitäneen suurien kultavarastojen omistamista suurempana vallan ja mahtavuuden merkkinä kuin valtakunnan lujuutta tai alamaisten monilukuisuutta. Niinpä esim. Alexander Suuri, ensimäinen suuri maailmanvalloittaja ja imperialisti, piti tärkeimpänä kultavarastoja, jotka hän sai Persiasta ja Egyptistä. Kreikkalainen historioitsija Plutarchos kertoo — kenties kuitenkin liioitellen — että tarvittiin kaikkiaan 10,000 muulivaljakkoa ja 500 kamelia kuljettamaan tätä kultavarastoa. Myöskin kuningas Salomon mahtavuutta kuvataan Vanhassa testamentissa ennen kaikkea kertomalla hänen ehtymättömän rikkaista kultakaivoksistaan, jotka mahdollisesti sijaitsivat Etelä-Afrikassa, josta nykyäänkin saadaan enemmän kultaa kuin mistään muualta maapallolla.

Keskiajan alkemistit kullantekijöinä.

Keskiajan pimeinä vuosisatoina ilmeni taikauskoinen kullan palvominen räikeimmin n.s. alkemistien haaveellisissa teorioissa kullan keinotekoisesta valmistuksesta. Alkemistit opettivat — ja epäilemättä itsekin osittain uskoivat — että n.s. viisasten kiven avulla halvat metallit (sellaiset kuin esim. kupari, lyijy ja sinkki) voitiin muuttaa kullaksi. Monet keskiajan ruhtinaista ja hallitsijoista, jotka kipeästi tarvitsivat rahaa palkkasoturijoukkojensa ylläpitoon, mässäilyihinsä y.m., uskoivat näihin alkemisteihin, ottivat heidät vakinaisesti palvelukseensa, kustansivat heille laboratoreja ja tuhlasivat heille suosionosoituksiaan. Tietysti he kuitenkin ennen pitkää saivat selville, että kullanteosta ei tullutkaan mitään ja silloin alkemisti parka joutui epäsuosioon ja pahimmassa tapauksessa sai hengellään maksaa ruhtinaan pettymyksen.

Keskiajalla oli kultakaivoksia käynnissä vain muutamia harvoja ja maailman kultavarasto niin ollen kasvoi hitaasti. Viidennentoista vuosisadan lopussa lasketaan sen olleen noin 225 miljoonaa dollaria. Ei siis ihme, että hallitsijat epätoivoisesti koettivat lisätä kultavarastojaan alkemistien «salaisen taidon» avulla, mutta aivan varmana voidaan pitää — kaikista tältä ajalta peräisin olevista fantastisista tarinoista huolimatta — että alkemistien vuosisatoja kestäneitten ponnistelujen kautta ei yhtäkään hiventä kultaa kyetty keinotekoisesti valmistamaan.

Alkemistien herättämä ajatus kullan keinotekoisesta valmistamisesta on jälleen herännyt eloon meidän päivinämme, oltuaan tiedemiesmaailmassa tuomittu haaveeksi jo toista sataa vuotta. Käänteen tässä suhteessa teki radiumin keksintö, jonka jälkeen kemistien on täytynyt myöntää, että n.s. alkuaineiden (joista kulta on yksi) muuttaminen toinen toisikseen on teoreettisesti mahdollista. Onpa aivan viime aikoina jo kierrellyt sanomalehdissä uutisiakin, että Saksassa on keksitty menettely, jonka avulla kultaa voidaan keinotekoisesti valmistaa kannattavissa määrin, mutta mitään varmuutta ei asiasta vielä ole olemassa. Kullan keinotekoinen valmistus ei kuitenkaan itse asiassa ole sen ihmeellisempi keksintö kuin esim. langaton sähköyhteys tai radiumin valmistus tai vedenalaisen laivan keksintö.

Kullan merkitys ja käyttö vaihtovälineenä.

Huomattavin merkitys ja käytäntö kullalla vielä nytkin on yleisenä arvonmittaajana, vaihtovälineenä, rahana. Noin neljäsosa kaikesta kullantuotannosta käytetään nykyisinkin kultarahain valmistukseen. Kultaa käytettiin rahana ensi kerran noin 600—700 vuotta ennen nykyisen ajanlaskun alkua.

Venäjällä tekivät kommunistit neuvostotasavaltansa kautta ankaran yrityksen suistaa kulta vuosituhantiselta valtaistuimeltaan, yrittivät vapautua käyttämästä rahaa vaihtovälineenä, mutta se ei tällä kertaa onnistunut. Heidän on nyttemmin ollut pakko julistaa uudelleen «kultakanta» Venäjällä vallitsevaksi. Kulta siis toistaiseksi edelleenkin säilytti määräävän asemansa maailman taloudellisessa elämässä.

Pehmeytensä takia sekotetaan kultaan rahaksi lyötäessä tavallisesti kuparia ja hopeata tarkotuksella tehdä se kovemmaksi ja paremmin kulutusta kestäväksi. Myöskin esim. kultasormukset ja monet muut kultaesineet sisältävät enemmän tai vähemmän kuparia (tai hopeata tai kumpaakin). Kultapitoisuus tällaisissa esineissä ilmotetaan vieläkin suuremmaksi osaksi karaateissa. 18 karaatin kultasormus esim. sisältää kultaa 18|24, loppu 6|24 ollen kuparia tai hopeaa tai kumpaakin.

Mistä kultaa löydetään?

Vaikkakin kultaa maapallolta saadaan pääasiallisesti erikoisilta n.s. kulta-alueilta, on sitä pienissä määrin jakautuneena melkein yli koko maapallon. Tiedemiehet väittävät m. m. meriveden sisältävän kultaa kemiallisesti liuenneena, noin yhdestä neljään paunaan jokaista 7,000 tonnia kohti merivettä. Tämän laskelman mukaan sisältävät valtameret kaikkiaan tuhansia miljooneja tonneja kultaa. Onpa muudan neropatti vaivautunut laskemaan, että jos tämä kulta voitaisiin kaikki merivedestä erottaa, niin siitä saataisiin 50 miljoonan dollarin edestä jokaista maapallon asukasta kohden. Ainakaan vielä tähän saakka ei ole kuitenkaan keksitty menettelyä, jonka avulla kannattaisi ruveta erottamaan kultaa merivedestä.

Maailman varsinaisista kulta-alueista, joista kultaa saadaan joko huuhtomalla tai murtamalla (kaivostyön kautta), on tärkein ja tuottavin Etelä-Afrika, jossa n.s. Witwatersrandin kaivosalue Transvaliassa on vuodesta 1887 lähtien yksinään tuottanut noin puolet koko maailman kultatuotannosta. Toiseksi suurin kullantuottaja on Yhdysvallat, jossa sitä saadaan enimmän Coloradon ja Californian valtioista sekä Alaskasta. Kolmanneksi tärkein kullantuottaja on Australia; Venäjä (jossa kultaa saadaan etupäässä Uralin vuoristosta) ollen neljännellä tilalla.

Kultaa tavataan pääasiallisesti kahdessa muodossa, joko luontaisena, vapaana kultana (tällöinkin tavallisesti sisältäen hiukan hopeata) tai kultamalmina, kemiallisesti yhtyneenä rikkiin j.n.e. Vapaa kulta esiintyy joko kultahiekkana, sorana tai möhkäleinä ja erotetaan tällöin pääasiallisesti huuhtomalla, siis puhtaasti mekaanisin keinoin. Alkuperäisen huuhtomapannun tilalle on kehitetty suuria koneellisia huuhtomolaitteita ja voimakkaiden vesisuihkujen avulla käsitellään ja huuhdotaan kokonaisia mäkirinteitä tai rantatöyräitä j.n.e. ja erotetaan niistä kulta tarkkaan. Jokien pohjista taas erotetaan kultahiekka (esim. Californiassa) suuremmoisten mutauslaitteitten avulla. Täten voidaan edullisesti käsitellä sellaisiakin kultalöytöjä, joissa kultaa on vain niukasti.

Suurin kultamähköle, mitä maailmassa lienee milloinkaan löydetty, on peräisin Chilestä, Etelä-Amerikasta. Se oli näytteillä Lontoon maailmannäytelyssä ja painoi noin 300 paunaa. Australiasta on viime vuosisadan puolivälissä löydety kaksikin suurta kultamöhkälettä, jotka painoivat lähemmäs 150 paunaa kumpikin ja Californiasta löydettiin samankokoinen möhkäle vuonna 1854. Sellainen möhkäle on noin 40,000—50,000 dollarin arvoinen, edustaen siis jo suurenlaista omaisuutta.

Vuorikultaakin, jonka saamiseksi kaivostyö on välttämätöntä, tavataan tavallisimmin vapaassa tilassa, esim. kvartsi-suonissa, mutta joskus se esiintyy kemiallisesti yhtyneenä rikkiin (kultasulfidina) tai telluriumiin. Suurin osa vapaasta vuorikullasta erotetaan muserretusta malmista elohopean avulla; loput — kaikkein hienoimmat kultahituset erotetaan jotakuinkin tarkkaan n.s. syanidemenetelyn kautta. Kemiallisesti yhtynyt kulta taas erotetaan erikoisten menettelyiden kautta yhdistyksistään. Kupari- ja lyijymalmit sisältävät usein myöskin pieniä määriä kultaa. Tämä kulta erotetaan kuparista (tai lyijystä) sulimoissa erikoisten kemiallisten menettelytapojen avulla. Lasketaan, että noin kymmenesosa Yhdysvaltain vuotuisesta kultatuotannosta saadaan nykyisin tällaisista kupari- ja lyijysuonista.

Suhteellisesti vähän kultaa sisältävät malmitkin voivat olla tärkeitä kullansaantilähteitä. Niinpä esim. kuuluisat Witwatersrandin kaivokset Etelä-Afrikassa sisältävät verraten köyhää kultamalmia, mutta kun tätä malmia on tavattoman suuret määrät, niin ovat nämä kaivokset itse asiassa maailman huomattavimpia.

Maailman kultatuotanto v. 1919 oli noin 360 miljoonaa dollaria. Erään toisen tiedonannon mukaan oli se v. 1915 470 miljoonaa dollaria. Niin ollen tuotetaan maapallolla kultaa nykyään vuosittain lähes kaksi kertaa niin paljon kuin mitä koko maailman tunnettu kultavarasto oli 15:nnen vuosidan lopussa.

Mihin kultaa käytetään?

Omituista kyllä, sensijaan että ennen Columuksen aikoja India oli se maa, josta kultaa pääasiallisesti saatiin (juuri etsiessään läntistä meritietä tähän «kultamaahan» Columbus löysi Amerikan), on Indiasta nykyisin tullut maa, joka nielee suuremman osan maailman kultatuotannosta kuin mikään muu maa maailmassa. Vuonna 1919 esim. se käytti yli neljännen osan maapallolla vuoden ajalla tuotetusta kullasta — pääasiallisesti koristustarkoituksiin (m. m. temppelien, jumalankuvien y.m. koristamiseen). Vähän enemmän kuin neljäsosa vuoden 1919 kultatuotannosta käytettiin teollisuustarkoituksiin Europassa ja Amerikassa. Loput — enemmän kuin yksi kolmasosa mainitun vuoden kultatuotannosta eli noin 150 miljoonan dollarin edestä — lyötiin rahaksi.

Edellä on jo sivumennen mainittu joitakin niistä tarkoituksista, mihin kultaa teollisuudessa käytetään. Se seikka, että kultaa voidaan venyttää ohuemmaksi langaksi ja takoa hienommiksi levyiksi (n.s. lehtikulta) kuin mitään muuta metallia, tekee kullan erikoisen sopivaksi käyttää määrättyihin teknillisiin tarkoituksiin, ennen kaikkea koristemaalaukseen, kuvakehysten, kirjojen, huonekalujen y.m. kultaukseen j.n.e. — varsinkin kun tähän ominaisuuteen yhtyy vielä kaunis keltainen väri sekä kullan kestäväisyys ilman kosteuden ja auringon vaikutusta vastaan. Käytetäänpä lehtikultaa arvokkaiden julkisten rakennusten kupoolikattojenkin kultaamiseen (esimerkkinä kongressin kirjastorakennus Washingtonissa). Kultaa voidaan venyttää niin ohueksi langaksi, että yhdestä unssista sitä tulee 50 mailia kultalankaa.

Kultalöydöt kannustamassa laajojen maa-alueiden asuttamista.

Vaikka kullan voidaankin sanoa saaneen paljon turmiota aikaan kautta aikojen, se kun on lietsonut ihmisten alhaisimpia intohimoja, aiheuttanut lukemattomia yksityisiä ja joukkomurhia, viekoitellut petoksiin ja lupaustenrikkomisiin sekä turmellut ihmisten moralia monella tavalla, niin täytyy myöntää sen saaneen paljon hyvääkin aikaan ja vaikuttaneen voimakkaasti ihmiskunnan edistymiseen. Columbuksen ynnä muiden uhkarohkeiden löytöretkeilijöiden matkoihin oli epäilemättä yhtenä suurena kannustimena kullan löytämisen toivo tai sanokaamme oikeammin: kullanhimo. Espanjalainen Cortes, joka aseellisen seikkailijajoukon kanssa tunkeutui Mexikoon 1500-luvun alkupuolella ja vallotti maan, jättäen jälkeensä kauhua ja hävitystä, tunnustikin avoimesti: «Minulla ja seuralaisillani on tauti, sydänvika, jonka paras lääke on kulta.» Toinen samanlainen verinen seikkailija, Pizarro, espanjalainen hänkin, hävitti kiihkeässä kullanhimossaan Perussa, Etelä-Amerikassa kukoistaneen mielenkiintoisen inka-kulttuurin perinpohjin, jättäen aseellisine joukkoineen maassa hirveätä tuhon jälkeä lyhyessä ajassa. Väitetään että Perun asukasluku näiden Pizarron ryöstö- ja hävitysretkien seurauksena aleni 15 miljoonasta vähän yli 8 miljoonaan. Mutta tällainen joukkoteurastus kannatti erinomaisesti, sillä nämä rosvot saivat saaliikseen satumaisen suuria määriä kultaa.

Erikoisesti viime vuosisadan kulussa on maailma nähnyt hämmästyttäviä todistuksia kullan suuresta taikavoimasta. Kulkutaudin tapaan on «kultakuume» aika-ajoin tarttunut ihmisiin ja saanut heidät kaikenlaisten vaikeuksien ja vastusten läpikin tuhansittain ja kymmenttuhansittain siirtymään asumattomille seuduille, villiin erämaahan, jossa heidän on ensi alussa ollut kestettävä kaikenlaista puutetta ja jossa suuret määrät heistä ovat sortuneet kylmään, tauteihin tai keskinäisiin taisteluihin. Tyydyttääkseen kullan, tuon taikavoimaisen keltaisen metallin, janoaan ovat kymmenet tuhannet ihmiset olleet valmiita uhmaamaan kaikkia vaaroja ja vastuksia.

Ehkä huomattavin tällaisista «kultakuumeen» purkauksista, oli se minkä kullan löytäminen Californian valtiossa v. 1848 aiheutti. Seuraavana vuonna, tämän löydön tunnetuksi tultua, riensi Californiaan yli 70,000 onnenetsijää ja seikkailijaa, osa yli mantereen kuomivaunukaravaaneissa (rautatietä ei silloin vielä keski- ja länsiosassa Yhdysvaltoja ollut). Vielä muutamia vuosia aikaisemmin, puhuessaan Yhdysvaltain senaatissa, kun tuli kysymys Californian valtaamisesta Yhdysvaltain haltuun (se näet kuului vuoteen 1846 asti Mexicolle) oli Daniel Webster vastustanut sitä lausuen: Mitä varten me haluaisimme tuota laajaa ja arvotonta aluetta — tuota villien ja metsänpetojen, tuota erämaiden, lentohiekkasärkkien ja pyörretuulien, tomun, kaktuksien ja preerikoirien aluetta? Mihinkä me voisimme koskaan toivoa käyttävämme noita suunnattomia erämaita ja loppumattomia vuorijonoja?» Kullan ansioksi on epäilemättä suureksi osaksi luettava, että tässä suunnattomassa «erämaassa» on puolen vuosisadan ajalla tapahtunut satumainen muutos. California on nimittäin tänä päivänä maailman hedelmällisimpiä ja tuottavimpia maanviljelysalueita ja sen teollisuustuotteiden vuotuinen arvo on nykyään kymmenen kertaa suurempi kuin mitä sen vuotuinen kultatuotanto on milloinkaan, korkeimmillaankaan ollessaan, ollut. Californian väkiluvun lisääntymistä kuvaavat seuraavat numerot: vuonna 1850 heti ensimäisen kultakuumepuuskan jälkeen, oli Californian asukasluku vähän yli 90,000; kymmentä vuotta myöhemmin se oli 379,900. Vuonna 1880, 11 vuotta ensimäisen ylimantereen kulkevan rautatien valmistumisen jälkeen, lähenteli väkiluku jo miljoonaa (864,700). Vuoden 1910 väenlaskussa oli se jo koko pitkältä sivuuttanut kahden miljoonan merkin. Webster osottautui siis Californiaan nähden huonoksi profeetaksi.

Samantapainen kultakuume kuin edellämainittu, joka lyhyessä ajassa raivasi Californian laajat asumattomat korvet vilkkaalle asutukselle ja sen aiheuttama onnenetsijöiden ja seikkailijoiden virtaaminen asumattomille alueille, on raivannut asutukselle huomattavia aloja myöskin Australiassa, Luoteis-Canadassa ja Alaskassa. Erityisen rikkaiden kultahuuhtomoiden löytö Klondike-joen varsilla Luoteis-Canadassa v. 1896 aiheutti sekin kultakuumeen, joka parin vuoden ajalla toi yli 30,000 kullanetsijää tuolle kaukaiselle alueelle pohjan kylmillä perillä ja synnytti siellä lyhyessä ajassa kaupunkeja, joissa kaikenlaiset onnenetsijät, äkkinäisen rikastumisensa huumamina, elivät «niinkuin viimeistä päivää», rypien kaikenlaisissa nautinnoissa ja hekumassa.

Kullan taikavoima.

Todella ihmeellisiä asioita on kulta matkaansaattanut, todella satumaisen suurenmoista osaa näytellyt ihmiskunnan historiassa. Jo muinaisajan kreikkalainen filosofi Properttius, joka eli noin 2,000 vuotta takaperin, näkyy olleen täysin selvillä tästä kullan taikavoimasta, koskapa sanoo: «Kullalla rakkaus voitetaan, kullalla usko ja luottamus hävitetään kullalla oikeuksia ostetaan.»

Epäilemättä on kuitenkin se aika tuleva, jolloin tämä kullan taikavoima täydellisesti murtuu. Tämä aika on tuleva silloin, kun kaikkien aineiden arvo mitataan vain sen todellisen hyödyn mukaan, mitä niistä ihmisille taloudellisessa ja sivistyksellisessä suhteessa on — silloin kun kenelläkään ihmisellä ei ole enään mitään kiusausta eikä kannustinta koota ja ahmia itselleen rikkauksia toisten ihmisten veren tai hien hinnalla. Silloin on kullan laskeudutta va ylhäiseltä istuimeltaan maailman valtiaana ja astuttava tavallisten metallien joukkoon, joilla on arvoa vain sikäli kuin ihminen niitä todella tarvitsee palvelemaan jotakin hyödyllistä tarkoitusta.

(«Mentor» aikauslehden ja muiden lähteiden mukaan kirj. Severi Alanne.)

Eri paikkakunnilta

SOUTH PORCUPINE, ONT.

Karjalan ilmalaivarahaston keräys on lopetettu. Tulot $64.00. Lausun kiitokset niille, jotka haasteensa vastasivat.

Osaston jäsenet saapukaapas kokouksiin. Huvitoimikunnan kokous pidetään joka maanantai-ilta ja osaston kokous joka toinen sunnuntai.

Davidson kaivannolta on vähennetty miehiä ja on puheita että koko kaivanto suletaan.

Pikku poika löytänyt kultakiveä. Tupakkakannuun laitettua kultakiveä oli kätketty sivukäytävän alle, josta eräs pikkupoika sen löysi ja juoksutti löytönsä poliisille. Kuka oli kultakivet sinne laittanut ja mistä ne olivat tulleet on kai arvoitus.

Pöytäkrja,

tehty South Porcupinen vallankumouksellisten työläisten protestikokouksessa syysk. 7 pnä 1924. Saapuvilla oli 125 henkilöä.

1 pyk. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin toveri John Vuori ja pöytäkirjuriksi allekirjoittanut.

2 pyk. Kokouksessa yksimieliesti hyväksyttiin seuraavanlaiset ponsilauselmat:

Me South Porcupinen suomalaiset vallankumoukselliset työläiset kokoontuneina käsittelemään Suomen valkohallituksen viime aikaista menettelyä Suomen Sos. Työväenpuoluetta kohtaan, lausumme täten jyrkän vastalauseemme Suomen Sos. Työväenpuolueen kansanedustajain ja puolueen toimitsijain vangitsemisen ja heille langetettujen tuomioiden johdosta. Me näemme näissä tuomioissa selvääkin selvemmin Suomen oikeuslaitoksen luokkaluonteen. Emme tule koskaan antamaan näille tuomioille oikeuden tunnustusta, vaan näemme niissä mitä räikeämmän luokkatuomion toteutettuna. Siksi tunnemme syvää katkeruutta ja suuttumusta Suomen oikeuslaitosta kohtaan, ja oikeudentunnon velvoittamana vaadimme:

Suomen Sosialistisen Työväenpuolueen kansanedustajain ja puolueen toimitsijain vapauttamista ja palautetatva heidät täysiin oikeuksiinsa;

Puolueen toimikunnilta ja järjestöiltä takavarikkoon julistetun omaisuuden palauttamista;

Työväenpuoluetta kohtaan harjoittama vaino ja sorto heti lopetettava;

Ohranalaitos ja suojeluskunnat muodostavat häpeäpilkun Suomen historiassa ja niin ollen vaadimme näiden laitosten pikaista hajoittamista.

3 pyk. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Tuure Kuusela ja Otto Leinonen.

Kokouksen puolesta
John Vuori, puheenjohtaja. John Hovila, kirjuri.

Ylläolevan pöytäkirjan olemme tänään tarkastaneet sekä huomanneet sen kokouksen menon mukaiseksi.

South Porcupine 8. 9. 1924.
Otto Leinonen. Tuure Kuusela.

NORTH BRANCH, ONT.

Karjalan Ilmalaivarahasto lisääntyy. Yrjö Klemela vastaa Sanni Salmijärven haasteeseen 1 dollarilla ja haastaa Hilda Kuusiston 1 dollarista. Hilda Kuusisto vastaa Yrjö Klemolan haasteeseen ja haastaa John Juvosen 1 dollarista. Haasteita on paljo annettuna, kiirehtikää vastaamaan ja haastamaan.

Parturiliike avattu
22 Monk St., Sudbury, Ont.
SELMA SUNDGREN
Samassa talossa kun Mrs. Aarnion Luonnonparantola

Kaleva Suomalainen Apteeki

Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevain oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

KUMMITAVAROITA
Kuumavesipussia, hinta $1.25, $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00.
Kuumavesipussin letkuja, hinta ... $1.00
Ruiskuja naisille, hinta $3.50
Ruiskuja miehille, hinta $1.00
Ruiskuja lapsille, hinta .35
Korvaruiskuja, hinta ... .35
Nenäruiskuja, hinta ... .35
Varmuusesineitä naisille, hinta ... $3.50
Varmuusesineitä miehille, hinta ... $3.00 tus.
Kääreitä, plaastaria y.m.
Haavapumpulia 25c, 40c, 75c, $1.50.
Haavakääreitä 1' 20c, 2' 25c
Exzemasalvaa, hinta ... .75
Hoffmannin tippoja, sydänaluskipuun .50 ja $1.00

Selkäplaastaria ... .35
Rintaplaastaria ... .50
Munuaisplaastaria ... .50
Eetteritärpättiä, yskään ja hengenahdistukseen ... .50
Halvausvettä, hinta ... .50
Hiusöljyä, hinta ... .50
Hammastippoja, hinta ... .25
Hammaskittiä, hinta ... .10
Hammasharjoja, hinta 25c, 40c, 50c ja 75c.
Hemoroidesalvaa, hinta .75
Hajupihkaa, hinta 25c unssi
Intinlinjamenttia, hinta ... .50
Snellmannin koliikkitippoja .50
Kamfertiviinaa, hinta ... .50
Kamfertiöljyä, hinta ... .50
Emätippoja, koliikiin ja sydänaluskipuun, hinta ... .50
Hammaspulveria, .25 ja 50c.

Ihosalvaa, hinta ... .25
Kamferttia, kuivaa 25c unssi
Kamferttilinjamenttia ... .50
Kummiplaastaria ... .25
Kolmenlaisia tippoja ... .50
Luulinjamenttia ... .50
Mikstura Simpleks ... .50
Nervin tippoja ... .50
Parranajosaipuoita ... .50
Päänkivistyspulveria ... .50
Pikiöljyä ... .50
Puunöljyä ... .50
Puhdasta Norjan kalamaksaöljyä, hinta 50c ja $1.00
Prinssintippoja ... .50
Preserveeraavia tippoja ... .50
Riigabalsamia ... .50
Silmävettä ... .50
Silmäsalvaa ... .50
Suu- ja hammasvettä ... .50

Tilatkaa meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, Canadan ja Amerikan lääkkeitä, kummitavaroita, maskeerausmaaleja y.m. Me maksamme postirahan kaikista $5.00 tai sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelot asiamiehille.

KALEVA APTEEKI

168 So. Algoma St. — Port Arthur, Ont.
W. A. CARLEY, Omistaja ja apteekkari.
K. G. K. NYMAN, Suomessa ja Canadassa tutkinnon suorittanut apteekkari.

Soo, Ont., Ilmoituksia

SAULT STE MARIEN SUOMALAISET OSTAKAA LEIPÄNNE
ANGILAN LEIPURILIIKKEESTA
27 ALBERT ST. EAST. — PHONE 1230—J.
Tilaukset toimitetaan nopeaan. — Kirjeosote (FINNISH BAKERY

SUOMALAINEN KAUPPA
Kengille ja vaatetukselle. Suosittelee kannatusta heimolaisiltaan. Kauppa sijaitsee:
W. N. JANAKKA
302 Albert St., W. — Soo, Ontario

FILMIÄ KEHITETÄÄN JA VALMISTETAAN
NUTSONS DRUG STORE
Gore ja Albert Street. Sault Ste. Marie, Ont.
— Valokuvauskoneita ja filmejä myytävänä. —

Sam Matsonin SAUNA
Avoinna joka arkipäivä.
305 Albert St., W.
SAULT STE MARIE, ONTARIO.

Leipää
ja leivoksia tarjoamme summissa ja vähittäin kovaa leipää ja korppuja lähetetään pyydettäessä.
STEELTON BAKERY
Puhelin 739 J.
Matti Ketola.
304 Wellington St. W. Soo, Ont.

ERIKOINEN HUOMIO ANNETAAN SUOMALAISILLE
Dr. A. B. WEST
Selkärankatohtori
Tarkastetaan X-sähkösädekoneella.
217 Gloucester St. Soo, Ont.
— Phone 1306 —
Kymmenen vuoden kokemus suomalaisten keskuudessa.

Gore St. Apteekki
Lääkkeitä, toilettitarpeita, sikaareja ja sigaretteja.
Lääkäri palveluksessa.
Me valmistamme je kehitämme filmejä 24. tunnin sisällä.
Suomalainen kauppa-apulainen.
H. S. Boehmer
Kemisti ja Apteekkari.
SAULT STE MARIE, ONTARIO

SAULT STE MARIEN
Suomalainen Osuuskauppa
välittää kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa sekä kaikenlaista eläinten rehua. Linjalla olijat tehkää ostoksenne osuuskaupasta.
369 Wellinghton St., West. Ont., Can. — Telefooni 1810 F.

Willamette Blvd. Sanitarium
varustettu nykyajan luontaisella terveyshoitovälineillä. Täydellinen X-ray ja laboratori tarkastus. Huom.! X-rau hoitoa syövälle, kasvannaisille ja ihotaudeille.
Dr. Peter Kokko. Dr. Anna Kokko, D.C. D. C.
467 Willamette Blvd. Portland, Ore.
Puhelin Walnut 6747

BARNES DRUG CO.
Suomalainen Ulkolähetys apteekki
Canadan Soossa
Ainoa Soossa oleva apteekki, joka ilmottaa Vapaudessa.

McFadden & McMillan
Asianajajat, lakimiehet, notarit y. m.
Konttori:
SAULT STE. MARIE, ONT.
Uriah McFadden, K. C.
E. V. McMillan.

PARHAAT PEHMEÄT JUOMAT saatte meiltä
Finnish Bottling Works
V. Lähde, 326 Bloor St. W.
Puhelin 1123 W Soo, Ont.

SUOMI CAFE
332 Albert St. W. Soo, Ontario
Riku Walden.

Charlie Häyrinen
AUTONAJURILIIKE
Phone 1157
354 Albert St. W. Soo, Ont.

J. A. MacInnes, B.A. W.H.C. Brien
MacINNES & BRIEN
Lakimiehet, Asianajajat, Notarit
363 Queen Str. Sault Ste. Marie, Ontario
Konttori vastapäätä Sault Streetiä
Rahaa lainataan halvimmalla korolla

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA

Neuvostojohtajat

Neuvosto-Venäjän johtajista on maailman sanomalehdistössä paljon [illegible]. Toiset pitävät heitä suurina roistoina ja lurjuksina, toiset [illegible] ihmisinä. Henkilöitten, jotka eivät ole päässeet minkäänlaiseen kosketuksiin heidän kanssaan ja jotka eivät edes tunne heidän toimintaansa, on vaikeata ratkaista kummat arvostelijat ovat oikeassa. Äskettäin on suomeksikin ilmestynyt Neuvosto-Venäjällä kauan oleskelleen Neuvostovallalle vihamielisen porvarin George Popoffin kirja »Neuvostotähden alla.» Kun tätä kirjaa ovat porvarit ylistäneet ehdottoman luotettavaksi selostukseksi Neuvostovallasta ja sen johtajista, lainaamme siitä tähän erään luvun, jossa selostetaan minkälaisia ihmisiä ne paljon puhutut «komisaarit» ovat. Kun lukija ottaa huomioon, että kirjoitus on piintyneen porvarin ja Neuvostovallan vastustajan kirjoittama, voi hän sen perusteella itse muodostaa jonkinlaisen käsityksen neuvostojohtajista.

Sanottu kirjoitus kuuluu:

Niistä henkilöistä, jotka ovat neuvostohallituksen etunenässä, on maailmassa liikkeellä mitä kummallisimpia huhuja. Kun bolshevikit eivät ole mitään tavallisia miehiä, ovat ihmiset luonnollisesti taipuvaisia muodostamaan liioiteltuja ja ääriä käsityksiä neuvostojohtajista. Arvostelut ovat sangen vastakkaisia. Useiden aikalaisten silmissä ovat bolshevikit «ryöväreitä», toiset taas tahtovat nähdä heissä «neroja.» Itse asiassa ei heidän tarvitse olla kumpaakaan, ainakaan ei sanan tavallisessa merkityksessä.

Siltä, jolla on ollut tilaisuus oppia tuntemaan merkittävimmät Venäjän kommunisteista ja tehdä heistä havaintoja heidän työskennellessään, ei ole voinut jäädä huomaamatta joukko ominaisuuksia, jotka miltei kaikilla bolshevikeilla on. Ne ovat ominaisuuksia, jotka — yhtyneinä — tekevät nämä miehet tavattoman voimakkaiksi ja ovat varmasti vaikuttaneet heidän vallankumouksensa menestykseen. Ne ovat aivan tavallisia inhimillisiä ominaisuuksia, mutta harvoilla on ne kaikki yht'aikaa. Sillä kaikki johtavat bolshevikit, kuten Lenin, Trotski, Tshitsherin, Radek, y.m., ovat samalla kertaa ensiksikin älykkäitä ja sivistyneitä, toiseksi ylen uutteria ja kolmanneksi henkilökohtaisesti hyvin vaatimattomia. Ja nämä hyveet heillä on korkeimmassa asteessa.

Älykkäitä ja sivistyneitä? Näillä kahdella sanalla on Kremlissä tärkeämpi asema kuin muualla maailmassa. On muistettava, että neuvostohallituksen muodostavat miehet, joista useat jo kaksi- ja kolmekymmentä vuotta sitten antautuivat asiansa palvelukseen. Ne venäläiset, jotka tsaarivallan aikana uskalsivat julkisesti nousta hirmuvaltiutta vastaan, jotka kuuluen usein rikkaisiin perheisiin, luopuivat vapaaehtoisesti mukavasta olosta ja hyvästä elämänasemasta viedäkseen aatteensa voittoon, ja jotka tietoisesti kulkivat vankiloihin ja maanpakoon, ne venäläiset eivät olleet tavallisia ihmisiä. He olivat tavattoman älykkäitä ja tavattoman taitavia miehiä, jotka lisäksi loppumattoman pitkänä maanpakoaikanaan, vuodesta vuoteen, alati toivoen «heidän aikansa» koittoa, alati ikävöiden kaukaisen synnyinmaahansa, pitkinä päivinä ja vielä pitempinä öinä, eivät muuta tehneet kuin ahersivat, oppivat, lukivat, kokosivat tietoja. Missä maan päällä on toisia ihmisiä, joille on aikaa valmistautua häiritsemättä kaksikolmekymmentä vuotta myöhempään toimintaansa? Onko kenelläkään niistä valtiomiehistä, jotka nyt ovat Europan hallitusten johdossa, ollut mahdollisuutta valmistautua niin huolellisesti tulevia tehtäviänsä varten?

Bolshevikkien johtomiesten vahva puoli on erikoisesti se, että jokaisella heistä, asemasta riippumatta, on harvinaisen suuri yleissivistys. Trotski, armeijan järjestäjä, voi milloin hyvänsä kirjoittaa loistavan esseen «Ranskan kirjallisuudesta», Radek, kommunistinen agitaattori, voi valtiotieteen alalla huoletta kilpailla oppineimpienkin preussilaisten yleisesikuntaupseerien kanssa, j.n.e. Lyhyesti sanoen — ei ole liioiteltua väittää Kremlin miesten kuuluvan maailman sivistyneimpien joukkoon. Heidän kokeilujensa hillittömyys ei voi horjuttaa tätä tosiasiaa. Lokakuun kumouksen työtä ja myöhemmin ilmennyttä vallan säilyttämisen taidonnäytettä eivät bolshevikit olisi voineet suorittaa, jos he olisivat olleet vain barikadimellastajia, «ryöväreitä» ja kumouksellisia eivätkä samalla eteviä tiedemiehiä ja hengen jättiläisiä.

Bolshevikit ovat uutteria. Tämä pitää paikkansa neuvostovirkailijain suuren lauman suhteen, joka on tekeväinänsä työtä ja itse asiassa toimittaa tuskin mitään; mutta johtavat kommunistit, joista tässä yksinomaan on puhe, työskentelevät yötä päivää. Luonnollisesti se on tavattoman rasittavaa. Leninin sairastumisen selittää suurelta osalta hänen epäinhimillinen työskentelynsä. Useimmat korkeammat bolshevikit tekevät työtä keskimäärin viisi,- kuusitoista tuntia vuorokaudessa. Erikoisen kuvaava esimerkki tästä «porvarillisissa» maissa tuntemattomasta työtavasta on Tshitsherin. Hän yksinpä nukkuukin virastossaan ja tekee työtä klo 5:stä illalla klo 11:een aamulla. Trotski, Sinojev ja Buharin jakavat vuorokautensa samalla tavalla. Näiden miesten hermot ovat luonnollisesti äärimmäisen rasittuneet. Mutta bolshevikkien on nyt jo kuusi vuotta täytynyt taistella oman henkensä edestä. Ja taistelu jatkuu. Kremlin miesten työ on alituista taistelua, ja heidän taistelunsa — herkeämätöntä työtä…

Bolshevikit ovat vaatimattomia. Kuulee usein väitettävän, että Venäjällä näkee kansa nälkää bolshevikkien viettäessä «orgioita.» Tämä voi pitää paikkansa vain siinä tapauksessa, että bolshevikkien joukkoon luetaan kaikenlaiset neuvostovirkailijat, komissaarit, tshekalaiset y. m., jotka karkeasta aineellisesta voitonhalusta ovat liittyneet neuvostovaltaan imeäkseen juotikkaiden lailla veren Venäjän kansasta ja maasta. Mutta neuvostohallituksen katkerimmatkaan vihamiehet eivät voi kertoa mitään Venäjän johtavien kommunistien «orgioista.» Tarkoitukseni ei ole ihannoida heidän luonteitaan. Mutta täytyy tuntea nuo miehet voidakseen ymmärtää, mihin heidän halunsa ja harrastuksensa suuntautuvat. Ylellisyyttä ja mukavuutta Lenin, Tortski, Tshitsherin, Kamenev ja muut bolshevikit tuskin kaipaavat. Heidän elämänsä on työtä, ja heidän työnsä on taistelua. Vain äärimmäisen yksinkertainen elintapa tekee heille mahdolliseksi kestää tämän taistelun menestyksellä. Ja jos heillä olisikin jotain inhimillisiä heikkouksia, niin mistä he saisivat aikaa häiritsemättömiin nautintoihin? Ehkä saavat heidän halunsa tyydytystä tietoisuudessa siitä vallasta ja voimasta, jossa ne ruumiillistuvat. Joka tapauksessa ovat kaikki ne tarpeet ja vaatimukset, jotka kiinnittävät suurimman osan ihmisistä elämään, heille vieraita, eivätkä ne näytä heitä houkuttelevan. Mutta kuinka voimakkaita täytykään niiden ihmisten olla, joilla on niin suuri sisäinen vapaus!

On vielä viitattava erääseen seikkaan, joka helposti unohdetaan, mutta joka on hyvin oleellinen, se kun yksin selittää neuvostohallituksen kyvyn (josta sen voima johtuu) esiintyä ulospäin niin kokonaisena, niin yksimielisenä ja kiinteänä: neuvostohallitus ei ole muuta kuin erään kerhon hallitus, kerhon, jonka jäsenet eivät ainoastaan ole tunteneet toisiaan kenhilökohtaisesti kolmekymmentä vuotta tai vielä kauemmin, vaan myöskin ovat samojen ajatusten elähdyttämiä ja ovat saattaneet pitkien vuosien kuluessa yhdessä pohtia ja selitellä niitä. Tämän hallituksen voima on siinä, että se on yhtenäisin maan päällä. Tämä käy erikoisen selväksi, jos vertaa sitä johonkin porvarilliseen ministeristöön. Englannissa, Amerikassa, Ranskassa, Saksassa ja muissa maissa muodostavat hallituksen miehet, joiden hallitukseen kutsuminen johtuu heidän puoluekannastaan, ylempien suosiosta, heidän yhteiskunnallisesta asemastaan tai muista samanlaisista tilapäisistä syistä. Usein porvarillisen hallituksen jäsenet oppivat tuntemaan toisensa vasta silloin, kun heidät kutsutaan yhdessä ministeriöön. On ilmeistä, ettei näillä miehillä voi olla sitä «treenausta» määrätietoiseen ja yhtenäiseen hallintaan, mitä bolshevikeilla on ylen määrin. Bolshevikiministerit ovat tiukasti «yhteenkytketyt» ja vetävät valtionvaunua kaikki samaan suuntaan. Kuri on heillä paljon ankarampi kuin «kapitalistisissa» maissa, joissa väliin jokainen ministeri ajaa omaa politiikkaansa.

Tätä bolshevikien yksimielisyyttä lujittaa vielä se, että heidän kaikkien olemassaolo on aina yhtä pahasti uhattu (pääoman maailman taholta). Johtavat kommunistit, jotka kaikki elivät maanpakolaisuutensa ajan samoissa maissa, lyöttäytyivät siellä yhteen kiinteäksi ystäväpiiriksi. Lukemattomia kertoja ennen sotaa oli heillä tilaisuus koetella sen kestävyyttä, ja ratkaisevassa tulikokeessa, kun «suuri suunnitelma» todella oli suoritettava, on se säilynyt. Neuvostovallan järjestyksellisen lujuuden salaisuus pilee yhtä paljon tässä tosiasiassa kuin mainituissa yksityisten johtajien ominaisuuksissa.

Engelsin viimeinen tervehdys Karl Marxille

Engelsin viimeinen tervehdys, jonka hän eng. kielisessä kirjeessään omisti kuolleelle ystävälleen, oli niin s u o r a mielinen ja totuudenmukainen, sisältäen valituin sanoin sen, mitä Karl Marx on ihmiskunnalle ollut ja tulee olemaan, että hänelle tälläkin paikalla kuuluu viimeinen sana:

«Maaliskuun 14 p:nä, iltäpäivällä, neljännestä vaille kolme on suurin elävä ajattelija lakannut ajattelemasta. Tuskinpa kahta minuuttia oli kulunut, kun sisäänastuessamme tapasimme hänet lepotuolissaan rauhallisesti nukkumassa — mutta iäksi.

Mitä taisteleva europalainen ja amerikalainen proletariaatti, mitä historiallinen tiede tässä miehessä on kadottanut, ei ole mitattavissa. Vain harvoin on aukko niin tuntuva kuin mitä tämän mahtavan olennon kuolema on synnyttänyt.

Kuten Darwin on keksinyt elimellisen luonnon kehityksen lait, löysi Marx inhimillisen historian kehityslait: tuon idealististen harhaoppien kautta salatun, vaikka niin selvän tosiasian, että ihmisen ennen kaikkea täytyy ensin syödä, juoda, rakentaa asuntonsa ja pukeutua, ennenkuin se voi harrastaa politiikkaa, tieteitä, taiteita, j.m.s., että siis välttämättömien aineellisten elintarpeiden tuotanto ja sen mukaan kulloinkin kansan tai aikakauden taloudellinen kehitystaso muodostavat perustan, josta kysymyksessä olevien ihmisten valtiojärjestys, oikeuskäsite, taide ja uskonnolliset käsitteet ovat kehittyneet, ja jonka mukaan niitä täst'edes on selitettävä — eikä kuten tähän asti, päinvastoin.

Eikä siinä kyllin. Marx havaitsi myöskin nykyisen kapitalistisen tuotantotavan ja siitä pohjautuvan porvarillisen yhteiskunnan erikoiset liikuntalait. Lisäarvon keksimisen kautta oli siihen äkkiä saatu valoa, samalla aikaa, kun kaikki niin hyvin porvarillisten taloustieteilijäin kuin sosialististen arvostelijoidenkin aikaisemmat tutkimukset olivat harhailleet pimeydessä.

Kaksi sellaista havaintoa riittävät yhdelle elämälle. Onnellinen jo se, jolle on onnistunut tehdä edes yksi sellainen. Mutta jokaisella eri alalla, millä Marx on tehnyt tutkimuksia — ja näitä aloja oli kovin paljon, ja mitään ei hän ole ohimennen käsitellyt — vieläpä itse matematiikankin alalla on hän tehnyt itsenäisiä havaintoja.

Sellainen oli tiedemies. Mutta kaukana siitä, että hän olisi ollut mikään puolinainen mies. Tiede oli Marxille historiallisesti liikkuva, vallankumouksellinen voima. Suurta riemua tunsi hän jokaista tieteellistä keksintöä kohtaan, vaikkapa sen käytännöllinen vaikutus ei ollutkaan heti nähtävänä — mutta kokonaan toinen oli hänen ilonsa, kun oli kysymys keksinnöstä, joka heti vaikutti vallankumouksellisesti teollisuuteen tai yleensä historialliseen kehitykseen. Niinpä seurasi hän tarkasti sähköalalla tehtyjä keksintöjä, varsinkin Marc Deprez'n tekemiä.

Sillä Marx oli ennenkaikkea vallankumouksellinen. Myötävaikuttaa tavalla tai toisella kapitalistisen yhteiskuntajärjestelmän ja sen synnyttämän valtiokoneiston kumoamiseksi, myötävaikuttaa proletariaatin vapautumiseksi, jolle hän ensimäisenä oli antanut tiedon todellisesta asemastaan, pyrkimyksestään ja vapautumisensa ehdoista — se oli hänen todellinen elämänkutsumuksensa. Taistelu oli hänen elementtinsä, ja hän on taistellut sellaisella kärsivällisyydellä, sitkeydellä ja tuloksilla kuin vain harvat. Ensin Rheinische Zeitung 1842, Parisin Vorwärts 1844, Byrsselin Deutsche Zeitung 1847, Neue Rheinische Zeitung 1848—1849, Newyork Tribune 1852—1861, sen lisäksi joukko lentolehtisiä, työ yhdistyksissä Parisissa, Byrsselissä ja Lontoossa ja lopuksi suuri Kansainvälinen Työväenyhdistys kaiken kruununa — se on todella saavutus, josta sen tekijän kannattaisi ylpeillä, vaikkapa ei olisi tehnyt mitään muuta.

Ja sitäpaitsi oli Marx aikansa eniten vihattu ja paneteltu mies. Hallitukset, itsevaltaiset niinkuin tasavaltalaisetkin, karkoittivat hänet maasta porvaristo, vanhoillinen ja vapaamielinen, kaikkialla maailmassa mustasi hänet. Hän heitti kaiken sen syrjään kuin hämähäkin verkon, ei kiinnittänyt siihen huomiotaan, vastasi ainoastaan kun siihen oli äärimmäinen pakko. Ja hän on kuollut, miljoonien vallankumouksellisten työläisten kunnioittama, rakastama, ja uskomana, aina Siperian vuorikaivoksilla yli Europan ja Amerikan Californiaan saakka, ja minä voin rohkeasti sanoa: hänellä lienee ollut monta vastustajaa, mutta tuskinpa yhtään persoonallista vihamiestä.

Hänen nimensä tulee elämään vuosisatoja, samoin hänen työnsä.»

Taloudellinen pula Unkarissa

Työttömien lukumäärä on Unkarissa kasvanut 30,000:teen. Tämän numeron ilmoittavat eri ammattiliitot. Jos lasketaan mukaan ne työttömät, jotka eivät enää ole luetteloissa ja tointa vailla olevat erotetut virkailijat, niin tämä luku tulee kaksinkertaiseksi. Ammattiliittoneuvosto on jälleen kehoittanut kauppa- ja sosiaaliministeriä kiinnittämään huomiotaan tavattoman työttömyyden kautta uhkaavaan vaaraan. Ammattiliittoneuvosto on vaatinut, että valtio hankkisi työmahdollisuuksia työttömille, alentaisi työttömien rautatielippujen hintoja ja vihdoin myöntäisi tuntuvaa työttömyysavustusta, joka työttömien kurjan aseman vuoksi olisi jo aikoja sitten ollut välttämätöntä.

Pääministeri Bethlen lähti heti parlamentin istuntokauden päätyttyä lomalle ja hänen tehtäviään hoitaa sosialiministeri Joseph Wass, joka kyllä osaa puhua kauniita sanoja mutta ei ole kuitenkaan tähän asti osoittanut ryhtyneensä mihinkään todellisiin toimenpiteisiin työttömyyskurjuuden lieventämiseksi. Työmahdollisuuksia pitäisi kuitenkin tulla, koska talonomistajille on myönnetty 75 miljaardia kruunua talojensa korjauttamista varten. Sitäpaitsi arvellaan uusiakin rakennuksia alotettavan. Kaupungeissa pitäisi korjattaman katuja ja maaseudulla maanteitä. Sosialiministeri on luvannut syksyllä esittää parlamentille lakiehdotuksen työttömyysvakuutuksesta. Ministeri on ilmoittanut, ettei nyt heti kuitenkaan voida myöntää työttömyysavustuksia. Unkarin valtiolla ei ole hänen sanojensa mukaan sitä varten rahaa. Onkin itsestään ymmärrettävää, ettei Horthy-Unkarin valtiolla ole rahaa silloin kun tulee kysymykseen proletariaatin aineellinen tukeminen. Voidaan pitää suurena edistysaskeleena jo sitäkin kun sosialiministeri on selittänyt, etteivät talonomistajat saa karkoittaa työttömiä asunnoistaan, vaikka heiltä jääkin vuokra maksamatta.

Tällaisia tietoja ja lupauksia ministeri Wass on antanut ammattiliittojenedustajille, jotka tietysti ovat pakotetut odottamaan muuttuvatko hallituksen lupaukset työttömien avustamisesta sanoista teoiksi. Oikeisto lehdistö on jo näiden lupaustenkin johdosta kovasti harmissaan ja sanoo ammattineuvoston ja sosialidemokraattisen puolueen yllyttävän työläisiä harhapoluille esittäessään edellämainitunlaisten vaatimusten ajamista.

Maanviljelysmaana on Unkarille suuri merkitys maareformilla. Se onkin jälleen puheenaineena. Ensimmäinen kansalliskokous vahvisti laiksi maanviljelysministeri Stephan Szabon ehdotuksen maareformiksi. Mutta sitä ei kuitenkaan toteutettu, koska suurtilalliset asettuivat vastustuskannalle. Poistaakseen nämä vaikeudet ja tehdäkseen mahdolliseksi todella rehellisen maauudistuksen toteuttamisen hyväksyi toinen kansalliskokous uuden lakiehdotuksen maareformiksi. Ministeri Szabo on julkaissut määräyksen tämän lain toimeenpanosta, mutta Unkarin yleinen maanviljelysliitto, suurtilallisten, latifundioiden omistajien y.m. mahtava yhdistys on ryhtynyt jälleen uudistuksen toteuttamista vastustamaan.

Napoleonin kirjeet

Mitä kovaäänisimmin ja samalla kovin herkkäuskoisesti levitti Vienin sanomisto joku aika sitten Brynnistä saapunutta tietoa, jonka mukaan sieltä olisi löydetty arkuttain Napoleonille kuuluneita esineitä, m. m. satoja Napeoleonin kirjeitä. Niiden omistajan piti olla Napoleon I:n valtiosihteerin ja vv. 1811—13 ulkomonisterinä toimineen Hugues Maretin, Bassanon herttuan, jälkeläinen kolmannessa polvessa. Tieto herätti tietysti kaikissa asiantuntijoissa suurta kummastusta. Bassanon herttua palasi näet joitakin vuosia Napoleonin kukistumisen jälkeen Ranskaan ja kuningas Ludvig Filip nimitti hänet pääriksi, hänen poikansa toimi diplomaattina Ludvig Filipin ja Napoleon III aikana ja kuoli 1898, jättäen jälkeensä vain yhden pojan. Siitä huolimatta ruvettiin äkkiä puhumaan, että kaikesta huolimatta on Brynnissä Bassanon jälkeläisiä, jotka nimittävät itseään Marekeiksi (joka muuten ei ole ranskalainen nimi) Maretien asemesta ja ovat luopuneet herttuallisesta arvonimestään, kun ovat jyrkkiä porvarillismielisiä. Ja sellainen Marek-Maret Bassano, muuan tshekko-slovakialainen virkamies, astui nyt näyttämölle asiakirja-aarteineen. Saksalaisen Napoleon-tutkijan Kircheisenin sanottiin lähteneen matkalle Brynniin, jopa saapuneen sinne, ottamaan selvää kirjeiden arvosta ja alkuperästä. Mutta myös Tshekko-Slovakian hallituksen piti sekaantua asiaan. Se ei muka sallisi, että asiakirjat julkaistaisiin ensiksi saksankielellä, vaan olisi ne saatettava julkisuuteen ensin tshekin ja ranskan kielillä ja vasta viimeksi saksaksi.

Sitten seurasi yksityiskohtaisia selostuksia muista arkistoaarteista, jotka sisältyivät löytöön. Mutta yhtäkkiä saatiinkin tietää jotain sellaista, minkä täytyi jo ensi hetkestä näyttää ajattelevasta asiain kulun seuraajasta luultavalta: löytö on kauttaaltaan humpuukia. Bassanon otaksuttu jälkeläinen on narrirukka eivätkä hänen hallussaan olevat kirjeet sisällä mitään merkillistä. Mitä tulee itse Napeoleonin kirjeisiin, niin olisi jo niiden kokoamisen ja julkaisun historian pitänyt olla varoituksena Vienin sanomistolle — jos se olisi tuntenut tämän historian. Napoleon I:n kirjeenvaihto julkaistiin hänen sukulaisensa Napoleon III:n toimesta. Tämä tavattoman laaja teos sisältää 32 oktaavinidosta, joista ensimäinen ilmestyi v:na 1858 ja viimeinen v:na 1870. Ensimäisissä 28 nidoksessa ovat Napoleonin kirjeet, viimeiset neljä käsittävä Napoleonin vankeusaikanaan Sant Helenan saarella kirjoittamat kyhäelmät. Napoleonin kirjekokoelman alussa on kirje, jonka Bonaparte lähetti tykistökomentajana Toulonin edustalla II:n vuoden Brumaire-kuun 4 p:nä (lokak. 25 p:nä 1793) ollessaan yhteishyvänvaliokunnalle; hän valittelee siinä tykistövarustusten puutteellisuutta. Viimeinen kirje on vastalause, kirjoitettu «Bellerophonin» kannella elok. 4 p:nä 1815. Siinä ovat nuo kuuluisat sanat: «Panen juhlallisen vastalauseen taivaan ja ihmisten edessä minun pyhimpäin oikeukseni loukkaamisen johdosta, kun minun persoonaani ja vapauttani vastaan käytetään väkivaltaa. Olen tullut vapaaehtoisesti «Bellerophoniin»; en ole vanki, olen Englannin vieras.»

Kokoelmassa on tämän kirjeen numerona 22,067. Niin monia Napoleonin kirjeitä on tässä kootussa teoksessa ja se käsittää 13,000 pienillä kirjaisimilla painettua sivua. Kirjeiden avulla voidaan, kuten niiden julkaisutoimikunta lausuu Napoleon III:lle antamassaan selostuksessa, «eräistä valitettavista aukoista huolimatta seurata Napoleonin ajatuksia päivä päivältä, niiden avulla voimme niin sanoaksemme olla läsnä, kun hän laati suunnitelman, ottaa osaa hänen henkensä alituiseen työskentelyyn.» Tästä kokoelmateoksesta on jätetty pois vain puhtaasti yksityisluontoiset kirjeet, jotka koskevat perhe- ja talousasioita. Napoleon III:n asettama toimikunta, johon kuului m. m. tunnettu runoilija Merimee, kääntyi julistuksella koko maailman puoleen, ja itseasiassa luovuttivatkin kaikki ulkomaiset hallisijat, joiden esi-isät olivat saaneet kirjeitä Napoleonilta, kirjeaarteensa komissionin käytettäviksi. Luonnollisesti myös Napoleonin kenraalien ja virkamiesten jälkeläiset. Toimikunta mainitsee näistä ensimäisenä juuri Bassanon herttuan, joka Napoleonin ministerin poikana ja Napoleon III:n palveluksessa olevana diplomaattina säilytti kirjekokoelmaansa Pariisissa eikä Brynnissä.

Samalla on kuitenkin huomattava, että toimikunta tarkoitti «Napoleonin kirjeitä» sanan laajimmassa merkityksessä. «Napoleon», niin sanotaan toimikunnan selostuksessa, «kirjoitti vain harvoin omakätisesti; hän on sanellut miltei kaikki kirjeensä: sihteereilleen, adjutanteilleen, yliesikunnan päälliköilleen tai ministereilleen. Heidän käsialansa tunnetaan, ja sen avulla voidaan, mikäli kirjeissä ei ole mitään allekirjoitusta, todeta niiden oikeaperäisyys, jollei jo tyylin eittämättömän varma värisävy olisi poistanut kaikkia epäilyksiä. Mutta toimikunta on arvelematta ottanut kokelmaan myös monia sellaisia kirjeitä, jotka vieraasta allekirjoituksestaan huolimatta ovat epäilemättä Napoleonin laatimia.»

Mitä voitiinkaan näin ollen odottaa Brynnin kirjelöydöstä?

Vancouverin uutisia

Tämän kuun 7 päivänä pidetyssä protestikokouksessa hyväksyttiin protestiponsi, joka tullaan lähettämään Suomen valkohallitukselle, sen langettamain hävyttömäin luokkatuomioiden johdosta. Pontta emme lähetä siinä tarkoituksessa että nämä tyrannit suurestikaan pelästyisivät meidän protestejemme johdosta. Vaan tarkotuksemme on ilmaista taistelutovereillemme että olemme heidän mukanaan, taistelemme samaa vihollista vastaan kun hekin. Tällä tervehdyksellämme luomme heille uutta intoa ja uutta voimaa työväen luokkataistelun voittoon viemiseksi.

Vaikka tilaisuudesta oli kyllin hyvissä ajoin ilmotettu ja vaikka kaupungissa on useita satoja suomalaisia työläisiä, niin oli protestikokoukseen osanotto silti hyvin pieni. Häpeä kyllä että näin tärkeät asiat jätetään vaan muutamain ratkaistavaksi. — Tilaisuudessa kerättiin kolehti Suomen orpojen avustamiseksi ja työväen sanomalehtipainojen uudelleen kuntoon laittamiseksi. Kolehti tuotti 24 dollaria 55 senttiä.

Noin kaksi kuukautta sitten perustettiin osastomme yhteyteen voimisteluseura. Perustavassa kokouksessa kirjoittautuikin siihen jäseniä noin parisenkymmentä. Innostus oli silloin aivan ylimmillään. Mutta kun alkoi harjoitukset niin ainoastaan puoli tusinaa ymmärsivät voimistelun tärkeyden. Noin kolme viikkoa sitten seuran johtaja P. Lehto oli pakotettu lähtemään työmaille ulos kaupungista, joten on tämäkin joukko pienentynyt aivan mitättömiin, joten tällä kertaa en osaa sanoa josko seura tulee elämään vai kuoleeko pois.

Lasten sunnuntaikoulu alkaa toimintansa tämän kuun 14 päivänä. Muistakaa vanhemmat lähettää lapsenne sinne. Siellä heille opetetaan jatkamaan sitä taistelua, mitä te olette käyneet. Koulu tullaan järjestämään niin monipuoliseksi kuin suinkin mahdollista, joten varmasti tulee innostamaan ja pettamaan lapsia. — S. H.

UUDISTAKAA TILAUKSEN

Haluatteko tuottaa tuttavanne Canadaan

Parhain tapa tuottaa tuttavanne ja omaisenne Canadaan, on että ostatte täällä White Star Dominion Linjan piletin, jonka saa mistä tahansa White Star Dominion Linjan tai laiva- eli rautatiekonttorista Canadassa.

Tällaisen piletin lähettää täällä oleva White Star Linjan konttori sellaiseen saman linjan konttoriin, joka on lähimpänä tänne aikovaa matkustajaa. White Starilla on konttorinsa jokaisessa huomattavimmassa kaupungissa joka maassa Europassa.

Täydellisiä tietoja pääsyehdoista, passi- y.m. asioista saa

H. G. THORLEY
42 King St. E.
Toronto, Ont.
tai kaikilta paikallisilta rautatie- ja laiva-agenteilta.

WHITE STAR-DOMINION LINE

PARHAAT PEHMEÄT JUOMAT SUDBURYSSA VALMISTAA
Suomalainen Virvoitusjuomaliike
"HOWDY" uusi juoma.
SAKLETTIA, KÄNTIX ja WESTON PISKETTIX aina varastossa.
STAR BOTTLING WORKS
P. O. Box 1028 — Sudbury, Ont. — Phone 946

TEEN KAIKKIA
Räätälinalaan kuuluvaa työtä
kohtuhinnalla, sopivaisuus taataan. Puhdistus ja silitys tehdään huolellisesti.
KOIVULA

Juokaa Orange ja Lemon "GOO—GOO" y.m, y. m. SMASH
hyviksi tunnettuja virvoitusjuomiamme. — Lähettäkää tilauksenne osoitteella
TWIN CITY BOTTLING WORKS
819 MINNESOTA ST. — FORT WILLIAM, ONT.
tai puhelimella South 2100.
V. Tuomi. K. A. Merikallio.
Omistajat.

Kaikki sen jo tietävät
että parhaimmat ja monipuolisemmat virvotusjuomat Thunder Bay alueelta saa kun tilaa ne International Bottling Worksilta.
— Phone 2003 North. —
International Bottling Works
157 Machar Ave. Port Arthur, Ont.

JOHN AARNIO MEAT MARKET
VANHIN SUOMALAINEN LIHAKAUPPA.
319 Bay St. Puhelin N. 1724.
Myy kaikenlaista lihatavaraa, kalaa, Norjan rasvasilliä, puolukoita, ynnä kaikkea ruokatavaraa päivän halvimpiin hintoihin.
Hinnat kohtuulliset ja kohtelu kaikille yhtäläinen.
John Aarnio, Port Arthur, Ont.

NYLAND GROCERY
Parhain paikka on tehdä kauppaa meillä. Välitetään kaikkia ruokatavarakaupan alaan kuuluvaa tavaraa.
Huom.! Vaihtaa ja ostaa kaikkia farmituotteita.
P. NYLAND
229 Grandwall Ave. Port Arthur, Ontario.

Asialan & Seppälän SAUNA
Avoinna 4 kertaa viikossa: Tiistaina, keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 1 j.p.p. kello 12:ta yöllä.
Spruce St. — Puhelin 1107 — Sudbury, Ont.
Lähellä Vapauden konttoria.

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmoitushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

SKANDINAVIAN HEALTH HOME

Hieromalaitos

Copper Cliffin tien varrella, ent. Proctorin haussi.

Erikoisala vatsa- ja sydänhieronta.

Huom.! 10 vuoden kokemus.

Ida ja Otto Ylönen,

Phone 1031. Bx 1111. Sudbury, Ont.

Suomalainen suutariliike Durham St. 24, Sudbury, Ont. Box 778.

E. Hillman.

Meillä on täysi varasto naisten ja lasten syystakkeja, leninkejä, svetereitä ja kenkiä. Mielihyvällä palvelee teitä suomalainen palvelijamme. **Gluckstein's Ltd.**

Sudburyn luonnonparantola ja hieromalaitos ottaa vastaan sairaita. Huom.! Hyvää vatsahierontaa. — 22 Monk St. — Puhelin 272.

Mrs. Alma Aarnio.

COPPER CLIFF, ONT.

Siistiä huoneita ja ruokaa saatavana 256 Spruce Street. Puhelin 1822.

Justiina Ritari, omistaja.

HUOMATKAA

Ehdottomasti parhaat korput ja kovatleivät saatte leipuri **Koivulan sapasta, Copper Cliff, Ont.**

Werne Koivula, Phone 276 L. Box 116.

FORT WILLIAM, ONT.

Kotileipomo valmistaa parhaimmat leipomotuotteet. Huolellisin koti- sekä ulkolähetysliike kaksoiskaupungeissa. **Home Bakery Co.** 740 Simpson St., Fort William, Ont. Puhelin 1338.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Myöskin välitämme House of Hobberlin pukuja ja palttoja $25.00 ja ylös. Puheli 1185 S.— 201½ Simpson St., Fort William, Ontario.

C. A. Stenback, välittää ostajille ensiluokan lihaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

PORT ARTHUR, ONT.

Kelleseppä. Kaikkia kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. **I. S. Salo,** 17 Johnson ave, Port Arthur.

Hierontaa annan kotona ja käyn kodeissa.

Sanni Svärd.

133 Machar Ave. Port Arthur, Ont.

Hierontaa ja sairasvoimistelua annan kotona ja käyn kodeissa.

Armas Elkki.

12 Ontario St., Port Arthur.

SOO, ONT.

Hinsberger Harness Companylta saatte kirstunne, blankettinne ja valjanne. Hinnat ovat oikeat.

K. Arnion ruokala avoinna kello 6 aam. klo 11 illalla. Ruokaa saatavana tavallisella ruoka-ajalla. Myöskin kahvia saa joka aika päivästä. Ja silloin jos yleisö haluaa niin voimme antaa kahvia ja kuivaa ruokaa jälkeen iltasen.

Huoneita on myöskin vuokrattavana. Osoite: 304 Albert St., W. tai Albert & Huron St. kulmassa. Soo, Ont.

TIMMINS, ONT.

Räätäliliikkeeni sijaitsee N:ro 66, 5 Ave. — J. Rintanen, Timmins.

Teen parturintyötä palloruumassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

Shub Bros. Phone 258, 74—4th Ave. Heiniä, jauhoja ja karjanrehuja. Hinnat oikeat. Wm. Oja palvelee suomalaisia. — Timmins, Ont.

E. Junellin ja Akan makeismyymälä on 65—4th Ave, Timmins.

Hieroja Ida Heikkinen 68—4th Ave. Timmins, Ont.

TORONTO, ONT.

Suomalainen Ruokala odottaa kavieraita. Mrs. Holm, 41 Widmer St., Toronto, Ont.

WINDSOR, ONT.

Huoneita vuokrattavana, päivittäin viikottain. Jenny Hill, 205 ... St., Ford City, Ont.

Kuulkaas, te isot pojat

Teillä on usein vaikeutta saada oikeita miesten kokoja alusvaatteissa, paidoissa, puvuissa ja palttoissa. Kaulukset yleensä teitä kuristaa ja kaulanauhat usein ovat liian lyhyet.

Meillä yleensä katsotaan että mies saa mikä sopii päälle, olipa paino kolmesataa paunaa eli pituus kolme ja puoli jalkaa.

Talveksi tavaroita ostaissanne älkää antako itseänne pettää alamittaisella koolla ja alaarvoisella tavaralla. Katsokaa kauppa mistä saatte oikeat koot ja rahanne arvosta tavaraa.

Tässä eräs veli

sonnusti itseänsä talven "tripille". Kysäsin etkö tarvitse Makinoo housuja? Hän sanoi, että ne on hyvät jonka tiedän siitä että ostin sellaiset sinulta viime syksynä.

Karl Lehto

F. M. Stafford Ltd.

Tärkeä ilmoitus.

Te olette ystävällisesti kutsuttu meidän
SYYSMUOTI NÄYTTELYMME
tänä Keskiviikko iltana, syyskuun 17 p:nä.

Elävät mallit

tulevat näyttelemään vuodenajan viimeisimpiä muoteja vaatetukselle ynnä muille syystarpeille.

Kauppa on auki Klo 8—10

Orkesteri soittamassa.

Sanokaapas ystävillenne

ja tulkaa aikaisin saadaksenne sopivan istuimen.

F. M. Stafford Ltd.

Sudbury-ympäristö

Kuutamotanssit Vapaustalolla torstaina t.k. 18 p:nä. Alkavat tavalliseen aikaan ja sisäänpääsy on entinen halpa hinta.

Erittäin tärkeä kokous. Voimistelu- ja urheiluseura «Kisan» kokous pidetään tulevana sunnuntaina syyskuun 21 päivänä kello 2 päivällä osaston talossa. Kokouksessa käsitellään tärkeimpänä asiana seuran talvitoiminnan järjestäminen. Lisäksi on käsiteltävänä jäsenmerkkiasia, josta on lopulliset ehdotukset. Pitäkääpä mielessä ja saapukaa sanomaan painava sananne talvitoiminnan järjestämisestä.

Sihteeri.

Kaupunkimme kouluhallinnon kokouksessa viime perjantai-iltana oli keskusteltavana kouluutuskustannukset. Veronmaksajain käsityksen mukaan nousevat kustannuksen aivan luonnottomiin korkea ja teknillisissä kouluissa ottaen huomioon sen pienen oppilasmäärän, joka niissä on opiskelemassa. Kouluhallinto päättikin yllämainittujen koulujen suhteen olla mahdollisimman varovainen ettei niiden suhteen tehtäisi enää suurempia kustannuksia.

Iltakoulujen alkamisen suhteen päätti kouluhallinto tutkia tilannetta tarkoin ennenkun ryhdytään minkäänlaisiin toimenpiteisiin.

Kouluhallinnon jäsenet kuuntelevat nähtävästi hyvin tarkoin yleisön (tahtoo sanoa veronmaksajain) mielipidettä, jonka mukaan kouluissa tulisi olla vähemmän opettajia ja enemmän oppilaita. Sudburyn korkea ja teknillisten koulujen opettajain palkkoihin kulutetaan vuosittain 50,000 dollaria, ja kun kaikki seikat otetaan huomioon niin eivät opettajain palkat missään muualla tässä maakunnassa vedä vertoja täkäläisille palkoille.

Iltakurssien alottamisen suhteen teknillisessä koulussa päätti kouluhallinto ottaa varmuuden siitä, josko niihin tulee tarpeeksi suuri osanotto. Vasta sen jälkeen päätetään niiden edelleen jatkamisesta. Iltakurssien kustannukset nousevat 200 dollariin viikossa, joten niiden kustannukset 20 viikon ajalta nousevat 4,000 dollariin.

Viime vuonna oli viisi kurssia täytynyt jättää kesken osanottajien puutteen tähden.

Iltakursseille pyrkiville annetaan tilaisuus ilmottautua syyskuun 24 päivästä 29 päivään saakka teknillisellä koululla, jonka jälkeen kouluhallinto tulee päättämään iltakurssien mahdollisuudesta. Jos oppilaita ilmaantuu riittävästi aletaan iltakurssit lokakuun ensimäisellä viikolla.

Ensikuun 23 päivänä tapahtuvaa kieltolakiäänestystä varten valmistellaan parasta aikaa äänestysluetteloa Sudburyn piirissä olevia syrjäseutuja varten. Äänestystavat ovat samat kuin tavallisissa vaaleissa. Äänestäjän täytyy olla täyttänyt 21 vuotta äänestäessään. Se tahtoo sanoa että hän on täyttänyt 21 vuotta ennen lokakuun 23 päivää tai sitten täytää 21 mainittuna päivänä. Äänestäjän täytyy olla brittiläisen valtakunnan alamainen joko syntymisen tai kansalaistuttamisen kautta. Nainen pidetään Britannian alammaisena jos hän on hakenut kansalaisoikeudet itselleen tai jos hän on brittiläissyntyinen eikä ole muuttanut alamaisvelvollisuuttaan. Jos nainen on tullut Britannian alammaikseksi avioliiton kautta ja jos hän on syntynyt Yhdysvalloissa voidaan hän merkitä äänestysluetteloon, mutta sitä ennen hänen täytyy hankkia todistus piirikunnan tuomarilta, kansakoulujen tarkastajalta tai poliisituomarilta, jossa todistuksessa todetaan että sanotun naisen kuulustelu on tyydyttänyt kyseen tehnyttä virkailijaa, että hän on 21 vuoden vanha, on asunut Canadassa tarpeeksi pitkän ajan ja tehnyt uskollisuuden valan kuninkaalle.

Maalaiskunnissa ja muualla syrjäseuduilla asuvain äänestyskelpoisuuteen kuuluu että ovat asuneet vähintäin 12 kuukautta Ontariossa ennen äänestyspäivää. Järjestyneissä kunnissa ja kaupungeissa on henkilön täytynyt asua vähintäin kolme kuukautta ennenkun hän on äänestykkelpoinen. Vaalilaissa on kylläkin eräs kohta, jonka mukaan henkilö, joka on ammattinsa tähden pakotettu muuttamaan piiristä toiseen, voi saada nimensä äänestäjäin luetteloon vaikka ei olekaan asunut kolmea kuukautta siinä piirissä jossa asuu äänestyksen tapahtuessa. Tässä tapauksessa täytyy hänen täyttää vaalistoja korjaavan virkailijan antama sitä varten varattu lista ja vahvistaa se valallaan. Järjestymättömillä ja syrjäseuduilla ei kolmen kuukauden määritelmää oteta huomioon, vaan riittää niissä se, että henkilö on asunut 12 kuukautta Ontariossa ennen vaalipäivää. — X.

Suomalainen Ruokatavarakauppa International Grocery

Suosittelee kaikenlaista ruokatavaraa ehdottomasti päivän alhaisimmilla hinnoilla. Me takaamme teille rehellisen kohtelun. — Siis jos olette väsyneet korkeisiin hintoihin ja haluatte tutustua liikkeeseemme, niin lähettäkää tilauksenne meille.

Huom.! — Linjatilauksia välitetään. Kirjoittakaa osoitteella:

INTERNATIONAL GROCERY

292 Bay St. Port Arthur, Ont.

Sudburyn Suuri Liikeopisto

Meidän oppiaineemme.

Kauppaoppi tai Kirjanpito.

Kirjanpito, kauppalaskento, pikalaskento, liikeharjottelu, konttoriharjottelu, liikekirjeitten kirjoittaminen, kirjevaihto, tavaus, kauppalaki ja yksinkertainen englanninkieli.

Tämä osasto

tekee oppilaamme kelvollisiksi kirjanpitäjiksi tai pankkikirjureiksi; se on myöskin alkuvalmistus Civil Service Clarkship tutkintoon.

Konekirjotus tai Pikakirjotus.

Pikakirjotus, konekirjotus, konttoriharjottelu, yksinkertainen englanninkieli, liikekirjeiden kirjottaminen, tavaus, välimerkkien asetus, kirjevaihto.

Tämän osaston täydellinen kurssi täysin kykenevien opettajien ohjaamana valmistaa meidän oppilaamme **kunnollisesti** täyttämään konekirjottajan ja yksityiskirjurin tehtävät. Heillä ei ole mitään vaikeutta suorittaessaan Civil Service Tutkinnon konekirjuriksi, Ottawassa.

Koulumaksut päiväluokalla $15.00 kuukausi ensimäisiltä kolmelta kuukaudelta ja $12.00 kuukausi seuraavilta, maksettava kuukausittain etukäteen.

Kirjojen hinnat — Kauppaosastolla — $10.00.

Kirjojen hinnat — Konekirjuriosastolla — $8.00.

Nickel City Business College,
Phone 505, Sudbury, Box 609.
C. W. BOTSFORD, Johtaja.

Halutaan tietää

Halutaan tietää missä on lankoni Robert Kiero Säkkijärveltä, Viipurin läänistä. Jos itse tahi joku hänen tuttavistaan huomaa nämä rivit, olisi hyvä ja ilmoittasi osotteella:

Mr. Simo Toivari.

Missanabie, C. P. R., Kokkos Camp, Ont., Canada.

Haluaisin tietää missä on veljeni Samuli Hautanen, kotoisin Jalasjärveltä. En ole saanut sinulta kirjettä vuoteen, jos satut huomata tämän ilmoituksen, niin ole hyvä ja kirjoita osoitteella

John Hautanen,
L'Anse, Mich, U.S.A.

Missä oleskelevat Frans Viita ja Aarne Rantala eli Ranta. Molemmat ovat kotoisin Isoltajoelta, Suomesta. Tärkeän asian vuoksi haluaisin saada tietooni nykyisen olinpaikkanne. Jos mainitut henkilöt eivät satu itse tätä ilmoitusta huomaamaan, niin pyydän hyväntahtoisesti henkilöitten, jotka heidän olinpaikkansa tietää, ilmoittamaan siitä allekirjoittaneelle. Toveruudella **M. Jalonen,**

121 Huron St., Sault Ste. Marie, Ontario.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

Tri H. KOLJONEN

Phone konttoriin 1588
Phone kotiin 1765

Kirjottakaa osoitteella: Box 1192, Sudbury, Ont.

Pitkämatkaisille aina tilaa sairashuoneessa leikkauksia varten.

Hammaslääkäri T:ri ELGIE

Huone 2

Mude'n ravintolan yläpuolella Victoria Ave. ja Brodie St. kulmassa

FORT WILLIAM, ONT.

Vastaanottotunnit: päivisin Klo 9 p.—6 ip. Iltasin: 7—9.

Puhelin S. 1008.

Toimistotyttö puhuu suomen ja englanninkieltä.

Kokouskutsu

Täten kutsutaan kaikkia Beaver Laken S. S. Osaston jäseniä kokoukseen, joka pidetään Beaver Laken haalilla, tämän syysk. 23 p. kello 8 illalla. Kokouksessa päätetään osaston omaisuuden siirtämisestä Lorne Farmers yhdistykselle, laillistettu. S. S. Osaston valitsemat trustiisit ottakaa tämä huomioonne ja saapukaa kokoukseen.

Beaver Lakella, syysk. 15 päivänä, 1924.

S. S. Osaston puolesta
Oskar Luoma.

Tupa-akitaattori halutaan

Canadan Kommunistipuolueen piiri numero 3 julistaa tupa-akitaattorin paikan avoimeksi siihen kykenevien henkilöiden haettavaksi. Tehtäviin kuuluu kirjojen ja sanomalehtien myynti sekä levitys, akitatsionityö Canadan ja Kansainvälisen kommunistisen työväenliikkeen ohjelma- ja menettelytapojen mukaan. Järjestämistyö L. W. I. unioon j. n. e. Toimesta maksetaan pohjapalkka, prosentti ja kyytikulut matkustaissa.

Hakemukset palkkavaatimuksineen lähetettävä viimeistään lokak. 4 päivään osoitteella:

P. A. ALUEKOMITEA,
316 Bay St., Port Arthur, Ont.

Nuga-Tone

Tulokset 20 päivässä tahi rahanne takaisin.

TEKEE RIKKAAN PUNAISEN VEREN, LUJAT, KESTÄVÄT HERMOT, ELINVOIMAISIA MIEHIÄ JA NAISIA.

Kun olette menettäneet terveytenne, kun ajatuksenne tylsistyy ja ruumiinvoimanne heikkonee, kun olette turhaan koettaneet parantautua kiihoitusaineilla ja huumaavilla lääkkeillä, niin koettakaa Nuga-Tonea. Silloin olette ihmeeksenne huomaava, miten pian tunnette itsenne uudeksi ihmiseksi! Yhdeksän kymmenettä osaa kaikista ihmiskunnan vaivoista, kuten huono ruokahalu, ruuansulatus, vatsakaasu ja turpoava vatsa, kova vatsa, maksataudit, reumaattiset säryt, päänkivistys, hermotaudit, elinvoiman puute, hermostuneisuus ja unettomuus, johtuvat Hermo-Voiman puutteesta, heikosta, vesimäisestä verestä ja huonosta verenkierrosta.

Jokaisen elimen, jokaisen ruumiintoiminnan tehokkaisuus riippuu Hermo-Voimasta. Hermo-Voima on vatsan, maksan, munuaisten ja suoliston, sydämen lyönnin ja verenkierron toimeenpaneva voima. Nuga-Tone on parhain apu hermoille sekä fyysillisesti rappeutuneelle. Miksi? Siksi että se on yhdistelmä kahdeksasta tärkeästä luovasta aineesta, joita parhaat lääkärit suosittelevat, ja on siinä erikoisen runsaasti rautaa ja fosforia—ravintoa verelle ja hermoille.

Nuga-Tone panee maksan toimintaan, saa suoliston kuntoon, niin että ne liikkuvat säännöllisesti. Se eloittaa munuaiset, poistaa myrkylliset liika-aineet. Ei enään kaasua eikä turvotusta, ei pahanhajuista hengitystä eikä tahnaista kieltä! Ei enään kipua ja särkyä! Nuga-Tone antaa ihmeellisen ruokahalun, hyvän ruuansulatuksen, lujat hermot ja sikeän, voimistavan unen. Nuga-Tone rikastuttaa veren, parantaa verenkierron, antaa terveyden punan kasvoille ja kirkkauden silmille! Se tekee voimakkaita miehiä ja terveempiä, kauniimpia naisia. Nuga-Tone ei sisällä opiumia eikä huumaavia aineita—ei mitään mikä pakoittaisi niitä nauttimaan kauemmin kuin on tarpeellista. Nuga-Tone lähetetään pienissä paketeissa. Se on sokerilla päällystettyä, hyvänmakuista ja helppoa nauttia. Koettakaa sitä, ja te tulette esittämään sitä tuttavillennekin.

MEIDÄN EHDOTON TAKUUMME: Nuga-Tonen hinta on yksi ($1.00) dollari pullolta. Jokainen pullo sisältää yhdeksänkymmentä (90) pilleriä, kokonaisen kuukauden tarpeen. Myydään kuusi pulloa, kuuden kuukauden tarve, viidellä ($5.00) dollarilla. Nauttikaa Nuga-Tonea kaksikymmentä (20) päivää, ja ellette ole tyytyväinen tuloksiin, palauttakaa jäljellä olevat laatikot kanssa meille, niin me lähetämme rahanne heti takaisin. Te ette häviä senttiäkään. Me pidämme vahingon.

KÄYTTÄKÄÄ TÄTÄ KUPONKIA TILATESSANNE

National Laboratory Fian 30, 1018 So Wabash Ave., Chicago, Ill.

Herrat:—Lähetän tässä kirjeessä............jolla lähettäkää minulle............ Nuga-Tonea.

Nimi ....

Katu ja numero tahi R. F. D. ....

Kaupunki........................... Valtio...........